

Dones i homes en els governs locals catalans

2003-2011

Autoria de l'estudi:

Marta Corcoy
Carolina Barber
Tomàs Ezpeleta
Xesco Montañez

Agraïment a Helena Ezpeleta i Raquel Piqueras
pel seu suport documental i de processament de dades.

Amb el suport de

© del text: Marta Corcoy, Carolina Barber, Tomàs Ezpeleta i Xesco Montañez
de l'edició: Diputació de Barcelona
Gener de 2014

Producció: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona
Composició: Fotoletra, S.A.
Dipòsit legal: B. 29312-2013

Índex

Dones i homes en els governs locals catalans: es camina poc a poc vers la representació equilibrada	6
Introducció	6
Metodologia	9
Les alcaldesses i els alcaldes a Catalunya	15
Evolució de les alcaldesses i els alcaldes a Catalunya.	15
Les alcaldesses a Catalunya i l'Estat espanyol. L'evolució	16
Evolució de les alcaldesses a l'Estat espanyol i per comunitats	17
Les alcaldesses i els alcaldes per províncies	18
Les alcaldesses i els alcaldes a les comarques de cada província per densitat de població (2003-2011)	19
Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi.	25
Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi, per províncies .	26
Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi, per comarques	29
<i>Comarques de la província de Barcelona</i>	29
<i>Comarques de la província de Girona</i>	34
<i>Comarques de la província de Lleida</i>	37
<i>Comarques de la província de Tarragona</i>	41
Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics	46
Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics, per províncies	48
Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics, per comarques.	49
<i>Comarques de la província de Barcelona</i>	49
<i>Comarques de la província de Girona</i>	54
<i>Comarques de la província de Lleida</i>	57
<i>Comarques de la província de Tarragona</i>	61
Conclusió	64
Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi i el partit polític governant, per províncies	66

Les regidores i els regidors a Catalunya	74
Evolució de les regidores i els regidors a Catalunya.	74
Les regidores a Catalunya i l'Estat espanyol. L'evolució	75
Evolució de les regidores a l'Estat espanyol i per comunitats	76
Les regidores i els regidors per províncies	78
Les regidores i els regidors a les comarques de cada província	79
Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi.	81
Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi, per províncies ...	82
Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi, per comarques ..	84
<i>Comarques de la província de Barcelona</i>	84
<i>Comarques de la província de Girona</i>	89
<i>Comarques de la província de Lleida</i>	92
<i>Comarques de la província de Tarragona</i>	95
Les regidores i els regidors segons els partits polítics.	100
Les regidores i els regidors segons els partits polítics, per províncies	102
Les regidores i els regidors segons els partits polítics, per comarques.	103
<i>Comarques de la província de Barcelona</i>	103
<i>Comarques de la província de Girona</i>	108
<i>Comarques de la província de Lleida</i>	111
<i>Comarques de la província de Tarragona</i>	115
La paritat o la presència equilibrada de dones i homes	120
La paritat en els consistoris catalans. L'evolució	122
Regidores i regidors al govern i a l'oposició	125
La permanència de les regidores i els regidors	133
Les responsabilitats de les regidores i els regidors	134
Les responsabilitats de les alcaldesses i les regidories d'igualtat	136
Candidats i candidates	138
Conclusions finals	143
Bibliografia	148
Annex: alcaldesses 2011	150
Índex de taules i gràfics	156

Debemos plantearnos hacernos reconocibles unas a otras en cualquier parte donde nos encontremos, en cualquier circunstancia en que sea posible.

Alessandra Bocchetti

Dones i homes en els governs locals catalans: es camina a poc a poc vers la representació equilibrada

Un equip integrat per Marta Corcoy, Carolina Barber, Tomàs Ezpeleta i Xesco Montañez, amb el suport del Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya, ha dut a terme un treball de recerca sobre la presència de dones i homes en els governs locals. És la continuació de la primera investigació, realitzada l'any 2005, el resultat de la qual va ser la publicació del llibre *Les dones en els governs locals catalans*.¹

Aquestes dues investigacions continuades s'han fet amb la finalitat de conèixer l'evolució numèrica i les responsabilitats de les dones i els homes en les corporacions locals catalanes en els darrers tres mandats electorals: 2003, 2007 i 2011. Disposar de dades de tres mandats successius permet analitzar l'evolució de la presència, de la permanència, de les responsabilitats..., en definitiva, del poder real que exerceixen els dos sexes segons la distribució territorial en les institucions més properes a la ciutadania: els ajuntaments.

Els resultats indiquen que es va avançant lentament en l'equiparació entre dones i homes. El total d'alcalduesses, actualment a Catalunya, no arriba al 15% (14,2%) i les regidores representen un 32,5%, sempre per sota de la mitjana de l'Estat espanyol, que, pel que fa a les alcaldesses, és del 16,7%, i quant a les regidores, del 34,9%.

Respecte a la paritat, s'ha avançat, però no s'ha assolit. Així, les corporacions amb paritat (60-40) han passat d'un 7%, el 2003, a un 23%, el 2011. Malgrat tot, però, en un 9% (86 ajuntaments) no hi ha cap dona representada en els plens municipals (el 2003, aquesta dada era d'un 21%, o 202 ajuntaments).

En trenta-dos anys de democràcia local (1979-2011), s'ha passat del 4% al 32% de dones regidores, i de l'1% al 14% d'alcalduesses. Encara queda un llarg camí per recórrer.

Introducció

La Declaració Universal dels Drets Humans de l'any 1948 estableix per primera vegada a la història com a dret fonamental la igualtat de drets i llibertats i la no-discriminació, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, fortuna, naixement o altra condició. Des de

1. CORCOY RIUS, Marta; GÓMEZ, Patricia L. (coord.); BARBER ALBORS, Carolina; PUIG MOLLET, Montserrat; RIERA SALAZAR, Elena (2005): *Les dones en els governs locals catalans*. Cerdanyola del Vallès: Montflorit.

llavors, en el terreny normatiu, hem fet un llarg camí que no sempre s'ha fet palès en la vida real i en l'estructura social.

La Constitució espanyola de 1978, els estatuts autonòmics i els diferents tractats internacionals reconeixen aquest dret a la igualtat entre sexes i ofereixen el fonament jurídic per programar accions positives i prendre mesures d'acció horitzontal sobre les qüestions de gènere, per continuar la lluita contra les desigualtats en tots els àmbits polítics i socials. Concretament, l'article 14 de la Constitució diu que «Los españoles son iguales ante la ley, sin que pueda prevalecer discriminación alguna por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social».

En la declaració de la Conferència de les Nacions Unides sobre la Dona, celebrada l'any 1995 a Pequín, s'hi diu, entre d'altres: «Que el empoderamiento de las mujeres y su plena participación en condiciones de igualdad en todas las esferas de la sociedad, incluyendo la participación en los procesos de toma de decisiones y el acceso al poder, son fundamentales para el logro de la igualdad, el desarrollo y la paz».

Tant l'Estat espanyol com els diferents nivells de les administracions, des de les comunitats autònomes fins als governs locals, han de fer seu el compromís de garantir una igualtat més gran entre homes i dones i assegurar-ne la plena participació en tots els àmbits de la societat. Les institucions tenen la responsabilitat social d'obrir canals de participació i representació de la ciutadania en les mateixes condicions d'accés i de permanència, fomentant el pluralisme en la presa de decisions.

L'any 2007, el Govern espanyol aprova la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Aquesta normativa estableix les pautes generals d'actuació dels poders públics en relació amb la igualtat i defineix el principi de transversalitat i els instruments per a la seva integració en l'elaboració, execució i aplicació de les normes. També consagra el principi de presència equilibrada de dones i homes en les llistes electorals i en els nomenaments efectuats pels poders públics.

Transcorreguts trenta-dos anys des de les primeres eleccions municipals, celebrades el 3 d'abril de 1979, després de trenta-nou anys de dictadura franquista, la plena igualtat entre dones i homes encara no s'ha assolit. S'ha aconseguit més participació i implicació, però el fet que les dones tinguin una presència més gran en els diferents nivells de la vida pública no en garanteix necessàriament la visibilitat i que la defensa dels seus drets formi part de les prioritats polítiques dels governs locals, si bé garanteix un principi elemental de justícia i permet incorporar noves perspectives a les polítiques municipals. Tal com afirmàvem en la introducció de *Les dones en els governs locals catalans*, continuem davant la necessitat de replantejar la relació entre ciutat i ciutadania per, com assenyala Jordi Borja,² analitzar i promoure polítiques de «fer ciutat i constituir ciutadania».

2. BORJA SEBASTIÀ, Jordi (1996): «The city, democracy and governability: the case of Barcelona». *International Social Science Journal* (UNESCO).

La filòsofa Hannah Arendt³ defineix la ciutadania com un estatus a través del qual les comunitats polítiques legitimen la pertinença i identitat de les persones a la comunitat en la qual conviuen. L'estat nacional, diu, és el referent per excel·lència d'aquesta comunitat política, però aquest referent es veu qüestionat per la globalització política i per l'enfortiment d'altres poders com ara els governs locals i regionals.

Perquè la ciutadania sigui activa, diu Arendt, cal crear espais públics en els quals les persones puguin demostrar les seves identitats i establir relacions de solidaritat i reciprocitat. Perquè això sigui possible, cal una participació igualitària dels homes i les dones en els llocs de representació.

El poder polític i institucional és un dels espais que més resistència ofereix al canvi i a l'entrada de les dones en el seu exercici en igualtat de condicions. La llarga absència femenina en les activitats públiques –per l'ancestral divisió de l'espai públic per al sexe masculí i el privat per al sexe femení– inevitablement ha provocat que les dones tinguin menys experiència en la gestió dels recursos públics.

Els criteris d'elegibilitat per a càrrecs electes i els procediments de captació i selecció dels candidats i candidates que utilitzen els partits polítics continuen esbiaixats i escorats en la continuïtat i promoció dels homes, en primer lloc, en els espais de més poder, no importa el nivell institucional. La incorporació de les dones en l'àmbit de la política encara és vista per part de molts homes, i sobretot per part dels aparells dels partits polítics, com la incorporació d'un «enemic» amb possibilitats de prendre-li el lloc que ocupa.

La disputa per ocupar càrrecs d'alt nivell és molt gran i les dones no competeixen en igualtat de condicions. Actualment, la política està en hores baixes. Els freqüents casos de corrupció, la –en ocasions– poca eficiència en la gestió i les dificultats de comunicar l'acció política provoquen l'allunyament de la ciutadania de les persones que exerceixen càrrecs polítics. Aquest fet podria conduir a què els homes perdessin interès per ocupar aquests espais de poder i que la política es feminitzés. Això no ajudaria a aconseguir una plena igualtat i, el que és més important, no ens portaria el canvi de model de la gestió política que la societat demana. De moment, les dones, a causa del seu poc pes real i continuat, no han aconseguit transformar aquest model. Simplement, en general, s'han adaptat als rols i estils masculins. Però el canvi de model i el prestigi de l'exercici de la política s'han de fer necessàriament amb la complexitat de tots dos sexes.

Aquesta investigació pretén només servir d'ajuda per trobar els instruments que possibilitin fer un ús més aprofundit de la democràcia i avançar vers la plena ciutadania. La nostra intenció és posar a l'abast ciutadà dades que poden servir per conèixer la realitat actual de la presència i permanència de dones i homes a les corporacions locals, i, alhora, aquestes dades esperem que siguin útils per a totes les persones interessades en les polítiques de gènere; per a les que fan treballs de recerca sobre aquesta temàtica, ja sigui des del món acadèmic, o des del món professional; per al

3. ARENDT, Hannah (1993): *La condició humana*. Barcelona: Paidós.

personal tècnic dels ajuntaments, i, sens dubte, per als càrrecs electes i responsables dels partits polítics.

Metodologia

La present investigació sobre la composició política dels consistoris catalans s'ha realitzat amb l'objectiu principal de donar a conèixer la presència i representació als governs locals catalans d'alcalduesses i alcaldes i de regidors i regidores. Aquests resultats s'han analitzat en funció de paràmetres com ara la dimensió del municipi, la densitat poblacional, el comportament dels partits polítics en l'elaboració de les llistes electorals, el grau de paritat assolit, les responsabilitats exercides pels regidors i les regidores, així com altres dades referides a les possibilitats d'accés a llocs de decisió de les candidates i els candidats i la permanència en els diferents mandats electorals.

L'estudi s'ha fet a partir d'una metodologia quantitativa, que ha comportat l'ús d'estadístiques, i la construcció d'indicadors. No hem fet servir cap element de caràcter qualitatiu. Hem optat per treballar amb un sistema d'indicadors socials, a partir de dades recopilades de diferents fonts i sistematitzades pel mateix equip que ha portat a terme la investigació.

Els resultats obtinguts són interpretats, tal com ja vam fer en la primera investigació de l'any 2005 (*Les dones en els governs locals catalans*), considerant la hipòtesi general que sosté l'existència de diferències en la posició de les dones i els homes en la societat, que són discriminatòries per a les dones. Avui en dia, encara és necessari diferenciar les nocions de *desigualtat sexual* i de *discriminació*, ja que la primera no suposa necessàriament la segona. Les diferències trobades en les dades revelades per a homes i dones en la composició dels ajuntaments catalans assenyalen una desigualtat sexual que ha de ser compresa en termes de discriminació, ja que és aquella sistemàtica desigualtat en la distribució de béns, serveis, prestigi i poder la raó de la desigualtat d'oportunitats en el punt de partida de les carreres polítiques dels representants de cada sexe.

El període de recollida de dades va ser entre els mesos de juliol i octubre de 2011. Posteriorment, en alguns municipis s'han produït canvis, ja sigui en les alcaldies o en regidories o responsabilitats, que no hem pogut reflectir, però pensem que no alteren de manera significativa els resultats. En tota investigació és bàsic definir unes dates de tancament, sobretot pel que fa a la primera fase de la recollida de dades.

L'univers de la investigació són els 947 consistoris catalans.

Les fonts emprades han estat:

- Els butlletins oficials de les quatre províncies catalanes en els quals es van publicar les candidatures proclamades.
- El web *Municat*.
- Els webs de l'univers de la investigació: tots els consistoris que en disposen.

– Contactes directes amb els consistoris que no disposen de web o que les dades no hi estaven actualitzades. Aquests contactes s’han realitzat via trucada telefònica o correu electrònic.

Aquesta informació s’ha introduït a una primera base de dades en Excel i després s’ha processat en format SPSS, fet que ens ha permès obtenir dades estadístiques descriptives. Les més rellevants les presentem en aquest informe. Les principals *variables* amb les quals hem treballat en la base de dades són les següents:

- Catalunya
- Província
- Municipi
- Comarca
- Estat espanyol
- Alcaldes i alcaldesses al consistori
- Regidors i regidores al consistori
- Percentatge de dones i homes al consistori
- Dimensió de la població censal
- Dimensió de la població per densitat
- Partit governant a l’Ajuntament
- Regidores i regidors presentats i electes
- Permanència de regidors i regidores
- Governar o estar a l’oposició
- Responsabilitats dels regidors i les regidores

Els *partits polítics* utilitzats per a l’anàlisi els hem seleccionat a partir dels criteris de representació i implantació territorial en les eleccions municipals, si bé també hem tingut en compte la representació política en l’àmbit autonòmic. Són els següents:

- CiU
- PSC-PM
- ERC-AM
- ICV
- PP
- CUP-PA
- C’s
- PxC
- SI
- Altres partits: en aquesta denominació s’inclouen totes les diverses candidatures locals independents.

Agrupar les nombroses i diverses *responsabilitats* ha estat una tasca complexa. Per quantificar-ne el repartiment, les hem agrupat primer per afinitats temàtiques i posteriorment per freqüència més gran, fins a arribar a una primera categorització, amb

1.434 referències, les quals s'han classificat com a *categorització 0*. A posteriori, dues agregacions consecutives s'han agrupat en la *categorització 1*, amb 77 referències, i, finalment, en la *categorització 3*, amb cinc referències definitives que hem denominat *categories de responsabilitat*: la institució, les persones, la riquesa, el territori i el grup Altres. Aquestes agrupacions ens han permès conformar els diferents grups de desagregació de les responsabilitats. Només hem mantingut algunes responsabilitats específiques com ara les polítiques de comunicació i relacions públiques, les de gènere i les de solidaritat. Cal assenyalar que, com en tota la investigació, s'han seleccionat les responsabilitats exercides pels càrrecs electes dels 947 ajuntaments a les quals hem tingut accés i també les que es gestionen directament des de les alcaldies.

Categorització de les responsabilitats

Grup 1	Grup 3
01 Alcaldia, vicealcaldia	03 Institució
01 Comunicació	
01 Coordinació interna	
01 Economia	
01 Govern, governació	
01 Interior	
01 Planificació i avaluació municipal	
01 Presidència	
01 Relacions institucionals	
01 Relacions públiques i protocol	
01 Serveis generals, serveis interns	
01 Agermanaments	03 Persones
01 Associacions, associacionisme	
01 Atenció a la ciutadania	
01 Benestar social i família, acció social	
01 Biblioteques	
01 Centres cívics	
01 Ciutadania	
01 Civisme i convivència	
01 Cohesió social	
01 Consum	

Categorització de les responsabilitats (cont.)

Grup 1**Grup 3**

 01 Convivència i civisme

 01 Cooperació i solidaritat

 01 Cultura

 01 Dona

 01 Dones

 01 Drets civils

 01 Educació, formació

 01 Entitats

 01 Esports

 01 Festes

 01 Fires

 01 Gènere

 01 Gent gran

 01 Igualtat

 01 Infància i adolescència

 01 Joventut

 01 Lleure

 01 Nova ciutadania

 01 ONG

 01 Participació ciutadana

 01 Persones discapacitades

 01 Política lingüística

 01 Salut

 01 Seguretat, protecció

 01 Serveis personals

 01 Serveis socials

 01 Usos del temps

 01 Voluntariat

 01 Xarxes socials

Categorització de les responsabilitats (cont.)

Grup 1	Grup 3
01 Agricultura i ramaderia	03 Riquesa
01 Comerç	
01 Desenvolupament local	
01 Indústria i empresa i emprenedors	
01 Mercats	
01 Ocupació	
01 Promoció de la ciutat	
01 Promoció econòmica	
01 Treball	
01 Turisme	
01 Accessibilitat	03 Territori
01 Acció ciutadana	
01 Activitats	
01 Barris, nuclis, districtes	
01 Entorn natural, rural, forestal	
01 Habitatge	
01 Innovació	
01 Medi ambient	
01 Medi natural	
01 Mobilitat, aparcaments, transport	
01 Patrimoni	
01 Serveis de la ciutat	
01 Territori	
01 Urbanisme, projectes i obres, planejament	
01 Acció política	03 Altres
01 Normalització lingüística	
01 Noves tecnologies	
01 Societat del coneixement	
01 TIC i SI	
NC	

Per últim, cal destacar que hem treballat, excepte en alguns casos molt concrets, amb nombres relatius (%), i no amb nombres absoluts (n), perquè és la manera de comparar dades amb sumes totals diferents. Si les dades no es converteixen en percentatges, no podem comparar els diferents municipis. Per exemple, en el cas del comportament dels partits polítics a l'hora de situar dones al capdavant de les llistes electorals, podem veure com, en el conjunt d'alcaldes i alcaldesses de cada formació política a Catalunya, el PSC és el que *proporcionalment* situa més dones en aquest primer lloc, malgrat que, si observem l'evolució que s'ha produït entre 2003 i 2011, les distàncies s'han escurçat i, fins i tot, s'han invertit entre els dos partits que presenten més llistes al llarg de tot el territori: CiU i PSC. Així, el 2003, el PSC va obtenir 29 alcaldesses a tot Catalunya, que representaven el 15,4% de les 188 alcaldies socialistes, mentre que les 39 alcaldesses de CiU representaven el 7,5% de les 519 alcaldies d'aquesta formació política. El 2011, el PSC obté també 29 alcaldesses, que representen el 15,98% de les seves 155 alcaldies, i CiU fa un salt important i obté 73 alcaldesses, que representen el 14,17% de les 515 alcaldies d'aquesta formació política (vegeu les taules 62 i 62a).

Les alcaldesses i els alcaldes a Catalunya

El 14,2% de les alcaldies dels ajuntaments catalans estan a càrrec de dones, segons els resultats de les eleccions celebrades el maig de 2011, fet que suposa un augment de prop d'un 1,3% en relació amb les de 2007, en què el percentatge d'alcaldesses a Catalunya va ser del 12,97%. Els percentatges relatius continuen sent baixos, sempre per sota de la mitjana de l'Estat espanyol, amb una diferència de més de 2 punts al llarg d'aquests trenta-dos anys de democràcia local. Per altra banda, la majoria de les 134 alcaldesses, en nombres absoluts, escollides el 2011 ho són de municipis petits o mitjans, i només quatre governen en municipis superiors als 50.000 habitants: Santa Coloma de Gramenet, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Cugat del Vallès i Rubí. Cal assenyalar, a més, que en vuit anys aquestes alcaldesses han canviat. Després de les eleccions de 2003, les alcaldesses que governaven en municipis de més de 50.000 habitants no eren les mateixes que les d'ara, excepte en el cas de Rubí. Llavors hi havia alcaldessa a Badalona, Sant Boi de Llobregat i Girona. Aquesta dada valida la hipòtesi de la curta permanència de les dones en càrrecs de responsabilitat, com podem veure més endavant.

Evolució de les alcaldesses i els alcaldes a Catalunya

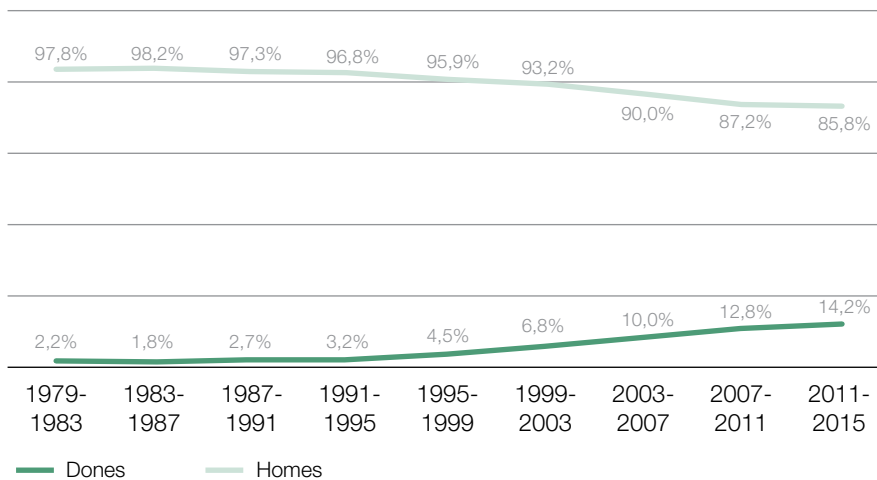
En la [taula 1](#) es mostra l'evolució en els darrers tres mandats electorals dels alcaldes i les alcaldesses. Les diferències encara són molt grans, lluny d'assolir la paritat, malgrat que han passat més de tres dècades de democràcia local ininterrompuda.

El [gràfic 1](#) és un gràfic històric que mostra el creixement sostingut des de les primeres eleccions democràtiques als ajuntaments, el 1979, fins al mandat 2011-2015. Després de nou eleccions i trenta-dos anys, s'ha passat del 2,2% al 14,2% d'alcaldesses.

Taula 1. Sexe de l'alcalde/essa, per a tot Catalunya (%), en els darrers tres mandats

Any	Dones	Homes	Total
2003	10,00%	90,00%	100%
2007	12,97%	87,03%	100%
2011	14,20%	85,85%	100%

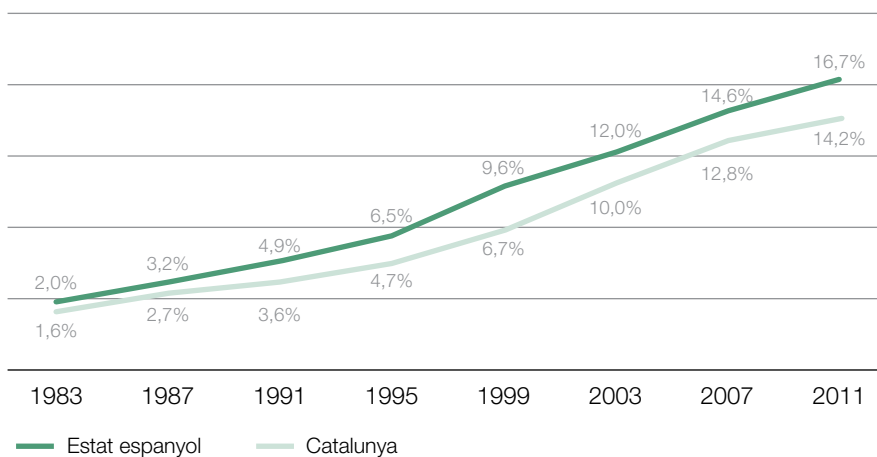
Gràfic 1. Evolució d'alcaldes/esses des de 1979 fins a 2011

Les alcaldesses a Catalunya i l'Estat espanyol. L'evolució

Catalunya va per sota de la mitjana de l'Estat espanyol en nombre d'alcaldesses, al llarg de tot el període analitzat, experimentant un creixement sostingut però baix. El salt més significatiu es va experimentar entre els mandats electorals del 1999 al 2007, doblant pràcticament el percentatge. I el 2011 ja es torna a un creixement baix, només d'un 1,4 punts percentuals.

Gràfic 2. Evolució del percentatge d'alcaldesses a Catalunya i l'Estat espanyol

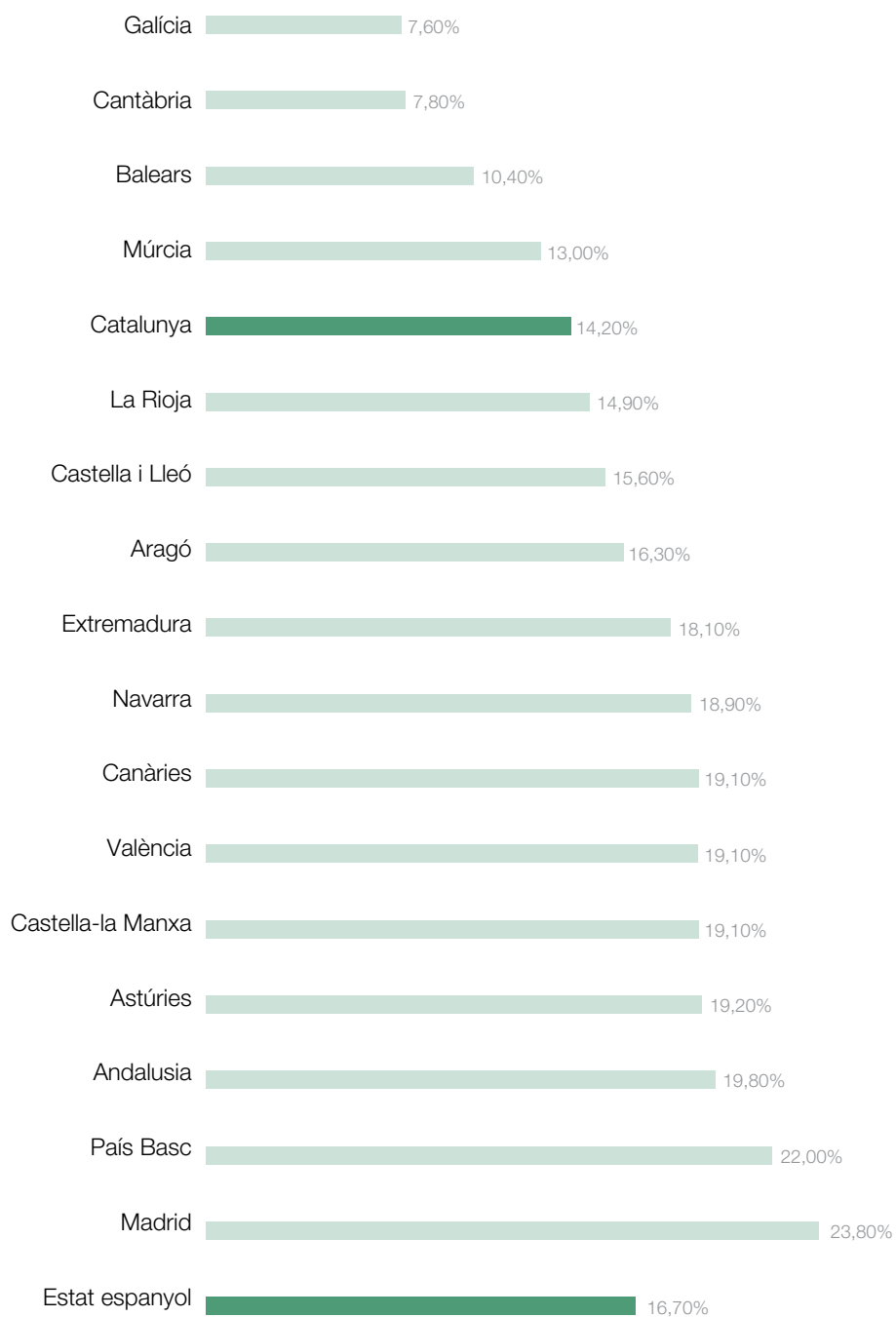
Evolució de les alcaldesses a l'Estat espanyol i per comunitats

En la [taula 2](#) i el [gràfic 3](#) es mostra l'evolució del percentatge d'alcalduesses en els tres darrers mandats, per comunitats autònomes. Catalunya, el 2011, hi ocupa el tretzè lloc. Amb puntuacions més baixes que Catalunya, només hi trobem les comunitats de Múrcia, les Balears, Cantàbria i Galícia.

Taula 2. Alcaldesses per comunitats en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)

	2003-2007	2007-2011	2011-2015
Estat espanyol	12,56%	14,60%	16,77%
Madrid	17,88%	19,55%	23,89%
País Basc	14,57%	19,92%	22,00%
Andalusia	13,12%	15,97%	19,84%
Astúries	12,82%	14,10%	19,23%
Castella-la Manxa	15,85%	17,52%	19,15%
València	12,64%	17,53%	19,19%
Canàries	10,34%	12,64%	19,10%
Navarra	14,79%	17,70%	18,93%
Extremadura	12,07%	15,67%	18,18%
Aragó	11,92%	13,41%	16,30%
Castella i Lleó	13,11%	13,60%	15,68%
La Rioja	12,64%	10,34%	14,94%
Catalunya	10,00%	12,97%	14,20%
Múrcia	8,89%	13,33%	13,04%
Balears	10,45%	8,96%	10,45%
Cantàbria	6,86%	11,76%	7,84%
Galícia	4,46%	7,96%	7,62%

Font: Instituto de la Mujer, excepte Catalunya (font pròpia).

Gràfic 3. Alcaldesses per comunitats (2011)

Les alcaldesses i els alcaldes per províncies

Per a les quatre províncies catalanes, hi veiem en la [taula 3](#) la lenta evolució del nombre d'alcaldesses i alcaldes en els darrers tres mandats. La província de Barcelona és la que registra un percentatge més alt d'alcaldesses, passant del 13,20% al 17,68%, i tenim el cas de Girona, on fins i tot s'ha produït un lleu retrocés entre 2007 (13,60%) i 2011 (13,57%).

Taula 3. Sexe de l'alcalde/essa, per províncies catalanes, en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)

	Any	Dones	Homes	Total	Total provincial
Barcelona	2003	13,20%	86,80%	100%	
	2007	15,10%	84,90%	100%	
	2011	17,68%	82,32%	100%	32,84%
Girona	2003	8,10%	91,90%	100%	
	2007	13,60%	86,40%	100%	
	2011	13,57%	86,43%	100%	23,34%
Lleida	2003	6,10%	93,90%	100%	
	2007	10,00%	90,00%	100%	
	2011	11,69%	88,31%	100%	24,39%
Tarragona	2003	12,00%	88,00%	100%	
	2007	11,50%	88,50%	100%	
	2011	11,96%	88,04%	100%	19,43%

Les alcaldesses i els alcaldes a les comarques de cada província per densitat de població (2003-2011)

Barcelona

Després de dos mandats, el 2011 veiem com s'han alterat alguns resultats. Així, per exemple, les comarques amb més densitat poblacional de la província de Barcelona han incrementat el nombre d'alcalduesses en els seus municipis en relació amb 2003: el Barcelonès ha passat d'un 20% a un 40%, i el Vallès Occidental, d'un 17% a un 52%. Aquest augment no es produeix, en canvi, al Baix Llobregat, que baixa del 20% al 13%. Les comarques del Bages i el Vallès Oriental també registren un descens. El Garraf passa de no tenir cap alcaldessa, el 2003, a un 50%, el 2011: per tant, assoleix la paritat.

Taula 4. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Barcelona i la densitat (2003)

Comarca	Densitat (hab. 2001 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Penedès	134,6	96,3%	3,7%	100%
Anoia	106,5	90,9%	9,1%	100%
Bages	119,8	85,7%	14,3%	100%
Baix Llobregat	1.422,9	80,0%	20,0%	100%
Barcelonès	14.712,0	80,0%	20,0%	100%
Berguedà (Barcelona)	32,2	86,7%	13,3%	100%
Garraf	582,0	100,0%	0,00%	100%
Maresme	896,2	96,7%	3,3%	100%
Osona (Barcelona)	102,4	81,3%	18,8%	100%
Selva (Barcelona)	120,5	100,0%	0,00%	100%
Vallès Occidental	1.260,3	82,6%	17,4%	100%
Vallès Oriental	373,8	83,7%	16,3%	100%
Total	623,4	86,8%	13,2%	100%

Taula 5. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Barcelona i la densitat (2011)

Comarca	Densitat (hab. 2011 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Penedès	178,3	92,59%	7,41%	100%
Anoia	136,8	90,91%	9,09%	100%
Bages	143,1	91,43%	8,57%	100%
Baix Llobregat	1.653,70	86,67%	13,33%	100%
Barcelonès	15.411,90	60,00%	40,00%	100%
Berguedà (Barcelona)	35	73,33%	26,67%	100%
Garraf	791,3	50,00%	50,00%	100%
Maresme (Barcelona)	1.091,30	80,00%	20,00%	100%
Osona (Barcelona)	122,4	85,42%	14,58%	100%
Selva	173,1	100,00%	0,00%	100%
Vallès Occidental	1.530,10	47,83%	52,17%	100%
Vallès Oriental	469,9	88,37%	11,63%	100%
Total	715,6	82,32%	17,68%	100%

Girona

En el cas de Girona, la comarca de la Cerdanya no tenia alcaldesses en cap dels seus municipis el 2003, mentre que el 2011 aquesta xifra negativa s'ha superat, i en la resta de comarques, el percentatge d'alcaldeses ha crescut, excepte a la Garrotxa i el Pla de l'Estany que han quedat igual. Si observem les comarques que registren una densitat més alta de població i les que la registren més baixa podem veure com aquest factor de densitat poblacional perd relleu, ja que s'ha incrementat el nombre d'alcaldeses a la comarca amb més densitat, la del Gironès, i també a les dues que en tenen menys, la Cerdanya i el Ripollès.

Taula 6. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Girona i la densitat (2003)

Comarca	Densitat (hab. 2001 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Empordà	77,2	92,6%	7,4%	100%
Baix Empordà	150,9	91,7%	8,3%	100%
Cerdanya (Girona)	26,6	100,0%	0,00%	100%
Garrotxa	65,3	90,5%	9,5%	100%
Gironès	240,9	96,3%	3,7%	100%
Osona (Girona)	102,4	100,0%	0,00%	100%
Pla de l'Estany	97,4	90,9%	9,1%	100%
Ripollès	27,2	84,2%	15,8%	100%
Selva (Girona)	120,5	88,0%	12,0%	100%
Total	98,6	91,9%	8,1%	100%

Taula 7. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Girona i la densitat (2011)

Comarca	Densitat (hab. 2011 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Empordà	103,4	86,76%	13,24%	100%
Baix Empordà	189,7	86,11%	13,89%	100%
Cerdanya (Girona)	34,4	90,91%	9,09%	100%
Garrotxa	75,7	90,48%	9,52%	100%
Gironès	317,8	88,89%	11,11%	100%
Osona (Girona)	122,4	100,00%	0,00%	100%
Pla de l'Estany	118,6	90,91%	9,09%	100%
Ripollès	27,6	78,95%	21,05%	100%
Selva (Girona)	173,1	80,00%	20,00%	100%
Total	132,9	86,43%	13,57%	100%

Lleida

La província de Lleida, malgrat un lleu repunt, continua sent la que registra més comarques sense alcaldessa en cap dels seus municipis. El 2003 no hi havia cap alcaldessa en els municipis de les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Solsonès i la Val d'Aran, mentre que el 2011 les comarques que no tenen alcaldessa en cap dels seus municipis són l'Alta Ribagorça, el Berguedà, el Pallars Jussà, el Solsonès i la Val d'Aran. Pel que fa a la densitat poblacional, en aquesta província succeeix el mateix que en la de Girona: puja en nombre d'alcaldesses el Segrià, la que més densitat de població té, i la Segarra, una de les que registren menys densitat.

Taula 8. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Lleida i la densitat (2003)

Comarca	Densitat (hab. 2001 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Urgell	13,5	100,0%	0,00%	100%
Alta Ribagorça	8,5	100,0%	0,00%	100%
Berguedà (Lleida)	32,2	100,0%	0,00%	100%
Cerdanya (Lleida)	26,6	83,3%	16,7%	100%
Garrigues	24,2	95,8%	4,2%	100%
Noguera	20,2	93,3%	6,7%	100%
Pallars Jussà	9,6	92,9%	7,1%	100%
Pallars Sobirà	4,5	86,7%	13,3%	100%
Pla d'Urgell	98,1	100,0%	0,00%	100%
Segarra	25,4	100,0%	0,00%	100%
Segrià	119,7	94,6%	5,4%	100%
Solsonès	11,7	100,0%	0,00%	100%
Urgell	53,4	75,0%	25,0%	100%
Val d'Aran	12,8	100,0%	0,00%	100%
Total	30,4	93,9%	6,1%	100%

Taula 9. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Lleida i la densitat (2011)

Comarca	Densitat (hab. 2011 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Urgell	15,2	94,74%	5,26%	100%
Alta Ribagorça	10	100,00%	0,00%	100%
Berguedà (Lleida)	35	100,00%	0,00%	100%
Cerdanya (Lleida)	34,4	83,33%	16,67%	100%
Garrigues	25,5	91,67%	8,33%	100%
Noguera	22,6	73,33%	26,67%	100%
Pallars Jussà	10,7	100,00%	0,00%	100%
Pallars Sobirà	5,5	93,33%	6,67%	100%
Pla d'Urgell	122,1	93,75%	6,25%	100%
Segarra	32,1	80,95%	19,05%	100%
Segrià	148,7	86,84%	13,16%	100%
Solsonès	13,8	100,00%	0,00%	100%
Urgell	64,5	80,00%	20,00%	100%
Val d'Aran	16,1	100,00%	0,00%	100%
Total	36,3	88,31%	11,69%	100%

Tarragona

Per últim, la província de Tarragona el 2003 registrava dues comarques sense cap alcaldessa (Ribera d'Ebre i Terra Alta), i el 2011 encara queda una comarca sense cap alcaldessa en els seus municipis: la Terra Alta. Pel que fa a la resta de comarques, quatre (el Baix Ebre, el Baix Penedès, la Conca de Barberà i el Priorat) presenten un descens en el nombre d'alcaldeses el 2011 en relació al 2003. El Baix Camp, la tercera amb més densitat de població segons dades 2011, experimenta un creixement important, del 3% al 14%, mentre que el Baix Penedès, la segona en densitat de població (2011), baixa del 35% al 28%. En la franja més baixa de densitat, hi tenim el Priorat, que també baixa del 30% al 17%. Per tant, podem concloure que el factor de la densitat poblacional perd importància, igual que en el cas de les províncies de Girona i Lleida, enfront d'altres factors que anirem veient en les properes pàgines.

Taula 10. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Tarragona i la densitat (2003)

Comarca	Densitat (hab. 2001 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Camp	65,7	95,7%	4,3%	100%
Baix Camp	210,7	96,4%	3,6%	100%
Baix Ebre	67,9	78,6%	21,4%	100%
Baix Penedès	204,3	64,3%	35,7%	100%
Conca de Barberà	28,9	86,4%	13,6%	100%
Montsià	81,3	91,7%	8,3%	100%
Priorat	18,6	69,6%	30,4%	100%
Ribera d'Ebre	26,6	100,0%	0,00%	100%
Tarragonès	575,9	95,2%	4,8%	100%
Terra Alta	16,5	100,0%	0,00%	100%
Total	97,9	88,0%	12,0%	100%

Taula 11. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Tarragona i la densitat (2011)

Comarca	Densitat (hab. 2011 / km ²)	Sexe alcalde/essa		
		Homes	Dones	Total
Alt Camp	84	86,96%	13,04%	100%
Baix Camp	275,3	85,71%	14,29%	100%
Baix Ebre	82,4	85,71%	14,29%	100%
Baix Penedès	341,1	71,43%	28,57%	100%
Conca de Barberà	32,7	90,91%	9,09%	100%
Montsià	98,3	91,67%	8,33%	100%
Priorat	20,2	82,61%	17,39%	100%
Ribera d'Ebre	28,9	92,86%	7,14%	100%
Tarragonès	783,2	95,45%	4,55%	100%
Terra Alta	17,3	100,00%	0,00%	100%
Total	128,6	88,04%	11,96%	88,04%

Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi

L'evolució continuada a tot Catalunya en els darrers tres mandats mostra que el creixement més fort s'ha produït en els municipis amb més habitants. Els municipis de 10.001 a 20.000 habitants han passat del 13% al 24,56% i els de 50.001 a 100.000 habitants han passat d'un 25% a un 30%, amb una caiguda fins al 15% registrada el 2007. Cal assenyalar també el creixement en els municipis de 100.001 a 500.000 habitants, que pràcticament han doblat el percentatge: del 12% al 22%.

Una excepció la trobem en els municipis de 20.001 a 50.000 habitants, on es produeix un retrocés important: del 19,4%, el 2003, al 12,2%, el 2011.

I en els municipis amb menys població, el creixement en el nombre d'alcalduesses hi és molt moderat o, fins i tot, podem afirmar que registra un estancament; per tant, aquí sí que veiem com la hipòtesi confirmada en altres investigacions que les dones es concentren en les alcaldies de municipis amb menys habitants, en aquesta ocasió, no es corrobora. En les posteriors taules podrem comprovar si aquest canvi de tendència es produeix a tot el territori o només en algunes províncies.

Taula 12. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi, per a tot Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%)

Catalunya	2011			2007			2003		
	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	14,98%	85,02%	100%	13,50%	86,50%	100%	10,00%	90,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	10,53%	89,47%	100%	10,90%	89,10%	100%	10,60%	89,40%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,97%	88,03%	100%	9,80%	90,20%	100%	6,70%	93,30%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	14,77%	85,23%	100%	13,80%	86,20%	100%	11,80%	88,20%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	24,56%	75,44%	100%	25,00%	75,00%	100%	13,00%	87,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	12,20%	87,80%	100%	15,80%	84,20%	100%	19,40%	80,60%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	30,77%	69,23%	100%	15,40%	84,60%	100%	25,00%	75,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	22,22%	77,78%	100%	11,10%	88,90%	100%	12,50%	87,50%	100%
Més de 500.001 hab.	0,00%	100,00%	100%	0,00%	100,00%	100%	0,00%	100,00%	100%
Totals	14,15%	85,85%	100%	12,80%	87,20%	100%	10,00%	90,00%	100%

Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi, per províncies

A la província de Barcelona, les dades hi mostren un descens en el nombre d'alcaldeses en els municipis de 501 a 1.000 habitants i també en els de 20.001 a 50.000 habitants. La resta presenta increments moderats, excepte els de 10.001 a 20.000 habitants, que experimenten un important creixement: del 10% al 29%.

El cas de Barcelona és diferent al de les altres províncies catalanes. És la província on no es corrobora la hipòtesi que a menys habitants, més gran és la proporció d'alcaldeses, ja que hi existeix un percentatge d'alcaldeses bastant semblant en cada una de les categories de dimensió de població.

A la província de Girona, els municipis que tenen entre 10.001 i 20.000 habitants són els que han experimentat un fort retrocés en el nombre d'alcaldeses, baixant del 33% al 10%, i els de 50.001 a 100.000 habitants, que han passat a no tenir-ne cap (aquest

Taula 13. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi (província de Barcelona). Evolució de 2003 a 2011 (%)

Província de Barcelona	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
Menys de 500 hab.	17,46%	13,50%	82,54%	86,50%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	10,00%	18,80%	90,00%	81,20%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,49%	8,00%	88,51%	92,00%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	20,00%	16,30%	80,00%	83,70%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	29,73%	10,30%	70,27%	89,70%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	16,00%	18,20%	84,00%	81,80%	100%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	33,33%	20,00%	66,67%	80,00%	100%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	33,33%	16,70%	66,67%	83,30%	100%	100%
Més de 500.001 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
Totals	17,68%	13,20%	82,32%	86,80%	100%	100%

Taula 14. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi (província de Girona). Evolució de 2003 a 2011 (%)

Província de Girona	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
Menys de 500 hab.	17,05%	10,00%	82,95%	90,00%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	9,52%	4,90%	90,48%	95,10%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	13,79%	5,40%	86,21%	94,60%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	14,29%	0,00%	85,71%	100,00%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	10,00%	33,30%	90,00%	66,70%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
Totals	13,57%	8,10%	86,43%	91,90%	100%	100%

és el cas de la capital de la província). La resta creix lleugerament, a excepció de la franja dels municipis de 20.001 a 50.000 habitants, que continua sense cap alcaldessa. La proporció més gran d'alcaldeses es concentra en els municipis amb menor quantitat d'habitants: els de menys de 500 habitants.

Taula 15. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi (província de Lleida). Evolució de 2003 a 2011 (%)

Província de Lleida	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
Menys de 500 hab.	11,76%	6,00%	88,24%	94,00%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	9,30%	7,80%	90,70%	92,20%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	14,81%	5,70%	85,19%	94,30%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	25,00%	0,00%	75,00%	100,00%	100%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
Totals	11,69%	6,10%	88,31%	93,90%	100%	100%

Una situació similar a la de Girona s'observa a la província de Lleida, on a mesura que augmenta la quantitat d'habitants dels municipis, descendeix el percentatge d'alcaldeses, excepte el 2011 en els municipis de 10.001 a 20.000 habitants, que passen de 0 al 25% d'alcaldeses. El creixement més fort s'observa en els municipis de 1.001 a 5.000 habitants, que passen del 5% al 14%.

Taula 16. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi (província de Tarragona). Evolució de 2003 a 2011 (%)

Província de Tarragona	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
Menys de 500 hab.	15,79%	13,00%	84,21%	87,00%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	13,51%	13,90%	86,49%	86,10%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	8,33%	7,30%	91,67%	92,70%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	7,14%	10,00%	92,86%	90,00%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	16,67%	14,30%	83,33%	85,70%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	12,50%	50,00%	87,50%	50,00%	100%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
Totals	11,96%	12,00%	88,04%	88,00%	100%	100%

Per la seva part, Tarragona no té alcaldesses en els municipis amb més de 50.000 habitants, i en aquells que tenen entre 20.001 i 50.000 habitants, la xifra d'alcaldesses hi ha baixat d'un 50% a un 12,50%. També es registra un descens en els de 5.001 a 10.000 habitants: del 10%, el 2003, al 7,14%, el 2011. La resta mostra un creixement poc destacable.

Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi, per comarques

Comarques de la província de Barcelona

Taules 17, 18 i 19. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011)

L'Alt Penedès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Alt Penedès	7,41%	92,59%	100%

L'Anoia	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	15,38%	84,62%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Anoia	9,09%	90,91%	100%

El Bages	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	9,09%	90,91%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	10,00%	90,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Bages	8,57%	91,43%	100%

Aquestes tres comarques presenten percentatges similars pel que fa a la distribució d'alcaldeses segons el nombre d'habitants. Així, veiem que, tant a l'Alt Penedès com a l'Anoia i al Bages, les alcaldesses es concentren en els municipis de menys de 10.000 habitants, amb predomini en els de menys de 5.000 habitants, excepte a l'Alt Penedès.

Taula 20. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Llobregat (2003-2011)

El Baix Llobregat	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	28,6%	100,00%	71,4%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	20,00%	14,3%	80,00%	85,7%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	40,00%	0,00%	60,00%	100,0%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	10,00%	22,2%	90,00%	77,8%	100%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	0,00%	25,0%	100,00%	75,0%	100%	100%
Total el Baix Llobregat	13,33%	20,0%	86,67%	80,0%	100%	100%

En el cas de la comarca del Baix Llobregat, presentem una comparació de les dades corresponents als anys 2003 i 2011. Veiem que en els municipis de 50.001 a 100.000 habitants, el 2011 no hi ha cap alcaldessa, i en els de 20.001 a 50.000 habitants, s'hi produeix un descens del 22% al 10%. És a dir, baixa el nombre d'alcaldeses en els municipis grans mentre que puja en la resta.

Taula 21. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Barcelonès (2011)

El Barcelonès	Dones	Homes	Total
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	66,67%	33,33%	100%
Més de 500.001 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Barcelonès	40,00%	60,00%	100%

La lectura de la comarca del Barcelonès és clara: dues són les alcaldesses que governen en municipis de més de 100.000 habitants. És el cas de l'Hospitalet de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet. Aquest fet fa que la comarca, amb només cinc municipis, registri paritat.

Taula 22. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Berguedà-Barcelona (2011)

El Berguedà - Barcelona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	27,78%	72,22%	100%
De 501 a 1.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Berguedà - Barcelona	26,67%	73,33%	100%

Els municipis de la comarca del Berguedà de la província de Barcelona registren varietat en la distribució d'alcalduesses (per sobre del 25% en els municipis de menys de 5.000 habitants).

Taula 23. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Garraf (2011)

El Garraf	Dones	Homes	Total
De 1.001 a 5.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	100,00%	0,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	100,00%	0,00%	100%
Total el Garraf	50,00%	50,00%	100%

Al Garraf, hi ha paritat i diversitat: alcaldesses en els municipis més petits i en els de més habitants.

Taula 24. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Maresme (2011)

El Maresme	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,00%	70,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Maresme	20,00%	80,00%	100%

Al Maresme, hi veiem concentració d'alcalduesses a la franja central, és a dir, en els municipis d'entre 1.000 i 20.000 habitants.

Taules 25 i 26. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques d'Osona-Barcelona i la Selva-Barcelona (2011)

Osona-Barcelona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	16,67%	83,33%	100%
De 501 a 1.000 hab.	16,67%	83,33%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	17,65%	82,35%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total Osona-Barcelona	14,58%	85,42%	100%
La Selva - Barcelona	Dones	Homes	Total
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Selva - Barcelona	0,00%	100,00%	100%

En aquest cas, també podem dir el mateix: concentració a la franja baixa en els municipis de la comarca d'Osona-Barcelona mentre que en el cas de La Selva-Barcelona no registra cap alcaldessa en aquesta franja poblacional.

Taula 27. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Occidental (2003-2011)

	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
El Vallès Occidental						
Menys de 500 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	40,00%	20,0%	60,00%	80,00%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	100,00%	25,0%	0,00%	75,00%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	60,00%	25,0%	40,00%	75,00%	100%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	100,00%	33,3%	0,00%	66,70%	100%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
Total el Vallès Occidental	52,17%	17,40%	47,83%	82,60%	100%	100%

A la comarca del Vallès Occidental, tal com hem fet amb el Baix Llobregat, presentem una comparació de les dades corresponents als anys 2003 i 2011. En aquest cas, no hi ha alcaldesses als municipis amb menys de 1.000 habitants, ni als de més de 100.000 habitants. És a dir, les alcaldesses tenen més presència als municipis mitjans de la comarca, i han experimentat un fort creixement: del 17,40% al 52,17%. És la comarca amb més alcaldesses de la província de Barcelona i, com veurem, també de tot Catalunya, amb més del 50%, superant la paritat.

Taula 28. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Oriental (2011)

El Vallès Oriental	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	9,09%	90,91%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	18,18%	81,82%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Vallès Oriental	11,63%	88,37%	100%

Al Vallès Oriental, les poques alcaldesses es concentren en municipis a partir de 1.000 habitants, mentre que no n'hi ha en els més petits.

Comarques de la província de Girona

Taules 29 i 30. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011)

L'Alt Empordà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	20,69%	79,31%	100%
De 501 a 1.000 hab.	4,55%	95,45%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	9,09%	90,91%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Alt Empordà	13,24%	86,76%	100%

El Baix Empordà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	11,76%	88,24%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Baix Empordà	13,89%	86,11%	100%

Les dues comarques de l'Empordà mostren dades diferents. Mentre que a l'Alt veiem una certa diversitat, ja que hi ha alcaldesses als municipis més petits, amb un 20%, però també a la franja mitjana, és a dir, als municipis d'entre 5.000 i 10.000 habitants, al Baix Empordà es concentren en els més petits i en els de 10.000 a 20.000 habitants, mentre que a l'Alt Empordà no n'hi ha cap de registrada en aquesta franja.

Taules 31, 32 i 33. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Cerdanya-Girona, la Garrotxa i el Ripollès (2011)

La Cerdanya - Girona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Cerdanya - Girona	9,09%	90,91%	100%

La Garrotxa	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	12,50%	87,50%	100%
De 501 a 1.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Garrotxa	9,52%	90,48%	100%

El Ripollès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Ripollès	21,05%	78,95%	100%

En aquestes tres comarques pirinenques, també hi podem veure dades diferents; així, mentre que a la Cerdanya només trobem alcaldesses a la franja de 1.000 a 5.000 habitants, a la Garrotxa i al Ripollès es concentren en els municipis més petits, fins a 1.000 habitants, i en un percentatge alt.

Taula 34. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Gironès (2011)

El Gironès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	16,67%	83,33%	100%
De 501 a 1.000 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	10,00%	90,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Gironès	11,11%	88,89%	100%

Al Gironès, les dades també hi són molt clares: concentració als municipis més petits.

Taules 35 i 36. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques d'Osona-Girona i el Pla de l'Estany (2011)

Osona-Girona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total Osona-Girona	0,00%	100,00%	100%

El Pla de l'Estany	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Pla de l'Estany	9,09%	90,91%	100%

Al Pla de l'Estany, només hi trobem una alcaldessa en la segona franja, és a dir, la dels municipis de 500 a 1.000 habitants mentre que en els municipis d'Osona-Girona no es registra cap alcaldessa en la franja poblacional que va dels 500 als 5.000 habitants

Taula 37. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Selva-Girona (2011)

La Selva - Girona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	12,50%	87,50%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Selva - Girona	20,00%	80,00%	100%

Aquesta comarca presenta més diversitat: alcaldesses en municipis petits, però també en la franja de 5.000 a 10.000 habitants.

A les diferents comarques de la província de Girona, sí que hi trobem un denominador comú: la concentració d'alcalduesses en els municipis més petits, fet que no es reflecteix d'una manera tan evident a les comarques barcelonines.

Comarques de la província de Lleida

Taules 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 i 45. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà-Lleida, la Cerdanya-Lleida, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)

L'Alt Urgell	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	8,33%	91,67%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Alt Urgell	5,26%	94,74%	100%

L'Alta Ribagorça	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Alta Ribagorça	0,00%	100,00%	100%

El Berguedà - Lleida	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Berguedà - Lleida	0,00%	100,00%	100%

La Cerdanya - Lleida	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Cerdanya - Lleida	16,67%	83,33%	100%

El Pallars Jussà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Pallars Jussà	0,00%	100,00%	100%

El Pallars Sobirà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	8,33%	91,67%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Pallars Sobirà	6,67%	93,33%	100%

El Solsonès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Solsonès	0,00%	100,00%	100%

La Val d'Aran	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Val d'Aran	0,00%	100,00%	100%

En totes aquestes comarques de muntanya, hi ha un denominador comú: les poques alcaldesses es concentren en els municipis més petits i en quatre comarques no n'hi ha cap.

Taula 46. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de les Garrigues (2011)

Les Garrigues	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	6,25%	93,75%	100%
De 501 a 1.000 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total les Garrigues	8,33%	91,67%	100%

A les Garrigues, les alcaldesses es troben en municipis petits, de fins a 1.000 habitants.

Taula 47. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Noguera (2011)

La Noguera	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 501 a 1.000 hab.	22,22%	77,78%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Noguera	26,67%	73,33%	100%

La Noguera presenta més diversitat a la franja d'entre 500 i 5.000 habitants.

Taula 48. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Pla d'Urgell (2011)

El Pla d'Urgell	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Pla d'Urgell	6,25%	93,75%	100%

Al Pla d'Urgell només es registren alcaldesses a la franja de 1.000 a 5.000 habitants.

Taules 49, 50 i 51. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)

La Segarra	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	21,43%	78,57%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Segarra	19,05%	80,95%	100%

El Segrià	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 501 a 1.000 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	16,67%	83,33%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Segrià	13,16%	86,84%	100%

L'Urgell	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	100,00%	0,00%	100%
Total l'Urgell	20,00%	80,00%	100%

La Segarra, el Segrià i l'Urgell presenten comportaments similars, amb alcaldesses a la franja baixa, de fins a 5.000 habitants.

A la província de Lleida, també s'hi corrobora la hipòtesi de la concentració d'alcaldeses als pobles més petits, i és la província amb més comarques sense cap alcaldessa (quatre).

Comarques de la província de Tarragona

Taules 52 i 53. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)

L'Alt Camp	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 501 a 1.000 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total l'Alt Camp	13,04%	86,96%	100%

El Baix Camp	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	16,67%	83,33%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	22,22%	77,78%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	100,00%	0,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Baix Camp	14,29%	85,71%	100%

Hi ha lleus diferències entre aquestes dues comarques: mentre que a l'Alt Camp les alcaldesses es troben totes als municipis més petits de 5.000 habitants, al Baix Camp no n'hi ha cap als més petits (de menys de 500 habitants) i, en canvi, sí que n'hi ha als de més de 20.000 habitants.

Taula 54. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Ebre (2003-2011)

El Baix Ebre	Dones		Homes		Total	
	2011	2003	2011	2003	2011	2003
Menys de 500 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 501 a 1.000 hab.	50,00%	25,00%	50,00%	75,00%	100%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	20,00%	100,00%	80,00%	100%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100%	100%
Total el Baix Ebre	14,29%	21,40%	85,71%	78,60%	100%	100%

A la comarca del Baix Ebre, hi hem fet l'evolució entre 2003 i 2011, igual que al Baix Llobregat i el Vallès Occidental. Veiem que no hi ha alcaldesses als ajuntaments més grans de la comarca (de 20.001 a 50.000 habitants), però tampoc als més petits (menys de 500 habitants). Les alcaldesses es concentren en la franja de municipis compresa entre els 501 i els 5.000 habitants: se n'ha registrat un increment en els municipis de 501 a 1.000 habitants i un retrocés en les franges d'habitants compreses entre els 1.001 i 5.000 habitants i els 10.001 i 20.000 habitants.

Taula 55. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Penedès (2011)

El Baix Penedès	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	100,00%	0,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Baix Penedès	28,57%	71,43%	100%

Al Baix Penedès, hi ha proporcionalitat: les alcaldesses es troben tant en els municipis més petits com en els de 10.000 a 20.000 habitants.

Taula 56. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Conca de Barberà (2011)

La Conca de Barberà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	15,38%	84,62%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Conca de Barberà	9,09%	90,91%	100%

A la Conca de Barberà, només hi ha alcaldesses als pobles petits (de menys de 500 habitants).

Taula 57. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Montsià (2011)

El Montsià	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Montsià	8,33%	91,67%	100%

A la comarca del Montsià, hi ha poques alcaldesses i es concentren als municipis de 5.000 a 10.000 habitants. A la resta de franges, només hi ha alcaldes.

Taules 58, 59 i 60. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)

El Priorat	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	21,05%	78,95%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Priorat	17,39%	82,61%	100%

La Ribera d'Ebre	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Ribera d'Ebre	7,14%	92,86%	100%

El Tarragonès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total el Tarragonès	4,55%	95,45%	100%

El Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès presenten una mateixa tendència: les alcaldesses es troben als municipis més petits.

Taula 61. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Terra Alta (2011)

La Terra Alta	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
Total la Terra Alta	0,00%	100,00%	100%

La Terra Alta és l'única comarca de la província de Tarragona sense alcaldesses en cap dels seus municipis. A les comarques tarragonines, també s'hi corrobora la mateixa hipòtesi que a les gironines i lleidatanes: la concentració d'alcalduesses als municipis més petits. Com a conclusió de les quaranta-una comarques, la del Vallès Occidental és la que registra més alcaldesses (52%), i la que menys, el Tarragonès (4,5%). Hi ha cinc comarques sense cap alcaldessa: la Terra Alta, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Solsonès i la Val d'Aran.

Com a conclusió de l'àmbit de distribució territorial, podem dir que en les províncies de Girona, Lleida i Tarragona s'observa la mateixa relació: les alcaldesses es concentren en els municipis amb menor quantitat d'habitants, excepte en el cas de la província de Barcelona, en què hi ha més diversitat i aquesta tendència ja no es confirma amb tanta rotunditat. En l'anterior publicació,¹ les dades eren més clares pel que fa a la seva concentració en municipis més petits i ens van permetre afirmar que les dones tenen més possibilitats d'accedir als llocs de presa de decisions en l'àmbit local en els municipis petits i mitjans, on les relacions entre els habitants són més estretes i la gestió municipal pot estar emmarcada en allò que Gilligan denomina *ètica de la cura*.² Aquesta noció es caracteritza per posar l'accent en les necessitats de les situacions específiques, més que en la implicació de les normes generals. D'aquesta manera, Gilligan critica les ètiques deontològiques per la seva suposada masculinitat; de fet, qualifica de «masculins» els arguments de Kohlberg sobre el desenvolupament de la consciència moral, ja que aquest se centraria en la formació de judicis sobre la justícia desinteressant-se per la perspectiva moral «femenina» de la cura (*care*).³

Si bé és cert que les assignacions socials i interpel·lacions que la societat formula a homes i dones són diferents, com a resultat de distribucions asimètriques de poder, i això ens permet formular la hipòtesi anterior, en canvi, no podem afirmar, després de més de trenta anys de democràcia local, que la inclusió de les dones en els espais de presa de decisions tingui repercussió en la inclusió de noves temàtiques, nous models i nous estils en les formes de fer política i de gestionar els afers públics. No arribar a una paritat numèrica i estable dificulta qualsevol anàlisi sobre canvis de models en la gestió. De moment, ens trobem en la fase de treballar per aconseguir la representativitat equitativa entre dones i homes, que, per altra banda, és la base per a una democràcia efectiva.

Un altre element que corroborava la hipòtesi de la concentració en pobles petits és el poder econòmic que es deriva de ser alcalde o alcaldessa en un municipi gran o petit, fet que pot acabar influent a l'hora de decidir, per part dels aparells dels partits polítics, si qui encapçala la llista és un home o una dona. Tot això, al segle XXI s'està capgirant. Malgrat les grans dificultats que encara tenen les dones per encapçalar les llistes, s'apunten canvis, com hem pogut veure a la província de Barcelona, on les dades mostren un descens en el nombre d'alcalduesses en els municipis de 501 a 1.000 habitants i un increment en la franja de 10.001 a 20.000 habitants. La Llei orgànica 3/2007 segurament també pot ajudar a aquest canvi de tendència i a aquesta distribució més equitativa per tot el territori, que s'ha començat a percebre, de moment tímidament, en una província.

1. CORCOY RIUS, Marta; GÓMEZ, Patricia L. (coord.); BARBER ALBORS, Carolina; PUIG MOLLET, Montserrat; RIERA SALAZAR, Elena (2005): *Les dones en els governs locals catalans*. Gerdanyola del Vallès: Montflorit.

2. GILLIGAN, Carol (1985): *La moral y la teoría: Psicología del desarrollo femenino*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.

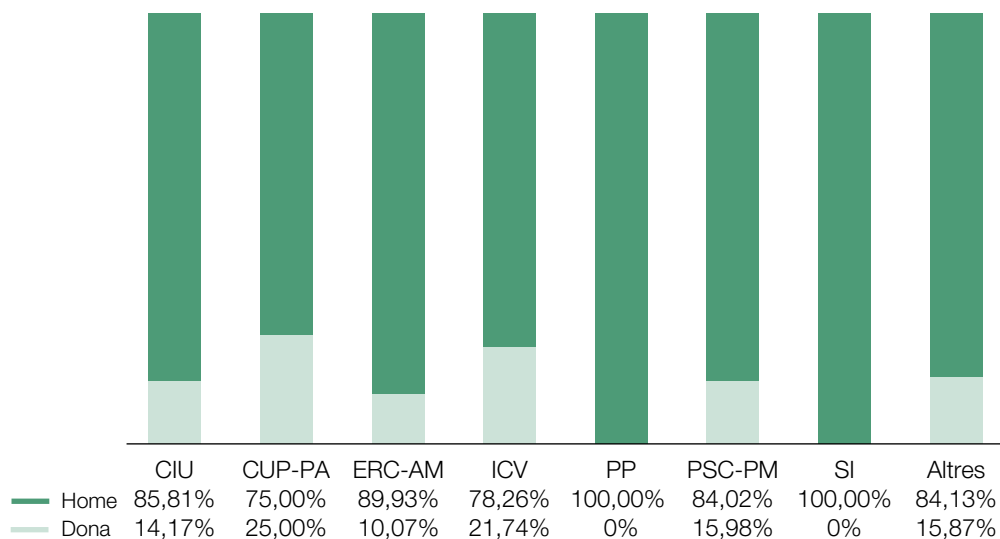
3. Per a l'anàlisi crítica, cfr. BENHABIB, Seyla (1990): «El otro generalizado y el otro concreto: La controversia Kohlberg-Gilligan y la teoría feminista». A: BENHABIB, Seyla; CORNELL, Drucila (ed.). *Teoría feminista y teoría crítica*. València: Alfons el Magnànim; POLLITT, Katha (1993): «¿Son las mujeres moralmente superiores a los hombres?». *Debate Feminista* (Mèxic), núm. 8.

Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics

Taula 62. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític que governa a l'ajuntament. Total de Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%)

Partit polític	Dones			Homes			Total		
	2011	2007	2003	2011	2007	2003	2011	2007	2003
CiU	14,17%	9,80%	7,50%	85,83%	90,20%	92,50%	100%	100%	100%
CUP-PA	25,00%			75,00%			100%		
ERC-AM	10,07%	11,80%	10,10%	89,93%	88,20%	89,90%	100%	100%	100%
ICV	21,74%	7,70%	11,10%	78,26%	92,30%	88,90%	100%	100%	100%
PP	0,00%	20,00%	10,00%	100,00%	20,00%	90,00%	100%	100%	100%
PSC-PM	15,98%	18,20%	15,40%	84,02%	81,80%	84,60%	100%	100%	100%
SI	0,00%			100,00%			100%		
Altres partits	15,87%	14,50%	12,20%	84,13%	85,50%	87,80%	100%	100%	100%
Total Catalunya	14,15%	12,80%	10,00%	85,85%	87,20%	90,00%	100%		100%

Gràfic 4. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític que governa a l'ajuntament (2011)

Taula 62a. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític que governa a l'ajuntament. Total de Catalunya 2011 (n)

Partit polític	Alcaldes/esses		Total
	Dones	Homes	
CiU	73	442	515
CUP-PA	1	3	4
ERC-AM	6	75	81
ICV	2	9	11
PP	–	8	8
PSC-PM	29	126	155
PxC	0	0	0
SI	0	1	1
C's	0	0	0
Altres partits	23	149	172
Totals	134	813	947

L'evolució del comportament dels partits polítics catalans a l'hora d'incorporar dones a les seves files per presidir els governs locals al llarg dels darrers tres mandats electorals presenta una davallada de 2 punts del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) entre 2007 i 2011, quan el 2003 era el partit amb més alcaldesses. En canvi, Convergència i Unió (CiU) experimenta un creixement sostingut i passa del 7,5%, el 2003, al 14,17%, el 2011, només lleugerament per sota del PSC. D'altra banda, ICV ha crescut exponencialment, passant d'un 11% a un 21,74%. Finalment, cal esmentar l'evolució del PP, que dobla el 2007 en relació amb 2003 quant a percentatge, i, en canvi, el 2011 no obté cap alcaldessa. En nombres absoluts, CiU és el partit amb més alcaldesses (73), seguit del PSC-PM, amb 29.

Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics, per províncies

Taula 63. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant, per províncies. Evolució dels mandats 2003-2011 (%)

	Partit polític	Dones		Homes		Total	
		2011	2003	2011	2003	2011	2003
Barcelona	CiU	17,48%	7,30%	82,52%	92,70%	100%	100%
	CUP-PA	0,00%		100,00%	0,00%	100%	
	ERC-AM	10,53%	12,50%	89,47%	87,50%	100%	100%
	ICV	12,50%	20,00%	87,50%	80,00%	100%	100%
	PP	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
	PSC-PM	21,95%	16,30%	78,05%	83,70%	100%	100%
	SI	0,00%		100,00%		100%	
	Altres partits	23,08%	23,80%	76,92%	76,20%	100%	100%
	Total Barcelona	17,68%	13,20%	82,32%	86,80%	100%	100%
Girona	CiU	12,03%	7,20%	87,97%	92,80%	100%	100%
	CUP-PA	50,00%		50,00%		100%	
	ERC-AM	17,65%	10,00%	82,35%	90,00%	100%	100%
	ICV	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
	PSC-PM	15,15%	12,90%	84,85%	87,10%	100%	100%
	Altres partits	11,76%	7,40%	88,24%	92,60%	100%	100%
	Total Girona	13,57%	8,10%	86,43%	91,90%	100%	100%
Lleida	CiU	13,64%	6,50%	86,36%	93,50%	100%	100%
	ERC-AM	0,1%	5,90%	90,00%	94,10%	100%	100%
	PP	0,00%	14,30%	100,00%	85,70%	100%	100%
	PSC-PM	9,30%	4,00%	90,70%	96,00%	100%	100%
	Altres partits	7,69%	3,40%	92,31%	96,60%	100%	100%
	Total Lleida	11,69%	6,10%	88,31%	93,90%	100%	100%
Tarragona	CiU	13,08%	9,70%	86,92%	90,30%	100%	100%
	ERC-AM	0,00%	8,30%	100,00%	91,70%	100%	100%
	PP	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100%	100%
	ICV	60,00%	0,00%	40,00%	0,00%	100%	100%
	PSC-PM	11,11%	23,50%	88,89%	76,50%	100%	100%
	Altres partits	14,29%	9,10%	85,71%	90,90%	100%	100%
	Total Tarragona	11,96%	12,00%	88,04%	88,00%	100%	100%

A totes les províncies catalanes, hi destaca l'increment sostingut i a tot el territori que ha registrat CiU entre les eleccions de 2003 i les de 2011. Pel que fa al PSC, els resultats són desiguals. Així, mentre que a la província de Tarragona han baixat de manera considerable, a les altres tres han pujat. ERC és la formació política que més alcaldesses ha perdut.

Les alcaldesses i els alcaldes segons els partits polítics, per comarques

Comarques de la província de Barcelona

Taules 64 i 65. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de l'Alt Penedès i l'Anoia (2011)

L'Alt Penedès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100%	100%
ERC-AM	0,00%	100%	100%
PP	0,00%	100%	100%
PSC-PM	20,00%	80%	100%
Altres partits	0,00%	100%	100%
Totals	7,41%	92,59%	100%
L'Anoia			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	13,33%	86,67%	100%
ERC-AM	11,11%	88,89%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	11,11%	88,89%	100%
Totals	9,09%	90,91%	100%

En aquestes dues comarques, hi veiem que a l'Alt Penedès el PSC és l'únic partit amb alcaldesses, mentre que a l'Anoia el PSC no en té cap i CiU i ERC, sí.

Taula 66. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Bages (2011)

El Bages			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	6,67%	93,33%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	11,11%	88,89%	100%
PSC-PM	16,67%	83,33%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	8,57%	91,43%	100%

Al Bages, tres partits hi tenen alcaldesses, amb un predomini clar del PSC, seguit d'ERC i de CiU.

Taula 67. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Baix Llobregat. Evolució 2003-2011

El Baix Llobregat				
Partit polític	2011		2003	
	Dones	Homes	Dones	Homes
CiU	12,50%	87,50%	0,00%	100,00%
ERC-AM	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
ICV	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
PP	0,00%	100,00%		
PSC-PM	25,00%	75,00%	27,80%	72,20%
Altres partits	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Totals	13,33%	86,67%	20,00%	80,00%

De la comarca del Baix Llobregat, en disposem de dades evolutives dels mandats iniciats el 2003 i el 2011 i podem apreciar-hi el fort creixement de CiU i el descens del PSC. La resta de forces polítiques, ni tenien alcaldesses el 2003 ni en van obtenir el 2011.

Taula 68. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Barcelonès (2011)

El Barcelonès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	66,67%	33,33%	100%
Totals	40,00%	60,00%	100%

Al Barcelonès, dos municipis, L'Hospitalet de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet, ostenten tot el protagonisme, i el partit és el PSC.

Taules 69, 70 i 71. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques del Berguedà-Barcelona, Osona-Barcelona i la Selva-Barcelona (2011)

El Berguedà - Barcelona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	21,05%	78,95%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	28,57%	71,43%	100%
Altres partits	100,00%	0,00%	100%
Totals	26,67%	73,33%	100%

Osona-Barcelona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	13,04%	86,96%	100%
ERC-AM	33,33%	66,67%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	25,00%	75,00%	100%
Totals	14,58%	85,42%	100%

La Selva - Barcelona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

En aquestes tres comarques que comparteixen territori amb altres províncies, les dades mostren que al Berguedà CiU i PSC són els dos partits que disposen d'alcaldeses, amb el PSC com a partit majoritari, mentre que a Osona el PSC no hi té cap alcaldessa i el predomini és per a ERC i a La Selva-Barcelona el partit governant correspon als ubicats a l'apartat d'Altres.

Taula 72. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Garraf (2011)

El Garraf			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	66,67%	33,33%	100%
ICV	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	50,00%	50,00%	100%

El Garraf presenta unes dades diferents a la mitjana. Aquí, el predomini és per a CiU i ICV, mentre que el PSC no hi disposa de cap alcaldessa.

Taula 73. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Maresme (2011)

El Maresme			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	20,00%	80,00%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	33,33%	66,67%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	20,00%	80,00%	100%

Al Maresme, com a la majoria de comarques, PSC i CiU s'hi disputen les alcaldies en femení, amb el PSC com a majoritari.

Taula 74. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Vallès Occidental. Evolució 2003-2011

El Vallès Occidental				
Partit polític	2011		2003	
	Dones	Homes	Dones	Homes
CiU	71,43%	28,57%	0,00%	100,00%
ERC-AM	0,00%	100,00%	30,00%	70,00%
ICV	50,00%	50,00%	0,00%	100,00%
PSC-PM	60,00%	40,00%	50,00%	50,00%
SI	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%
Altres partits	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Totals	43,75%	56,25%	17,40%	82,60%

La comarca del Vallès Occidental és la que disposa de més alcaldesses a tot Catalunya, com hem vist abans. Tres són els partits dels quals formen part aquestes alcaldesses: CiU, PSC i ICV.

Taula 75. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Vallès Oriental. Evolució 2003-2011

El Vallès Oriental				
Partit polític	2011		2003	
	Dones	Homes	Dones	Homes
CiU	15,79%	84,21%	28,60%	71,40%
ERC-AM	0,00%	100,00%		
ICV	0,00%	100,00%		
PSC-PM	0,00%	100,00%	20,00%	80,00%
Altres partits	33,33%	66,76%	0,00%	100,00%
Totals	11,63%	88,37%	11,63%	88,37%

A l'altre Vallès, l'Oriental, no s'hi reproduïxen les mateixes dades que a l'Occidental. El nombre d'alcalduesses hi és molt menor i es troben en la categoria «Altres partits», és a dir, partits locals o independents, i a CiU, amb menys proporció (33 enfront de 15).

Comarques de la província de Girona

Taules 76 i 77. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011)

L'Alt Empordà			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	11,63%	88,37%	100%
CUP-PA	100,00%	0,00%	100%
ERC-AM	12,50%	87,50%	100%
PSC-PM	15,38%	84,62%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	13,24%	86,76%	100%

El Baix Empordà			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	5,56%	94,44%	100%
ERC-AM	16,67%	83,33%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	13,89%	86,11%	100%

A l'Empordà, hi trobem diferències entre l'Alt i el Baix. Mentre que a l'Alt tots els partits disposen d'alcaldeses, excepte el grup d'«Altres partits», al Baix Empordà, el PSC hi és el predominant, seguit d'ERC i finalment de CiU.

Taules 78, 79 i 80. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de la Cerdanya-Girona, la Garrotxa i el Ripollès (2011)

La Cerdanya - Girona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	11,11%	88,89%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	9,09%	90,91%	100%

La Garrotxa			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	6,67%	93,33%	100%
ERC-AM	33,33%	66,67%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	9,52%	90,48%	100%

El Ripollès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	22,22%	77,78%	100%
ERC-AM	25,00%	75,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	50,00%	50,00%	100%
Totals	21,05%	78,95%	100%

En aquestes tres comarques pirinenques, també hi podem veure el predomini dels partits nacionalistes, CiU i ERC, mentre que el PSC no hi disposa d'alcalduesses.

Taula 81. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Gironès (2011)

El Gironès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	5,88%	94,12%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	40,00%	60,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	11,11%	88,89%	100%

Al Gironès, també hi trobem un predomini clar dels nacionalistes, ERC i CiU, amb una diferència important a favor d'ERC.

Taules 82, 83 i 84. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques d'Osona-Girona, el Pla de l'Estany i la Selva-Girona (2011)

Osona-Girona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

El Pla de l'Estany			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	16,67%	83,33%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	9,09%	90,91%	100%

La Selva - Girona			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	26,67%	73,33%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Totals	20,00%	80,00%	100%

En aquestes tres comarques, s'hi aprecia, igual que en les anteriors, el predomini clar de les alcaldesses de CiU, i en el cas de la Selva - Girona, del grup d'«Altres partits». El PSC no hi registra cap alcaldessa.

Comarques de la província de Lleida

Taules 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 i 92. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà-Lleida, la Cerdanya-Lleida, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)

L'Alt Urgell

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	8,33%	91,67%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	5,26%	94,74%	100%

L'Alta Ribagorça

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

El Berguedà - Lleida

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

La Cerdanya - Lleida

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	16,67%	83,33%	100%

El Pallars Jussà

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

El Pallars Sobirà

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	10,00%	90,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	6,67%	93,33%	100%

El Solsonès

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

La Val d'Aran

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

Aquesta agrupació de comarques de muntanya és la que disposa de menys alcaldesses: a l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Solsonès i la Val d'Aran, no hi ha cap alcaldessa, i les poques que trobem a la resta de comarques es distribueixen entre CiU (l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà) i PSC (la Cerdanya - Lleida).

Taula 93. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca de les Garrigues (2011)

Les Garrigues			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	14,29%	85,71%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	100,00%	0,00%	100%
Totals	8,33%	91,67%	100%

Com podem veure, a la comarca de les Garrigues, les alcaldesses es distribueixen entre ERC i els «Altres partits». Ni CiU ni PSC en tenen cap.

Taula 94. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca de la Noguera (2011)

La Noguera			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	26,32%	73,68%	100%
ERC-AM	25,00%	75,00%	100%
PSC-PM	33,33%	66,67%	100%
Totals	26,67%	73,33%	100%

A la Noguera, CiU, ERC i PSC tenen representació femenina en alcaldies del territori, amb un predomini del PSC.

Taula 95. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Pla d'Urgell (2011)

El Pla d'Urgell			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	7,14%	92,86%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	6,25%	93,75%	100%

Al Pla d'Urgell, només un partit té representació femenina en alguna alcaldia de la comarca: CiU.

Taules 96, 97 i 98. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)

La Segarra

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	21,43%	78,57%	100%
ERC-AM	16,67%	83,33%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	19,05%	80,95%	100%

El Segrià

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	16,67%	83,33%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	13,33%	86,67%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	13,16%	86,84%	100%

L'Urgell

Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	33,33%	66,67%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	20,00%	80,00%	100%

En aquestes comarques lleidatanes, hi veiem com CiU disposa de representació femenina a totes tres, amb el percentatge més gran a l'Urgell. Després trobem ERC a la comarca de la Segarra i el PSC al Segrià.

Comarques de la província de Tarragona

Taules 99 i 100. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)

L'Alt Camp			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	12,50%	87,50%	100%
ICV	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	25,00%	75,00%	100%
Totals	13,04%	86,96%	100%

El Baix Camp			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	17,65%	82,35%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	25,00%	75,00%	100%
Totals	14,29%	85,71%	100%

En aquestes dues comarques, hi trobem disparitat entre els diferents partits polítics i el sexe de qui ostenta l'alcaldia. A l'Alt Camp el predomini és per a ICV, seguida del grup d'«Altres partits» i de CiU, mentre que al Baix Camp qui domina és el PSC, seguit de CiU.

Taula 101. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Baix Ebre. Evolució 2003-2011

El Baix Ebre				
Partit polític	2011		2003	
	Dones	Homes	Dones	Homes
CiU	25,00%	75,00%	28,6%	71,4%
ERC-AM	0,00%	100,00%		
PSC-PM	20,00%	80,00%	20,00%	80,00%
Altres partits			0,00%	100,00%
Totals	14,29%	85,71%	21,4%	78,6%

A la comarca del Baix Ebre, hi hem fet l'evolució entre 2003 i 2011, igual que al Baix Llobregat i el Vallès Occidental i Oriental. Hi veiem com CiU i PSC són els dos únics partits que tenen representació femenina al territori en tots dos mandats: CiU experimenta un lleuger retrocés el 2011, mentre que el PSC es manté amb la mateixa proporció.

Taula 102. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Baix Penedès (2011)

El Baix Penedès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	25,00%	75,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	50,00%	50,00%	100%
Totals	28,57%	71,43%	100%

Al Baix Penedès, hi veiem un empat en alcaldesses entre PSC i el grup d'«Altres partits», seguits de CiU. La resta de partits amb representació a la comarca no disposen de cap alcaldessa.

Taula 103. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca de la Conca de Barberà (2011)

La Conca de Barberà			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	7,69%	92,31%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
ICV	100,00%	0,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	16,67%	83,33%	100%
Totals	9,09%	90,91%	100%

A la Conca de Barberà, tres són els partits amb representació femenina: ICV, «Altres partits» i CiU. La resta no té cap alcaldessa en les alcaldies que ostenta.

Taula 104. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Montsià (2011)

El Montsià			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
ICV	100,00%	0,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	50,00%	50,00%	100%
Totals	8,33%	91,67%	100%

Al Montsià, ni CiU ni PSC hi tenen cap alcaldia presidida per una dona. El petit percentatge d'alcaldeses està en mans d'ICV i el grup d'«Altres partits».

Taules 105, 106 i 107. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)

El Priorat			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	23,08%	76,92%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	25,00%	75,00%	100%
Totals	17,39%	82,61%	100%

La Ribera d'Ebre			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	11,11%	88,89%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	7,14%	92,86%	100%

El Tarragonès			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	7,14%	92,86%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Totals	4,55%	95,45%	100%

En aquestes tres comarques, CiU hi és el partit predominant, excepte en el cas del Priorat, on el PSC també disposa de representació femenina.

Taula 108. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca de la Terra Alta (2011)

La Terra Alta			
Partit polític	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
Totals	0,00%	100,00%	100%

Aquesta comarca és l'única de la província de Tarragona que no disposa de cap alcaldessa en els seus municipis.

Conclusió

Com a conclusió referida a l'àmbit de la distribució segons el sexe dels titulars de les alcaldies, hem vist com els partits polítics a l'hora d'incorporar dones a les seves files per presidir els governs locals, al llarg dels darrers tres mandats electorals, han presentat un creixement baix i una tendència a l'estancament. Si observem els resultats dels partits amb representació equilibrada al territori, hi veiem com el PSC ha patit una davallada de 2 punts entre 2007 i 2011, quan el 2003 era el partit amb més alcaldesses, amb una diferència considerable amb CiU (7,5% enfront d'un 15,4%). En canvi, CiU és el partit que mostra un creixement més sostingut en el temps i passa del 7,5%, el 2003, al 14,17%, el 2011, només molt lleugerament per sota del PSC.

A tot Catalunya (vegeu la taula a l'annex), en nombres absoluts, CiU hi ostenta actualment més del doble d'alcaldeses que el PSC.

ICV, en els municipis on té representació, ha experimentat un fort creixement, passant d'un 11% a un 21,74%, i com a fets a esmentar, veiem l'evolució del PP, que dobra el 2007 en relació amb 2003, quant a percentatge, i, en canvi, el 2011 no obté cap alcaldessa, i la d'ERC, que és la formació política que més alcaldesses ha perdut.

Si ens fixem en les dades per províncies, hi veiem com el PSC és el partit amb més alcaldesses a Barcelona i Girona, amb un 21,95% i un 15%, respectivament, mentre que a Lleida i Tarragona CiU és la primera força, amb un 13,6% i un 13%, respectivament.

Cal assenyalar que el Vallès Occidental és la comarca amb més alcaldesses (12), seguida de l'Alt Empordà (9).

En el Vallès Occidental, una comarca de l'àrea metropolitana amb una alta densitat poblacional (1.530,10 hab./km²), s'hi observa el reflex del que succeeix globalment a Catalunya: un fort creixement de CiU entre 2003 i 2011, amb cinc alcaldies encapçalades per dones; una baixada d'ERC, ja que el 2011 no hi té cap alcaldessa, i una lleugera pujada per part del PSC (sis alcaldies). ICV hi recupera representació femenina el 2011, amb una alcaldia.

En canvi, observant els resultats de la segona comarca amb més alcaldesses de Catalunya, l'Alt Empordà, que es troba a l'altre extrem en densitat poblacional respecte al Vallès Occidental (103,4 hab./km²), s'hi detecta un equilibri entre les diferents forces polítiques amb representació, però, en nombres absoluts, hi és clar el predomini de CiU (cinc alcaldies).

Aquestes dades ens porten a reafirmar-nos en el que ja vam assenyalar l'any 2005: les *accions afirmatives* o *mesures de discriminació positiva*, instrumentades socialment a través de lleis o en el funcionament intern d'alguns partits, afavoreixen l'accés de les dones a llocs de presa de decisions. Per tant, constitueixen un dels camins possibles en l'àmbit normatiu i de les polítiques públiques per assolir la igualtat d'oportunitats, malgrat la lentitud que detectem en la seva aplicació efectiva. En efecte, l'any 2007 entra en vigor la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes, que regula, entre d'altres, la proporcionalitat de dones i homes en les llistes electorals. La seva efectivitat pel que fa a l'assoliment de la paritat en el nombre d'alcaldes i alcaldesses està encara per corroborar, ja que entre 2003 i 2011 el percentatge d'alcaldeses a Catalunya només ha pujat 4 punts.

Les alcaldesses i els alcaldes segons la dimensió del municipi i el partit polític governant, per províncies

Taula 109. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Barcelona, 2003-2011)

2011		Homes	Dones	Total	2013	Homes	Dones	Total
Menys de 500	CiU	85,71%	14,29%	100%	CiU	90,00%	10,00%	100%
	CUP-PA	0,00%	100,00%	100%	PSC-PM	91,70%	8,30%	100%
	Esquerra-AM	73,33%	26,67%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	ICV	100,00%	0,00%	100%	ICV	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	85,71%	14,29%	100%	Altres	75,00%	25,00%	100%
	Altres	87,50%	12,50%	100%	Total	90,00%	10,00%	100%
	Total	82,95%	17,05%					
De 501 a 1.000	CiU	84,00%	16,00%	100%	CiU	92,60%	7,40%	100%
	Esquerra-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	ICV	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	Altres	100,00%	0,00%	100%
	Altres	100,00%	0,00%	100%	Total	95,10%	4,90%	100%
	Total	90,48%	9,52%					
De 1.001 a 5.000	CiU	86,11%	13,89%	100%	CiU	96,70%	3,30%	100%
	CUP-PA	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	88,90%	11,10%	100%
	ERC-AM	84,62%	15,38%	100%	ERC-AM	80,00%	20,00%	100%
	PSC-PM	83,33%	16,67%	100%	ICV	100,00%	0,00%	100%
	Altres	100,00%	0,00%	100%	Altres	100,00%	0,00%	100%
	Total	86,21%	13,79%		Total	94,60%	5,40%	

2011		Homes	Dones	Total	2013	Homes	Dones	Total
De 5.001 a 10.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	50,00%	50,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	Altres	66,67%	33,33%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	Total	90,00%	10,00%		Altres	100,00%	0,00%	
					Total	100,00%	0,00%	100%
De 10.001 a 20.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
	PSC-PM	50,00%	50,00%	100%	ERC-AM	90,00%	90,00%	100%
	Total	90,00%	10,00%		Altres	50,00%	50,00%	100%
					Total	100,00%	0,00%	100%
De 20.001 a 50.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	Total	100,00%	0,00%		Total	100,00%	0,00%	100%
De 50.001 a 100.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	0,00%	100,00%	100%
					Total	0,00%	100,00%	100%

		Homes	Dones	Total				Homes	Dones	Total
De 100.001 a 500.000 hab.	CiU	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	83,33%	16,67%	100%		
	PP	100,00%	0,00%	100%	Total	83,33%	16,67%	100%		
	PSC-PM	50,00%	50,00%	100%						
	Total	66,67%	33,33%	100%						

		Homes	Dones	Total				Homes	Dones	Total
Més de 500.001 hab.	CiU	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%		
	Total	100,00%	0,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%		

Taula 110. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Girona, 2003-2011)

Nombre habitants	Partit governant a l'ajuntament	2011			Partit governant a l'ajuntament	2003		
		Homes	Dones	Total		Homes	Dones	Total
Menys de 500 hab.	CiU	82,86%	17,14%	100%	CiU	94,00%	6,00%	100%
	ERC-AM	71,43%	28,57%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	ICV	100,00%	0,00%	100%	ERC	66,70%	33,30%	100%
	PSC-PM	91,67%	8,33%	100%	PP	100,00%	0,00%	100%
	SI	100,00%	0,00%	100%	Altres partits	60,00%	40,00%	100%
	Altres partits	71,43%	28,57%	100%	Total	86,50%	13,50%	100%
	Total	82,54%	17,46%	100%				

		Homes	Dones	Total				Homes	Dones	Total
De 501 a 1.000 hab.	CiU	92,60%	7,40%	100%	CiU	84,00%	16,00%	100%		
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%		
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	ICV	100,00%	0,00%	100%		
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%		
	Total	95,10%	4,90%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%		
				Total	90,48%	9,52%	100%			

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 1.001 a 5.000 hab.	CiU	96,70%	3,30%	100%	CiU	86,11%	13,89%	100%	
	PSC-PM	88,90%	11,10%	100%	CUP-PA	100,00%	0,00%	100%	
	ERC-AM	80,00%	20,00%	100%	ERC-AM	84,62%	15,38%	100%	
	ICV	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	83,33%	16,67%	100%	
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	
	Total	94,60%	5,40%	100%	Total	86,21%	13,79%	100%	

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 5.001 a 10.000 hab.	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	50,00%	50,00%	100%	
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	Altres partits	66,67%	33,33%	100%	
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Total	90,00%	10,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%					

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 10.001 a 20.000 hab.	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	0,00%	100,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	
	ERC-AM	50,00%	50,00%	100%	PSC-PM	50,00%	50,00%	100%	
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Total	90,00%	10,00%	100%	
	Total	66,70%	33,30%	100%					

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 20.001 a 50.000 hab.	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%	

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 50.001 a 100.000 hab.	PSC-PM	0,00%	100,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	Total	0,00%	100,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%	

Taula 111. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Lleida, 2003-2011)

Nombre habitants	Partit governant a	2011			Partit governant a	2003		
		Homes	Dones	Total		Homes	Dones	Total
Menys de 500	CiU	87,84%	12,16%	100%	CiU	94,00%	6,00%	100%
	PSC-PM	85,00%	15,00%	100%	PSC-PM	92,30%	7,70%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	PP	88,24%	11,76%	100%	PP	75,00%	25,00%	100%
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%
	Total		88,24%	11,76%	100%	Total	94,00%	6,00%
De 501 a 1000		Homes	Dones	Total		Homes	Dones	Total
	CiU	90,48%	9,52%	100%	CiU	88,60%	11,40%	100%
	PSC-PM	88,89%	11,11%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	PP	100,00%	0,00%	100%	PP	100,00%	0,00%	100%
	Altres partits	50,00%	50,00%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%
Total		92,86%	7,14%	100%	Total	92,20%	7,80%	100%
De 1.001 a 5.000		Homes	Dones	Total		Homes	Dones	Total
	CiU	79,31%	20,69%	100%	CiU	96,80%	3,20%	100%
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
	ERC-AM	85,71%	14,29%	100%	ERC-AM	87,50%	12,50%	100%
	PP	100,00%	0,00%	100%	PP	100,00%	0,00%	100%
	Total	85,19%	14,81%	100%	Altres partits	87,50%	12,50%	100%
				Total	94,30%	5,70%	100%	

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 5.001 a 10.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%					

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 10.001 a 20.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	
					Altres partits	100,00%	0,00%	100%	
					Total	100,00%	0,00%	100%	

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 100.001 a 500.000	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%	

Taula 112. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Tarragona, 2003-2011)

Nombre habitants	Partit governant a	2011			Partit governant a	2003		
		Home	Dona	Total		Homes	Dones	Total
Menys de 500	CiU	81,58%	18,42%	100%	CiU	87,80%	12,20%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	80,00%	20,00%	100%
	ICV	0,00%	100,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	87,50%	12,50%	100%	Altres partits	84,60%	15,40%	100%
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Total	87,00%	13,00%	100%
	Total	84,21%	15,79%	100%				
De 501 a 1000		Home	Dona	Total		Homes	Dones	Total
	CiU	89,47%	10,53%	100%	CiU	93,30%	6,70%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	70,00%	30,00%	100%
	ICV	50,00%	50,00%	100%	ERC-AM	83,30%	16,70%	100%
	PSC-PM	88,89%	11,11%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%
	Altres partits	50,00%	50,00%	100%	Total	86,10%	13,90%	100%
Total	86,49%	13,51%	100%					
De 1.001 a 5.000		Homes	Dones	Total		Homes	Dones	Total
	CiU	90,91%	9,09%	100%	CiU	96,70%	3,30%	100%
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	77,80%	22,20%	100%
	ICV	100,00%	0,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%
	PP	100,00%	0,00%	100%	PP	100,00%	0,00%	100%
	PSC-PM	85,71%	14,29%	100%	Altres partits	92,30%	7,70%	100%
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	Total	92,70%	7,30%	100%
Total	91,67%	8,33%	100%					

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 5.001 a 10.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	80,00%	20,00%	100%	
	ICV	0,00%	100,00%	100%	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	Total	90,00%	10,00%	100%	
	Altres partits	100,00%	0,00%	100%					
	Total	92,86%	7,14%	100%					

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 10.001 a 20.000	CiU	66,67%	33,33%	100%	CiU	75,00%	25,00%	100%	
	ERC-AM	100,00%	0,00%	100%	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	
	Total	83,33%	16,67%	100%	Altres partits	100,00%	0,00%	100%	
					Total	85,70%	14,30%	100%	

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 20.001 a 50.000	CiU	87,50%	12,50%	100%	CiU	0,00%	100,00%	100%	
	Total	87,50%	12,50%	100%	PSC-PM	66,70%	33,30%	100%	
					Total	50,00%	50,00%	100%	

				Homes	Dones	Total
De 50.001 a 100.000			PSC-PM	100,00%	0,00%	100%
			Total	100,00%	0,00%	100%

		Homes	Dones	Total			Homes	Dones	Total
De 100.001 a 500.000	CiU	100,00%	0,00%	100%	CiU	100,00%	0,00%	100%	
	PSC-PM	100,00%	0,00%	100%	Total	100,00%	0,00%	100%	
	Total	100,00%	0,00%	100%					

Les regidores i els regidors a Catalunya

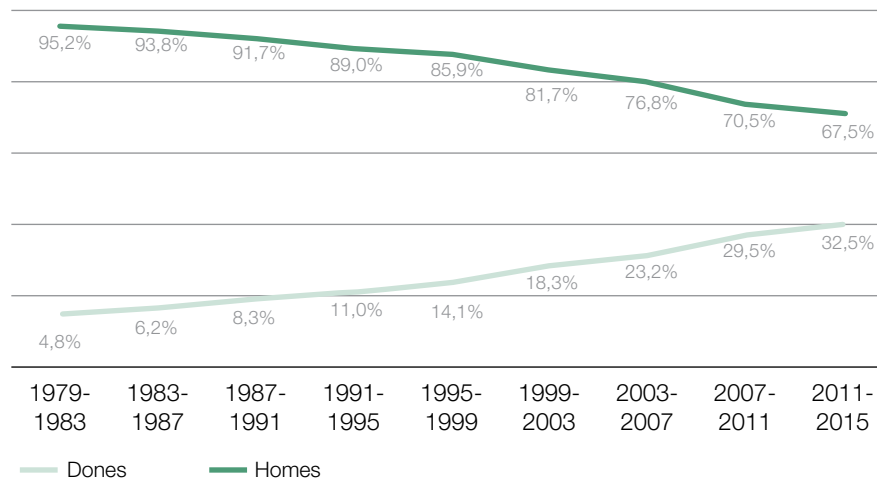
Del total de càrrecs electes que conformen els 947 ajuntaments catalans, un 67,46% són homes i un 32,54% són dones. En nombres absoluts, del total de 9.133 regidors i regidores, 6.159 són homes, i 2.974, dones. La proporcionalitat entre dones i homes és una mica millor que en el cas de les alcaldesses i els alcaldes, que, com hem vist en l'apartat anterior, és actualment del 14%, molt lluny de la paritat, mentre que pel que fa a regidors i regidores, la paritat està una mica més a prop, sense encara assolir-la.

Evolució de les regidores i els regidors a Catalunya

Taula 113. Sexe dels regidors/res, per a tot Catalunya, en els darrers tres mandats (%)

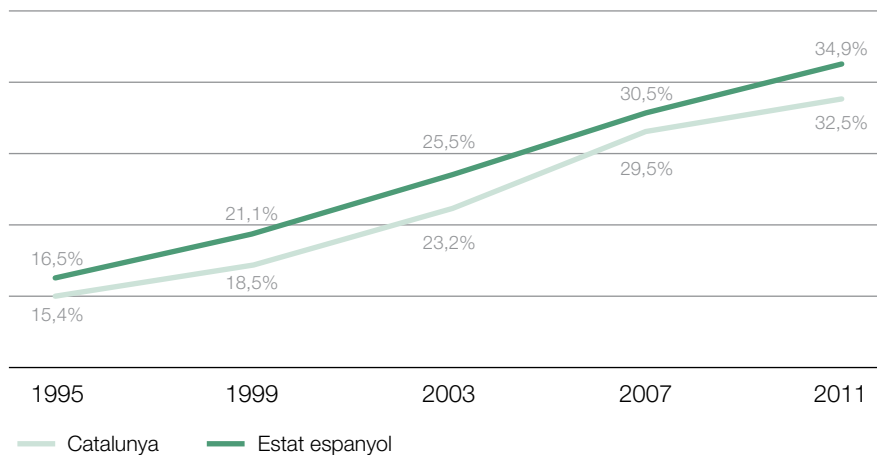
Any	Dones	Homes	Total
2003	23,20%	76,80%	100%
2007	29,50%	70,50%	100%
2011	32,54%	67,46%	100%

En la [taula 113](#) es mostra l'evolució en els darrers tres mandats electorals municipals dels regidors i regidores. El creixement és constant però lent. Veiem com el 2007, amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes acabada d'estrenar, es va fer un salt important de prop de 6 punts, mentre que el 2011 el creixement s'ha moderat. Estem encara lluny d'assolir la paritat, malgrat els més de trenta anys de democràcia local ininterrompuda.

Gràfic 5. Regidors i regidores als ajuntaments (1979-2011)

En el [gràfic 5](#) es mostra l'evolució dels regidors i regidores durant els nou mandats electorals des de les primeres eleccions municipals celebrades després de la dictadura. Com hi veiem, el creixement és continu: s'ha passat del 4,8% al 32,5%.

Les regidores a Catalunya i l'Estat espanyol. L'evolució

Gràfic 6. Percentatge de regidores a Catalunya i l'Estat espanyol

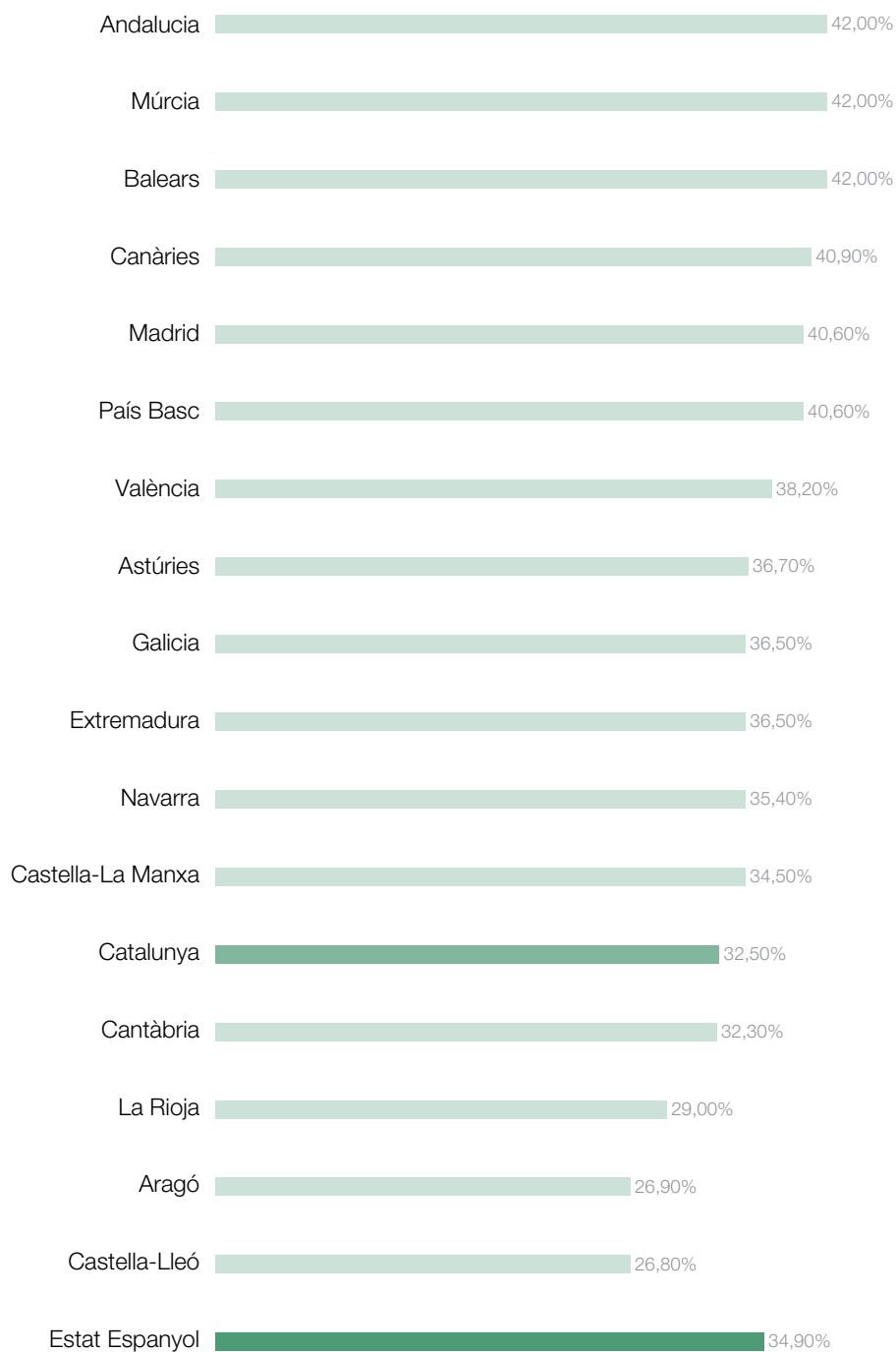
En el [gràfic 6](#), hi veiem com, en els darrers cinc mandats electorals, va pujant el percentatge de regidores tant a Catalunya com a l'Estat espanyol, si bé Catalunya sempre es troba per sota de la mitjana de l'Estat espanyol, amb una diferència de més de 2 punts.

Evolució de les regidores a l'Estat espanyol i per comunitats

Taula 114. Evolució de les regidores per comunitats (mandats 2003-2007-2011)

	2003-2007	2007-2011	2011-2015
Estat espanyol	25,53%	30,50%	34,95%
Andalusia	31,97%	37,80%	42,02%
Balears	29,97%	35,91%	42,00%
Múrcia	33,52%	38,76%	41,99%
Canàries	30,82%	38,27%	40,96%
Madrid	34,38%	29,84%	40,69%
País Basc	26,48%	27,80%	40,45%
València	30,76%	26,89%	38,29%
Astúries	29,68%	37,45%	36,73%
Galícia	20,66%	31,83%	36,54%
Extremadura	27,18%	35,04%	36,51%
Navarra	25,34%	37,23%	35,48%
Castella-la Manxa	28,41%	30,66%	34,62%
Catalunya	23,20%	29,50%	32,54%
Cantàbria	24,14%	27,30%	32,35%
La Rioja	21,67%	35,03%	29,00%
Aragó	20,17%	23,12%	26,94%
Castella i Lleó	19,41%	22,86%	26,79%

Font: Instituto de la Mujer, excepte Catalunya (font pròpia).

Gràfic 7. Regidores per comunitats autònomes (2011)

En la [taula 114](#) i el [gràfic 7](#) es mostra l'evolució del percentatge de regidores en els tres darrers mandats, per comunitats autònomes. Catalunya, el 2011, hi ocupa el tretzè lloc, igual que en el cas de les alcaldesses. Per sota, hi trobem les comunitats de Cantàbria, la Rioja, Aragó i Castella i Lleó. Mentre que en el cas de les alcaldesses, per sota de la comunitat catalana, hi ha les comunitats de Múrcia, les Balears, Cantàbria i Galícia.

Les regidores i els regidors per províncies

Taula 115. Sexe dels regidors/res, per províncies catalanes, en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)

Província	Any	Dones	Homes	Total
Barcelona	2003	27,10%	72,90%	100%
	2007	33,20%	66,80%	100%
	2011	35,43%	64,57%	100%
Girona	2003	20,90%	79,10%	100%
	2007	26,90%	73,10%	100%
	2011	31,73%	68,27%	100%
Lleida	2003	19,50%	80,50%	100%
	2007	24,70%	75,30%	100%
	2011	28,06%	71,94%	100%
Tarragona	2003	21,20%	78,80%	100%
	2007	29,10%	70,90%	100%
	2011	31,64%	68,36%	100%

Per a les quatre províncies catalanes, hi veiem en la [taula 115](#) l'evolució del nombre de regidores i regidors en els darrers tres mandats. La província de Barcelona és la que registra un percentatge més alt de regidores, passant del 27,10% al 35,44%. Les altres tres províncies experimenten un creixement similar. Lleida és la província que registra els percentatges més baixos, situant-se el 2011 en el 28,06%.

Les regidores i els regidors a les comarques de cada província

Taula 116. Sexe dels regidors/res per comarques de cada província (2011)

	Comarca	Dones	Homes	Total
Barcelona	Alt Penedès	33,94%	66,06%	100%
	Anoia	28,22%	71,78%	100%
	Bages	36,84%	63,16%	100%
	Baix Llobregat	37,73%	62,27%	100%
	Barcelonès	39,86%	60,14%	100%
	Berguedà (Barcelona)	35,10%	64,90%	100%
	Garraf	34,91%	65,09%	100%
	Maresme	37,33%	62,67%	100%
	Osona (Barcelona)	33,86%	66,14%	100%
	Selva (Barcelona)	44,44%	55,56%	100%
	Vallès Occidental	39,35%	60,65%	100%
	Vallès Oriental	32,60%	67,40%	100%
	Total Barcelona	35,43%	64,57%	100%
Girona	Alt Empordà	28,49%	71,51%	100%
	Baix Empordà	35,21%	64,79%	100%
	Cerdanya (Girona)	17,72%	82,28%	100%
	Garrotxa	34,46%	65,54%	100%
	Gironès	33,46%	66,54%	100%
	Osona (Girona)	26,32%	73,68%	100%
	Pla de l'Estany	30,93%	69,07%	100%
	Ripollès	32,62%	67,38%	100%
	Selva (Girona)	34,36%	65,64%	100%
		Total Girona	31,73%	68,27%

	Comarca	Dones	Homes	Total
Lleida	Alt Urgell	27,13%	72,87%	100%
	Alta Ribagorça	29,63%	70,37%	100%
	Berguedà (Lleida)	0,00%	100,00%	100%
	Cerdanya (Lleida)	32,50%	67,50%	100%
	Garrigues	29,76%	70,24%	100%
	Noguera	28,64%	71,36%	100%
	Pallars Jussà	24,49%	75,51%	100%
	Pallars Sobirà	21,21%	78,79%	100%
	Pla d'Urgell	33,33%	66,67%	100%
	Segarra	25,53%	74,47%	100%
	Segrià	30,57%	69,43%	100%
	Solsonès	29,29%	70,71%	100%
	Urgell	26,58%	73,42%	100%
	Val d'Aran	18,64%	81,36%	100%
	Total Lleida	28,06%	71,94%	100%
	Comarca	Dones	Homes	Total
Tarragona	Alt Camp	26,74%	73,26%	100%
	Baix Camp	34,70%	65,30%	100%
	Baix Ebre	34,21%	65,79%	100%
	Baix Penedès	37,21%	62,79%	100%
	Conca de Barberà	23,61%	76,39%	100%
	Montsià	37,86%	62,14%	100%
	Priorat	25,17%	74,83%	100%
	Ribera d'Ebre	35,25%	64,75%	100%
	Tarragonès	32,95%	67,05%	100%
	Terra Alta	23,47%	76,53%	100%
Total Tarragona	31,68%	68,32%	100%	

Les comarques que tècnicament han assolit la paritat són les barcelonines del Barcelonès i el Vallès Occidental, amb un 39,86% i un 39,35%, respectivament, de regidores. En la part baixa, entre les que no arriben al 25% de regidores als consistoris, hi trobem les lleidatanes del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran i les tarragonines de la Conca de Barberà i la Terra Alta.

Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi

Taula 117. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi, per a tot Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%)

Catalunya	2011			2007			2003		
	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,31%	74,69%	100%	21,80%	78,20%	100%	17,10%	82,90%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,10%	71,90%	100%	24,00%	76,00%	100%	19,50%	80,50%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,90%	67,10%	100%	28,60%	71,40%	100%	23,80%	76,20%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	37,24%	62,76%	100%	35,00%	65,00%	100%	24,30%	75,70%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,71%	64,29%	100%	35,30%	64,70%	100%	29,00%	71,00%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	37,28%	62,72%	100%	36,10%	63,90%	100%	29,50%	70,50%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	41,85%	58,15%	100%	41,20%	58,80%	100%	33,00%	67,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	39,09%	60,91%	100%	36,60%	63,40%	100%	33,80%	66,20%	100%
Més de 500.001 hab.	39,02%	60,98%	100%	43,90%	56,10%	100%	39,00%	61,00%	100%
Total Catalunya	32,54%	67,46%	100%	29,50%	70,50%	100%	23,20%	76,80%	100%

Al llarg dels tres darrers mandats, veiem com el creixement del nombre de regidores s'ha produït de manera proporcionada en tots els municipis, sense que hi destaquï una franja poblacional en concret. Els municipis d'entre 5.001 i 10.000 habitants són els que n'han tingut el creixement més destacable.

Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi, per províncies

Taula 118. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Barcelona, 2011)

Barcelona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	26,22%	73,78%	100%
De 501 a 1.000 hab.	29,05%	70,95%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,23%	65,77%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,00%	62,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	36,72%	63,28%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	37,52%	62,48%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	40,54%	59,46%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	37,65%	62,35%	100%
Més de 500.001 hab.	39,02%	60,98%	100%
Total Barcelona	35,43%	64,57%	100%

Taula 119. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Girona, 2011)

Girona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	27,99%	72,01%	100%
De 501 a 1.000 hab.	26,19%	73,81%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,87%	67,13%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	34,62%	65,38%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	34,71%	65,29%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	39,88%	60,12%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	52,00%	48,00%	100%
Total Girona	31,73%	68,27%	100%

Taula 120. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Lleida, 2011)

Lleida	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	22,93%	77,07%	100%
De 501 a 1.000 hab.	29,90%	70,10%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	30,11%	69,89%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	30,88%	69,12%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	40,74%	59,26%	100%
Total Lleida	28,06%	71,94%	100%

Taula 121. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Tarragona, 2011)

Tarragona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,08%	74,92%	100%
De 501 a 1.000 hab.	27,41%	72,59%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,39%	66,61%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	36,81%	63,19%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	34,31%	65,69%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	33,93%	66,07%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	42,59%	57,41%	100%
Total Tarragona	31,68%	68,32%	100%

El percentatge més alt de regidores es registra en els municipis amb més densitat poblacional, una tendència que es repeteix en les quatre províncies.

Les regidores i els regidors segons la dimensió del municipi, per comarques

Comarques de la província de Barcelona

Taules 122, 123 i 124. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011)

L'Alt Penedès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 501 a 1.000 hab.	31,43%	68,57%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,92%	66,08%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	34,62%	65,38%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	47,06%	52,94%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
Total l'Alt Penedès	33,94%	66,06%	100%

L'Anoia	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	17,91%	82,09%	100%
De 501 a 1.000 hab.	25,71%	74,29%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	35,90%	64,10%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
Total l'Anoia	28,22%	71,78%	100%

El Bages	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,58%	74,42%	100%
De 501 a 1.000 hab.	20,00%	80,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	42,34%	57,66%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	41,54%	58,46%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	29,41%	70,59%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	36,00%	64,00%	100%
Total el Bages	36,84%	63,16%	100%

En aquestes tres comarques es reproduïx la tendència general: les regidores es concentren en els municipis amb més habitants.

Taula 125. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Llobregat (2011)

El Baix Llobregat	Dones	Homes	Total
De 1.001 a 5.000 hab.	32,08%	67,92%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	34,12%	65,88%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	36,67%	63,33%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	44,00%	56,00%	100%
Total el Baix Llobregat	37,45%	62,55%	100%

Al Baix Llobregat, també es concentren les regidores als municipis de més grandària poblacional.

Taula 126. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Barcelonès (2011)

El Barcelonès	Dones	Homes	Total
De 20.001 a 50.000 hab.	52,38%	47,62%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	37,04%	62,96%	100%
Més de 500.001 hab.	39,02%	60,98%	100%
Total el Barcelonès	39,86%	60,14%	100%

El Barcelonès, una comarca amb cinc municipis, tots amb més de 100.000 habitants, excepte un, presenta unes proporcions diferents, i veiem com les regidores es concentren en els municipis menys poblats.

Taula 127. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Berguedà (2011)

El Berguedà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	32,26%	67,74%	100%
De 501 a 1.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,78%	65,22%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
Total el Berguedà	34,27%	65,73%	100%

El Berguedà presenta més diversitat pel que fa a la distribució de les regidores i els regidors, amb predomini en els municipis de 5.000 a 10.000 habitants, però també en els més petits.

Taula 128. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Garraf (2011)

El Garraf	Dones	Homes	Total
De 1.001 a 5.000 hab.	22,73%	77,27%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	47,06%	52,94%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	35,71%	64,29%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	36,00%	64,00%	100%
Total el Garraf	34,91%	65,09%	100%

El Garraf confirma la tendència: municipis amb menys habitants, municipis amb menys regidores.

Taula 129. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Maresme (2011)

El Maresme	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	37,74%	62,26%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	40,00%	60,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	36,47%	63,53%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	40,74%	59,26%	100%
Total el Maresme	37,56%	62,44%	100%

El Maresme també mostra resultats similars: municipis amb més habitants, municipis amb més regidores.

Taula 130. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca d'Osona (2011)

Osona	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	30,17%	69,83%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,74%	65,26%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	35,71%	64,29%	100%
Total Osona	33,55%	66,45%	100%

La comarca d'Osona, com que està formada per municipis de baixa densitat poblacional, presenta uns resultats diferents i més proporcionats.

Taula 131. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Occidental (2011)

El Vallès Occidental	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	42,86%	57,14%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	35,00%	65,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	33,85%	66,15%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	44,12%	55,88%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	42,86%	57,14%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	40,00%	60,00%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	37,04%	62,96%	100%
Total el Vallès Occidental	39,35%	60,65%	100%

La comarca del Vallès Occidental no té cap municipi amb menys de 500 habitants. Hi veiem uns percentatges força proporcionats en el territori pel que fa a la distribució de regidores i regidors.

Taula 132. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Oriental (2011)

El Vallès Oriental	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	16,13%	83,87%	100%
De 501 a 1.000 hab.	32,14%	67,86%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	28,21%	71,79%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	34,62%	65,38%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	34,76%	65,24%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	40,00%	60,00%	100%
Total el Vallès Oriental	32,60%	67,40%	100%

El Vallès Oriental presenta la mateixa tendència: concentració de regidores als municipis de més grandària.

Comarques de la província de Girona

Taules 133 i 134. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011)

L'Alt Empordà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	24,85%	75,15%	100%
De 501 a 1.000 hab.	25,97%	74,03%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	31,43%	68,57%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
Total l'Alt Empordà	28,49%	71,51%	100%

El Baix Empordà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	31,68%	68,32%	100%
De 501 a 1.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,21%	65,79%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	37,65%	62,35%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	40,48%	59,52%	100%
Total el Baix Empordà	35,21%	64,79%	100%

Les dues comarques empordaneses ofereixen una distribució força equilibrada, pel que fa als regidors i regidores, entre els municipis grans i petits, amb una lleugera davallada en els més petits.

Taules 135, 136 i 137. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Cerdanya, la Garrotxa i el Ripollès (2011)

La Cerdanya	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	14,29%	85,71%	100%
De 501 a 1.000 hab.	21,43%	78,57%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,48%	65,52%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
Total la Cerdanya	22,69%	77,31%	100%

La Garrotxa	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	35,42%	64,58%	100%
De 501 a 1.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,18%	67,82%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
Total la Garrotxa	34,46%	65,54%	100%

El Ripollès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	30,88%	69,12%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	38,10%	61,90%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	29,41%	70,59%	100%
Total el Ripollès	32,62%	67,38%	100%

Les tres comarques pirinenques també confirmen la tendència: equilibri percentual i més regidores en els municipis grans en relació amb els de menys habitants.

Taula 138. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Gironès (2011)

El Gironès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	20,41%	79,59%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,96%	66,04%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	34,62%	65,38%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	52,38%	47,62%	100%
De 50.001 a 100.000 hab.	52,00%	48,00%	100%
Total el Gironès	33,46%	66,54%	100%

El Gironès, una de les comarques amb municipis més grans de la província de Girona, també repeteix la tendència: més paritat en els grans municipis.

Taules 139 i 140. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques del Pla de l'Estany i la Selva (2011)

El Pla de l'Estany	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	35,00%	65,00%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	23,53%	76,47%	100%
Total el Pla de l'Estany	30,93%	69,07%	100%

La Selva	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	47,37%	52,63%	100%
De 501 a 1.000 hab.	21,43%	78,57%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,69%	67,31%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	35,58%	64,42%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	35,71%	64,29%	100%
Total la Selva	34,67%	65,33%	100%

La comarca gironina de la Selva presenta unes dades diferents a la mitjana: la proporció més gran de regidores es concentra en els municipis de menys grandària.

Comarques de la província de Lleida

Taules 141, 142, 143, 144, 145 i 146. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)

L'Alt Urgell	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,76%	74,24%	100%
De 501 a 1.000 hab.	32,14%	67,86%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	22,22%	77,78%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	29,41%	70,59%	100%
Total l'Alt Urgell	27,13%	72,87%	100%

L'Alta Ribagorça	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	30,00%	70,00%	100%
Total l'Alta Ribagorça	29,63%	70,37%	100%

El Pallars Jussà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	17,24%	82,76%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	30,00%	70,00%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	46,15%	53,85%	100%
Total el Pallars Jussà	24,49%	75,51%	100%

El Pallars Sobirà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	18,92%	81,08%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	27,27%	72,73%	100%
Total el Pallars Sobirà	22,22%	77,78%	100%

El Solsonès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	27,14%	72,86%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	53,85%	46,15%	100%
Total el Solsonès	29,29%	70,71%	100%

La Val d'Aran	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	23,81%	76,19%	100%
De 501 a 1.000 hab.	0,00%	100,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	11,11%	88,89%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
Total la Val d'Aran	18,64%	81,36%	100%

Les sis comarques lleidatanes de muntanya presenten algunes diferències entre si. Així, veiem un cert equilibri a l'Alt Urgell i l'Alta Ribagorça, mentre que als dos Pallars hi ha menys regidores als municipis més petits, tendència que s'inverteix al Solsonès i la Val d'Aran.

Taula 147. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de les Garrigues (2011)

Les Garrigues	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	19,79%	80,21%	100%
De 501 a 1.000 hab.	39,29%	60,71%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	48,39%	51,61%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
Total les Garrigues	29,76%	70,24%	100%

Municipi amb més població és igual a més regidores a les Garrigues.

Taula 148. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Noguera (2011)

La Noguera	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,61%	74,39%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,76%	67,24%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	29,41%	70,59%	100%
Total la Noguera	28,64%	71,36%	100%

La comarca de la Noguera mostra uns resultats equitatius i força equilibrats entre regidors i regidores en les diferents franges poblacionals dels seus municipis.

Taula 149. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Pla d'Urgell (2011)

El Pla d'Urgell	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	40,48%	59,52%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	41,18%	58,82%	100%
Total el Pla d'Urgell	33,33%	66,67%	100%

El Pla d'Urgell mostra una concentració més gran en els dos extrems de població, mentre que hi ha menys regidores en la franja de municipis que tenen entre 1.000 i 5.000 habitants.

Taules 150, 151 i 152. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)

La Segarra	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	26,32%	73,68%	100%
De 501 a 1.000 hab.	23,81%	76,19%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	22,22%	77,78%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	26,92%	73,08%	100%
Total la Segarra	25,53%	74,47%	100%

El Segrià	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	27,12%	72,88%	100%
De 501 a 1.000 hab.	22,45%	77,55%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	29,55%	70,45%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	41,03%	58,97%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	40,74%	59,26%	100%
Total el Segrià	30,29%	69,71%	100%

L'Urgell	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	18,33%	81,67%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	34,04%	65,96%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	23,53%	76,47%	100%
Total l'Urgell	26,58%	73,42%	100%

La comarca de la Segarra mostra equilibri en tots els seus municipis, mentre que el Segrià repeteix la tendència general de més paritat en els municipis de més grandària poblacional, i a l'Urgell, els municipis amb menys paritat són els més petits i els més grans.

Comarques de la província de Tarragona

Taules 153 i 154. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)

L'Alt Camp	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	24,56%	75,44%	100%
De 501 a 1.000 hab.	22,45%	77,55%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	29,79%	70,21%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
Total l'Alt Camp	26,49%	73,51%	100%

El Baix Camp	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,71%	74,29%	100%
De 501 a 1.000 hab.	21,43%	78,57%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	37,93%	62,07%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	41,03%	58,97%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	23,53%	76,47%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	42,86%	57,14%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	48,15%	51,85%	100%
Total el Baix Camp	35,07%	64,93%	100%

Les comarques de l'Alt i el Baix Camp presenten equilibri, amb més paritat en els pobles de més grandària, excepte en el cas dels municipis d'entre 10.001 i 20.000 habitants del Baix Camp, que registren uns percentatges més desequilibrats, amb menys paritat.

Taula 155. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Ebre (2011)

El Baix Ebre	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 501 a 1.000 hab.	32,14%	67,86%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,96%	66,04%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	30,77%	69,23%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	42,86%	57,14%	100%
Total el Baix Ebre	34,21%	65,79%	100%

El Baix Ebre confirma la tendència: més paritat en els municipis més grans pel que fa al nombre d'habitants.

Taula 156. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Penedès (2011)

El Baix Penedès	Dones	Homes	Total
De 501 a 1.000 hab.	50,00%	50,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	38,37%	61,63%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	46,15%	53,85%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
Total el Baix Penedès	37,21%	62,79%	100%

El Baix Penedès no presenta els mateixos resultats que la mitjana de totes les comarques. En aquest cas, trobem l'índex més alt de regidores en els municipis més petits.

Taula 157. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Conca de Barberà (2011)

La Conca de Barberà	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	20,63%	79,37%	100%
De 501 a 1.000 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	27,50%	72,50%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	23,08%	76,92%	100%
Total la Conca de Barberà	23,61%	76,39%	100%

La Conca de Barberà presenta uns resultats baixos, pel que fa al nombre de regidores, en tots els municipis. En cap d'aquests s'arriba al 30% de regidores.

Taula 158. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Montsià (2011)

El Montsià	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	42,86%	57,14%	100%
De 501 a 1.000 hab.	42,86%	57,14%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	32,26%	67,74%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	46,15%	53,85%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,29%	64,71%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
Total el Montsià	37,86%	62,14%	100%

Aquesta comarca mostra un equilibri en tots els seus municipis, amb uns percentatges més alts en els més petits.

Taules 159, 160 i 161. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)

El Priorat	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	24,78%	75,22%	100%
De 501 a 1.000 hab.	28,57%	71,43%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	25,00%	75,00%	100%
Total el Priorat	25,17%	74,83%	100%

La Ribera d'Ebre	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	35,71%	64,29%	100%
De 501 a 1.000 hab.	21,43%	78,57%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	40,30%	59,70%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	38,46%	61,54%	100%
Total la Ribera d'Ebre	35,25%	64,75%	100%

El Tarragonès	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	25,00%	75,00%	100%
De 501 a 1.000 hab.	35,71%	64,29%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	31,86%	68,14%	100%
De 5.001 a 10.000 hab.	33,33%	66,67%	100%
De 10.001 a 20.000 hab.	41,18%	58,82%	100%
De 20.001 a 50.000 hab.	30,95%	69,05%	100%
De 100.001 a 500.000 hab.	37,04%	62,96%	100%
Total el Tarragonès	32,95%	67,05%	100%

Excepte la comarca del Priorat, que mostra equilibri en tot el territori, però amb un escàs 25,17% de percentatge de regidores, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès confirmen la tendència: més regidores en els municipis més grans pel que fa al nombre d'habitants.

Taula 162. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Terra Alta (2011)

La Terra Alta	Dones	Homes	Total
Menys de 500 hab.	26,32%	73,68%	100%
De 501 a 1.000 hab.	19,05%	80,95%	100%
De 1.001 a 5.000 hab.	24,14%	75,86%	100%
Total la Terra Alta	23,47%	76,53%	100%

La Terra Alta inverteix la tendència general: les regidores s'hi concentren en els municipis més petits.

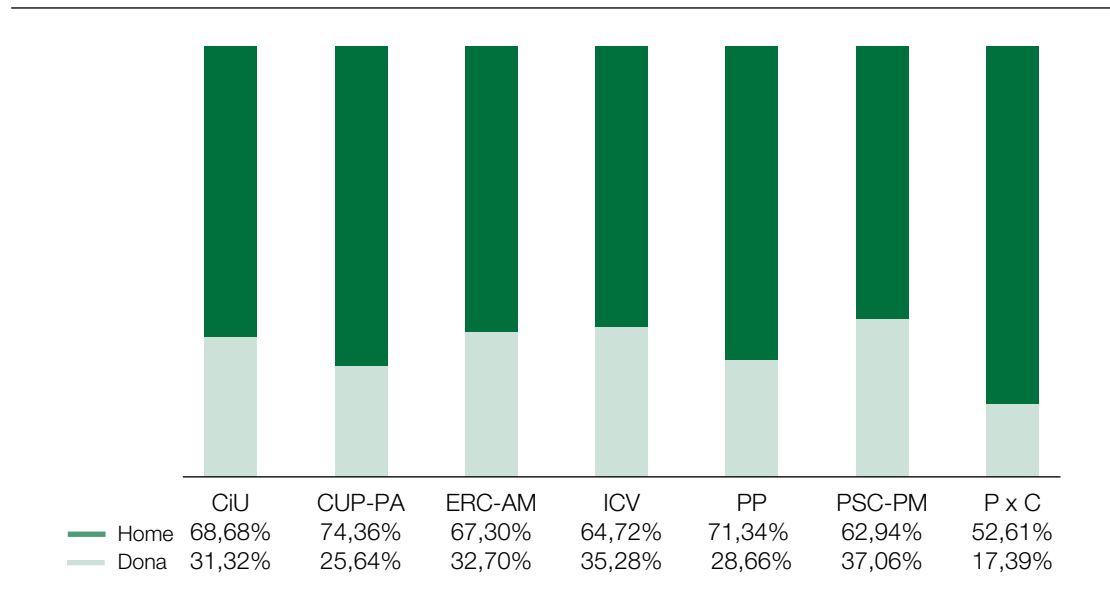
Les regidores i els regidors segons els partits polítics

Taula 163. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics, per a Catalunya, el 2011 (%)

Partit polític	Regidors/res	
	Dones	Homes
C's	42,86%	57,14%
CiU	31,32%	68,68%
CUP-PA	25,64%	74,36%
ERC-AM	32,70%	67,30%
ICV	35,28%	64,72%
PP	28,66%	71,34%
PSC-PM	37,06%	62,94%
PxC	17,39%	82,61%
SI	21,62%	78,38%
Altres partits	29,36%	70,64%
Total Catalunya	32,54%	67,46%

Taula 163a. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics, per a Catalunya, el 2011 (n)

Partit polític	Regidors/res		
	Dones	Homes	Total
CiU	1.213	2.660	3.873
CUP-PA	20	58	78
ERC-AM	297	581	878
ICV	95	155	250
PP	135	336	471
PSC-PM	702	1.088	1.790
PxC	12	57	69
SI	8	29	37
C's	3	4	7
Altres partits	487	1.193	1.680
Totals	2.972	6.161	9.133

Gràfic 8. Sexe dels regidors/res segons el partit que governa a l'ajuntament (2011)

En les [taules 163 i 163a](#) i el [gràfic 8](#) es mostren els percentatges i els nombres absoluts de regidors i regidores que ha obtingut cada partit a tot el territori. A mesura que els partits tenen més implantació i representació territorial, baixa la paritat, a causa de les diferències segons les dimensions de les poblacions on cada partit s'ha presentat i ha obtingut resultats. Recordem que la Llei orgànica 3/2007 només estableix l'obligació de presentar llistes equilibrades entre sexes als municipis de més de 3.000 habitants. Per exemple, la formació política Ciutadans (C's) és la que presenta unes proporcions més equilibrades entre dones i homes, però cal tenir en compte que ha obtingut, en quatre municipis, set regidors/res, com podem veure en la [taula 163a](#), dels nombres absoluts de regidores i regidors que ha obtingut cada partit o coalició. CiU és el partit que obté més regidores, seguit del PSC.

Aquesta mateixa observació es pot fer extensiva a altres partits amb una desigual implantació territorial. En canvi, partits que tenen una implantació més gran i que presenten més llistes, com ara CiU o PSC, obtenen uns resultats menys paritaris, perquè estan presents en municipis petits on no es veuen en l'obligació legal d'aplicar els criteris de representació i presència equilibrada de dones i homes en les llistes electorals.

Les regidores i els regidors segons els partits polítics, per províncies

Taula 164. Regidores segons les províncies i el partit polític (2003)

Partit polític	Regidores				
	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
CiU	37,30%	29,20%	42,90%	49,50%	42,30%
PSC-PM	29,90%	36,90%	20,50%	22,40%	27,60%
ERC-AM	11,80%	11,30%	15,60%	13,00%	8,10%
ICV	4,60%	7,70%	2,10%	1,20%	1,50%
PP	3,20%	4,10%	1,30%	3,30%	2,70%
Altres partits	13,20%	10,70%	17,70%	10,60%	17,70%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

Taula 165. Regidores segons les províncies i el partit polític (2011)

Partit polític	Regidores				
	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
C's	42,86%	50,00%	0,00%	50,00%	0,00%
CiU	31,32%	34,09%	31,03%	26,57%	32,45%
CUP-PA	25,64%	28,00%	27,78%	0,00%	25,00%
ERC-AM	32,70%	34,19%	33,52%	31,58%	30,08%
ICV	35,28%	37,81%	28,81%	26,67%	29,73%
PP	28,66%	31,25%	23,68%	16,95%	30,23%
PSC-PM	37,06%	41,78%	34,67%	31,71%	32,59%
PxC	17,39%	14,58%	28,57%	20,00%	22,22%
SI	21,62%	25,00%	0,00%	0,00%	37,50%
Altres partits	29,36%	30,23%	30,81%	25,00%	28,44%
Total Catalunya	32,54%	35,43%	31,73%	28,06%	31,68%

En les taules 164 i 165 es mostra la presència de regidores de les diferents formacions polítiques a Catalunya i a les quatre províncies i com ha evolucionat en els dos mandats analitzats. Així, veiem com CiU (la força política amb més regidores el 2003) experi-

menta un descens a tot Catalunya el 2011: baixa del 37% al 31%. En canvi, cal fer esment de la distribució més equitativa que obté el 2011 a les diferents províncies: experimenta un creixement de 5 punts a Barcelona i un descens a les altres tres províncies. Per la seva banda, el PSC desbanca CiU del primer lloc en percentatge de regidores: passa del 29,9% al 37%. Aquest creixement es produeix a totes les províncies, i en especial a la de Barcelona, l'única on supera la paritat, amb un 41,78%.

Les regidores i els regidors segons els partits polítics, per comarques

Comarques de la província de Barcelona

Taules 166, 167 i 168. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011)

L'Alt Penedès	Dones	Homes	Total
CiU	35,40%	64,60%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	26,09%	73,91%	100%
ICV	25,00%	75,00%	100%
PP	41,18%	58,82%	100%
PSC-PM	36,46%	63,54%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	23,53%	76,47%	100%
Total l'Alt Penedès	34,68%	65,32%	100%

L'Anoia	Dones	Homes	Total
CiU	27,03%	72,97%	100%
ERC-AM	32,86%	67,14%	100%
ICV	37,50%	62,50%	100%
PP	16,67%	83,33%	100%
PSC-PM	28,57%	71,43%	100%
PxC	14,29%	85,71%	100%
Altres partits	20,00%	80,00%	100%
Total l'Anoia	28,98%	71,02%	100%

El Bages	Dones	Homes	Total
CiU	33,10%	66,90%	100%
CUP-PA	33,33%	66,67%	100%
ERC-AM	43,04%	56,96%	100%
ICV	12,50%	87,50%	100%
PP	25,00%	75,00%	100%
PSC-PM	46,58%	53,42%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Total el Bages	36,84%	63,16%	100%

Taula 169. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Llobregat (2011)

El Baix Llobregat	Dones	Homes	Total
C's	0,00%	100,00%	100%
CiU	35,09%	64,91%	100%
CUP-PA	25,00%	75,00%	100%
ERC-AM	29,41%	70,59%	100%
ICV	41,18%	58,82%	100%
PP	34,25%	65,75%	100%
PSC-PM	45,56%	54,44%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	24,24%	75,76%	100%
Total el Baix Llobregat	37,45%	62,55%	100%

Taula 170. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Barcelonès (2011)

El Barcelonès	Dones	Homes	Total
CiU	38,46%	61,54%	100%
ICV	43,75%	56,25%	100%
PP	41,18%	58,82%	100%
PSC-PM	42,11%	57,89%	100%
PxC	16,67%	83,33%	100%
Altres partits	25,00%	75,00%	100%
Total el Barcelonès	39,86%	60,14%	100%

Taula 171. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Berguedà (2011)

El Berguedà (Barcelona)	Dones	Homes	Total
CiU	33,62%	66,38%	100%
CUP-PA	25,00%	75,00%	100%
ERC-AM	25,00%	75,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	45,61%	54,39%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	23,08%	76,92%	100%
Total el Berguedà (Barcelona)	34,50%	65,50%	100%

Taula 172. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Garraf (2011)

El Garraf	Dones	Homes	Total
CiU	37,93%	62,07%	100%
CUP-PA	25,00%	75,00%	100%
ICV	50,00%	50,00%	100%
PP	26,67%	73,33%	100%
PSC-PM	32,14%	67,86%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Total el Garraf	34,91%	65,09%	100%

Taula 173. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Maresme (2011)

El Maresme	Dones	Homes	Total
CiU	38,51%	61,49%	100%
CUP-PA	22,22%	77,78%	100%
ERC-AM	41,67%	58,33%	100%
ICV	29,63%	70,37%	100%
PP	30,00%	70,00%	100%
PSC-PM	45,54%	54,46%	100%
PxC	33,33%	66,67%	100%
SI	100,00%	0,00%	100%
Altres partits	26,00%	74,00%	100%
Total el Maresme	37,56%	62,44%	100%

Taula 174. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca d'Osona (2011)

Osona (Barcelona)	Dones	Homes	Total
CiU	33,16%	66,84%	100%
CUP-PA	100,00%	0,00%	100%
ERC-AM	29,63%	70,37%	100%
ICV	28,57%	71,43%	100%
PSC-PM	37,93%	62,07%	100%
PxC	30,77%	69,23%	100%
SI	40,00%	60,00%	100%
Altres partits	37,29%	62,71%	100%
Total Osona (Barcelona)	33,86%	66,14%	100%

Taula 175. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Vallès Occidental (2011)

El Vallès Occidental	Dones	Homes	Total
C's	100,00%	0,00%	100%
CiU	38,10%	61,90%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	43,75%	56,25%	100%
ICV	46,51%	53,49%	100%
PP	30,77%	69,23%	100%
PSC-PM	46,15%	53,85%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	30,00%	70,00%	100%
Total el Vallès Occidental	39,35%	60,65%	100%

Taula 176. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Vallès Oriental (2011)

El Vallès Oriental	Dones	Homes	Total
CiU	31,61%	68,39%	100%
CUP-PA	20,00%	80,00%	100%
ERC-AM	29,09%	70,91%	100%
ICV	30,77%	69,23%	100%
PP	19,44%	80,56%	100%
PSC-PM	39,74%	60,26%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
SI	28,57%	71,43%	100%
Altres partits	33,93%	66,07%	100%
Total el Vallès Oriental	32,60%	67,40%	100%

Comarques de la província de Girona

Taules 177 i 178. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011)

L'Alt Empordà	Dones	Homes	Total
CiU	28,78%	71,22%	100%
CUP-PA	33,33%	66,67%	100%
ERC-AM	27,85%	72,15%	100%
ICV	46,67%	53,33%	100%
PP	27,27%	72,73%	100%
PSC-PM	27,52%	72,48%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	24,14%	75,86%	100%
Total l'Alt Empordà	28,49%	71,51%	100%

El Baix Empordà	Dones	Homes	Total
CiU	31,75%	68,25%	100%
ERC-AM	38,33%	61,67%	100%
ICV	31,58%	68,42%	100%
PP	22,22%	77,78%	100%
PSC-PM	40,48%	59,52%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	36,84%	63,16%	100%
Total el Baix Empordà	35,21%	64,79%	100%

Taules 179, 180 i 181. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de la Cerdanya, la Garrotxa i el Ripollès (2011)

La Cerdanya (Girona)	Dones	Homes	Total
CiU	22,00%	78,00%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	14,29%	85,71%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	13,33%	86,67%	100%
Total la Cerdanya (Girona)	17,72%	82,28%	100%

La Garrotxa	Dones	Homes	Total
CiU	33,93%	66,07%	100%
ERC-AM	47,83%	52,17%	100%
PP	100,00%	0,00%	100%
PSC-PM	31,03%	68,97%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	20,00%	80,00%	100%
Total la Garrotxa	34,46%	65,54%	100%

El Ripollès	Dones	Homes	Total
CiU	31,25%	68,75%	100%
ERC-AM	32,35%	67,65%	100%
ICV	100,00%	0,00%	100%
PSC-PM	33,33%	66,67%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	36,36%	63,64%	100%
Total el Ripollès	32,62%	67,38%	100%

Taula 182. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Gironès (2011)

El Gironès	Dones	Homes	Total
CiU	31,25%	68,75%	100%
CUP-PA	25,00%	75,00%	100%
ERC-AM	35,19%	64,81%	100%
ICV	16,67%	83,33%	100%
PP	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	42,11%	57,89%	100%
PxC	66,67%	33,33%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	31,58%	68,42%	100%
Total el Gironès	33,46%	66,54%	100%

Taules 183 i 184. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques del Pla de l'Estany i la Selva (2011)

El Pla de l'Estany	Dones	Homes	Total
CiU	25,00%	75,00%	100%
CUP-PA	50,00%	50,00%	100%
ERC-AM	37,84%	62,16%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	20,00%	80,00%	100%
Total el Pla de l'Estany	30,93%	69,07%	100%

La Selva (Girona)	Dones	Homes	Total
CiU	39,45%	60,55%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	30,77%	69,23%	100%
ICV	11,76%	88,24%	100%
PP	9,09%	90,91%	100%
PSC-PM	39,58%	60,42%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	39,47%	60,53%	100%
Total la Selva (Girona)	34,36%	65,64%	100%

Comarques de la província de Lleida

Taules 185, 186, 187, 188, 189 i 190. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)

L'Alt Urgell	Dones	Homes	Total
CiU	23,53%	76,47%	100%
ERC-AM	31,25%	68,75%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	12,50%	87,50%	100%
PSC-PM	36,36%	63,64%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Total l'Alt Urgell	27,13%	72,87%	100%

L'Alta Ribagorça	Dones	Homes	Total
CiU	36,36%	63,64%	100%
ERC-AM	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	25,00%	75,00%	100%
Altres partits	50,00%	50,00%	100%
Total l'Alta Ribagorça	29,63%	70,37%	100%

El Pallars Jussà	Dones	Homes	Total
CiU	18,92%	81,08%	100%
ERC-AM	43,75%	56,25%	100%
PSC-PM	21,43%	78,57%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Total el Pallars Jussà	24,49%	75,51%	100%

El Pallars Sobirà	Dones	Homes	Total
CiU	17,74%	82,26%	100%
ERC-AM	42,86%	57,14%	100%
ICV	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	26,09%	73,91%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Total el Pallars Sobirà	22,22%	77,78%	100%

El Solsonès	Dones	Homes	Total
CiU	26,23%	73,77%	100%
ERC-AM	34,48%	65,52%	100%
PP	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Total el Solsonès	29,29%	70,71%	100%

La Val d'Aran	Dones	Homes	Total
CiU	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	24,00%	76,00%	100%
Altres partits	16,67%	83,33%	100%
Total la Val d'Aran	18,64%	81,36%	100%

Taula 191. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de les Garrigues (2011)

Les Garrigues	Dones	Homes	Total
CiU	28,74%	71,26%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	28,89%	71,11%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	33,33%	66,67%	100%
PSC-PM	32,00%	68,00%	100%
Altres partits	50,00%	50,00%	100%
Total les Garrigues	29,76%	70,24%	100%

Taula 192. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Noguera (2011)

La Noguera	Dones	Homes	Total
CiU	28,95%	71,05%	100%
ERC-AM	26,98%	73,02%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	20,00%	80,00%	100%
PSC-PM	36,36%	63,64%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Total la Noguera	28,64%	71,36%	100%

Taula 193. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Pla d'Urgell (2011)

El Pla d'Urgell	Dones	Homes	Total
CiU	35,00%	65,00%	100%
ERC-AM	27,78%	72,22%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	37,50%	62,50%	100%
PxC	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	25,00%	75,00%	100%
Total el Pla d'Urgell	33,33%	66,67%	100%

Taules 194, 195 i 196. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)

La Segarra	Dones	Homes	Total
CiU	25,33%	74,67%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	25,64%	74,36%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	45,45%	54,55%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	20,00%	80,00%	100%
Total la Segarra	25,53%	74,47%	100%

El Segrià	Dones	Homes	Total
C's	50,00%	50,00%	100%
CiU	27,74%	72,26%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	35,90%	64,10%	100%
ICV	35,90%	64,10%	100%
PP	22,73%	77,27%	100%
PSC-PM	34,75%	65,25%	100%
Altres partits	0,00%	100,00%	100%
Total el Segrià	30,29%	69,71%	100%

L'Urgell	Dones	Homes	Total
CiU	21,95%	78,05%	100%
ERC-AM	40,00%	60,00%	100%
ICV	50,00%	50,00%	100%
PP	9,09%	90,91%	100%
PSC-PM	25,00%	75,00%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	43,75%	56,25%	100%
Total l'Urgell	26,58%	73,42%	100%

Comarques de la província de Tarragona

Taules 197 i 198. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)

L'Alt Camp	Dones	Homes	Total
CiU	29,09%	70,91%	100%
CUP-PA	33,33%	66,67%	100%
ERC-AM	7,69%	92,31%	100%
ICV	28,57%	71,43%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	23,91%	76,09%	100%
SI	50,00%	50,00%	100%
Altres partits	40,00%	60,00%	100%
Total l'Alt Camp	26,49%	73,51%	100%

El Baix Camp	Dones	Homes	Total
CiU	33,08%	66,92%	100%
CUP-PA	0,00%	100,00%	100%
ERC-AM	32,43%	67,57%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	50,00%	50,00%	100%
PSC-PM	37,14%	62,86%	100%
Altres partits	33,33%	66,67%	100%
Total el Baix Camp	35,07%	64,93%	100%

Taula 199. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Ebre (2011)

El Baix Ebre	Dones	Homes	Total
CiU	35,59%	64,41%	100%
ERC-AM	37,14%	62,86%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	20,00%	80,00%	100%
PSC-PM	37,21%	62,79%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Total el Baix Ebre	34,21%	65,79%	100%

Taula 200. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Penedès (2011)

El Baix Penedès	Dones	Homes	Total
CiU	34,72%	65,28%	100%
ERC-AM	33,33%	66,67%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	35,71%	64,29%	100%
PSC-PM	43,75%	56,25%	100%
PxC	40,00%	60,00%	100%
Altres partits	38,46%	61,54%	100%
Total el Baix Penedès	37,21%	62,79%	100%

Taula 201. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Conca de Barberà (2011)

La Conca de Barberà	Dones	Homes	Total
CiU	19,40%	80,60%	100%
ERC-AM	27,27%	72,73%	100%
ICV	33,33%	66,67%	100%
PSC-PM	21,05%	78,95%	100%
SI	40,00%	60,00%	100%
Altres partits	28,57%	71,43%	100%
Total la Conca de Barberà	23,61%	76,39%	100%

Taula 202. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Montsià (2011)

El Montsià	Dones	Homes	Total
CiU	44,44%	55,56%	100%
ERC-AM	32,14%	67,86%	100%
ICV	32,14%	67,86%	100%
PP	35,71%	64,29%	100%
PSC-PM	37,14%	62,86%	100%
PxC	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	26,09%	73,91%	100%
Total el Montsià	37,86%	62,14%	100%

Taules 203, 204 i 205. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)

El Priorat	Dones	Homes	Total
CiU	29,49%	70,51%	100%
ERC-AM	18,18%	81,82%	100%
PSC-PM	25,93%	74,07%	100%
SI	0,00%	100,00%	100%
Altres partits	12,50%	87,50%	100%
Total el Priorat	25,17%	74,83%	100%

La Ribera d'Ebre	Dones	Homes	Total
CiU	33,87%	66,13%	100%
ERC-AM	38,46%	61,54%	100%
ICV	0,00%	100,00%	100%
PP	0,00%	100,00%	100%
PSC-PM	37,04%	62,96%	100%
Altres partits	40,00%	60,00%	100%
Total la Ribera d'Ebre	35,25%	64,75%	100%

El Tarragonès	Dones	Homes	Total
C's	0,00%	100,00%	100%
CiU	38,53%	61,47%	100%
ERC-AM	34,78%	65,22%	100%
ICV	35,29%	64,71%	100%
PP	24,00%	76,00%	100%
PSC-PM	30,43%	69,57%	100%
Altres partits	20,00%	80,00%	100%
Total el Tarragonès	32,95%	67,05%	100%

Taula 206. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Terra Alta (2011)

La Terra Alta	Dones	Homes	Total
CiU	25,00%	75,00%	100%
ERC-AM	27,27%	72,73%	100%
PP	14,29%	85,71%	100%
PSC-PM	14,29%	85,71%	100%
Altres partits	36,36%	63,64%	100%
Total la Terra Alta	23,47%	76,53%	100%

En les taules 166-206 es mostra la distribució de les regidores i regidors segons els partits polítics per a les quaranta-una comarques. Recomanem una lectura particularitzada de cada comarca, i a escala general, hi destaquem, per exemple, que de les onze comarques barcelonines, en sis el PSC és el partit amb un percentatge més alt

de regidores (el Bages, el Baix Llobregat, el Berguedà, el Maresme, Osona i el Vallès Oriental). Al Vallès Occidental, ICV i PSC hi registren un empat, amb un 46%. A les comarques gironines, CiU hi obté el percentatge més alt a la Selva (39%) i el més baix a la Cerdanya (22%). A Lleida, CiU no obté cap regidora a la Val d'Aran. I finalment, a les comarques tarragonines, cal assenyalar que el PSC supera la paritat al Baix Penedès, amb un 43%, mentre que CiU arriba al 44% de regidores al Montsià.

La paritat o la presència equilibrada de dones i homes

El ple reconeixement de la igualtat formal davant la llei, tot i haver comportat, sens dubte, un pas decisiu, ha resultat insuficient. La violència masclista; la discriminació salarial; la discriminació en les pensions de viduïtat; el fet que hi hagi més desocupació femenina; l'encara escassa presència de les dones en llocs de responsabilitat política, social, cultural i econòmica, o els problemes de conciliació entre la vida personal, laboral i familiar, demostren que la igualtat plena, efectiva, entre dones i homes, la «perfecta igualtat que no admet poder ni privilegi per als uns ni incapacitat per als altres», en paraules escrites per John Stuart Mill fa gairebé cent quaranta anys, avui encara és una tasca pendent que necessita nous instruments jurídics.

És necessària, efectivament, una acció normativa dirigida a combatre totes les manifestacions encara subsistents de discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe i a promoure la igualtat real entre dones i homes, amb la remoció dels obstacles i estereotips socials que impedeixen assolir-la. Aquesta exigència deriva del nostre ordenament constitucional i integra un dret genuí de les dones, però alhora és un element d'enriquiment de la mateixa societat espanyola, que ha de contribuir al desenvolupament econòmic i a l'augment de l'ocupació.

L'ordenació general de les polítiques públiques, sota l'òptica del principi d'igualtat i la perspectiva de gènere, es plasma en l'establiment de criteris d'actuació de tots els poders públics en què aquest principi s'integra activament, de forma expressa i operativa; i amb caràcter específic o sectorial, també s'incorporen pautes afavoridores de la igualtat en polítiques com ara l'educativa, la sanitària, l'artística i cultural, de la societat de la informació, de desenvolupament rural o d'habitatge, d'esport, de cultura, d'ordenació del territori o de cooperació internacional per al desenvolupament («Exposició de motius», Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes).

L'esmentada llei, en el títol segon, capítol primer, estableix les pautes generals d'actuació dels poders públics en relació amb la igualtat i defineix el principi de transversalitat i els instruments per a la seva integració en l'elaboració, execució i aplicació de les normes. També consagra el principi de presència equilibrada de dones i homes en les llistes electorals i en els nomenaments efectuats pels poders públics.

La disposició addicional segona modifica la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, de règim electoral general, en els termes següents:

«U. S'hi afegeix un nou article 44 bis, redactat en els termes següents:

1. Les candidatures que es presentin per a les eleccions de diputats al Congrés, municipals i de membres dels consells insulars i dels cabildos insulars canaris en els termes previstos en aquesta Llei, diputats al Parlament Europeu i membres de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes han de tenir una composició equilibrada de dones i homes, de manera que en el conjunt de la llista els candidats de cadascun dels sexes suposin com a mínim el quaranta per cent. Quan el nombre de llocs que s'han de cobrir sigui inferior a cinc, la proporció de dones i homes ha de ser al més pròxima possible a l'equilibri numèric. [...]

2. També s'ha de mantenir la proporció mínima del quaranta per cent en cada tram de cinc llocs. Quan l'últim tram de la llista no arribi als cinc llocs, la proporció de dones i homes en aquest tram ha de ser al més pròxima possible a l'equilibri numèric, encara que s'ha de mantenir en qualsevol cas la proporció exigible respecte del conjunt de la llista. [...]

Dos. S'afegeix un nou paràgraf a l'apartat 2 de l'article 187, redactat en els termes següents:

“El que preveu l'article 44 bis d'aquesta Llei no és exigible en les candidatures que es presentin als municipis amb un nombre de residents igual o inferior a 3.000 habitants.”»

Aquest criteri de presència equilibrada de dones i homes en les llistes electorals ens ha servit de base per definir si un consistori ha assolit la paritat o no en la seva composició política. Hem calculat la paritat a partir d'observar el nombre de regidors i regidores que integren el Ple de cada ajuntament, tenint en compte una escala amb els percentatges mínims de 60-40. Aquesta proporció ens ha permès agrupar els ajuntaments en cinc apartats.¹

1. Disparitat absoluta a favor dels homes: ajuntaments en els quals no hi ha cap dona regidora.

Paritat no aconseguida: ajuntaments que tenen menys d'un 40% de dones en la composició del Ple.

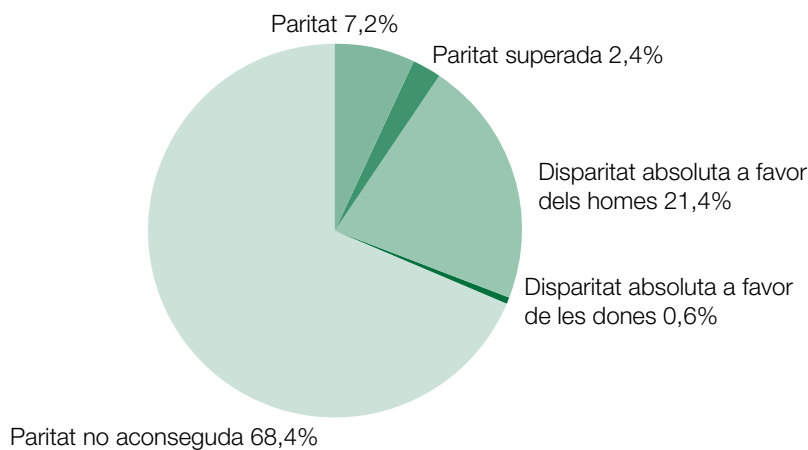
Paritat: ajuntaments que tenen entre un 41% i un 55% de dones en la composició del Ple.

Paritat superada: ajuntaments amb més d'un 56% de dones en la composició del Ple.

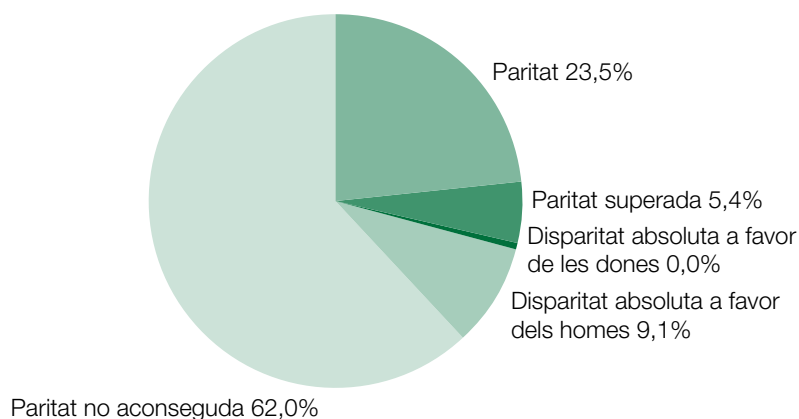
Disparitat absoluta a favor de les dones: ajuntaments en els quals no hi ha cap home regidor.

La paritat en els consistoris catalans. L'evolució

Gràfic 9. Grau de paritat als consistoris catalans (2003)

Gràfic 10. Grau de paritat als consistoris catalans (2011)

Taula 207. Paritat als ajuntaments en els darrers mandats (2003-2007-2011)

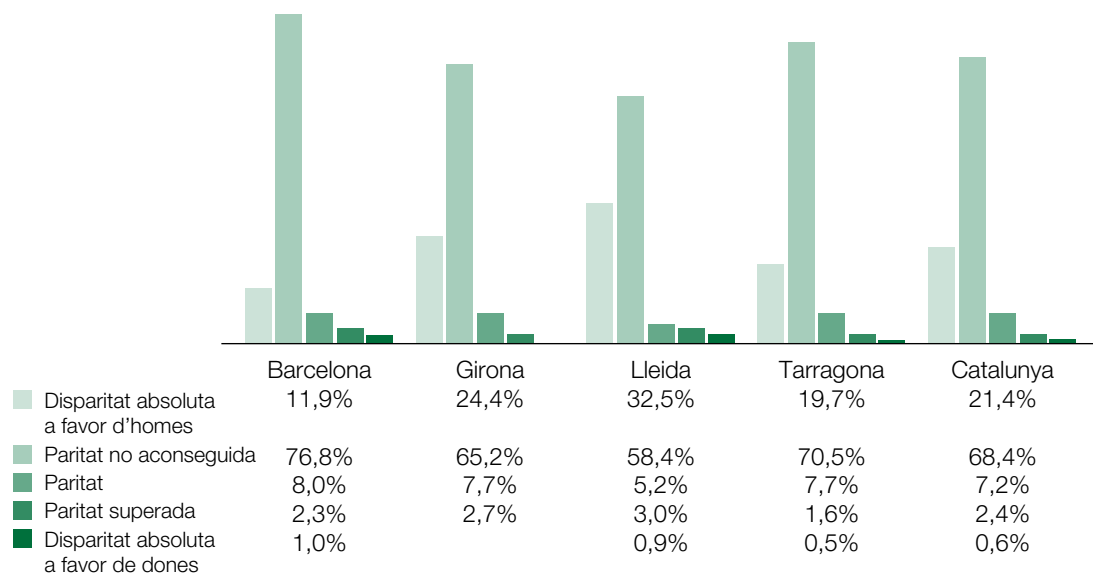
Any	Paritat	Paritat no aconseguida	Paritat superada	Disparitat a favor homes	Disparitat a favor dones
2003	7,20%	68,40%	2,40%	21,40%	0,60%
2007	12,30%	69,50%	3,80%	13,80%	0,60%
2011	23,50%	62,00%	5,40%	9,10%	0,00%

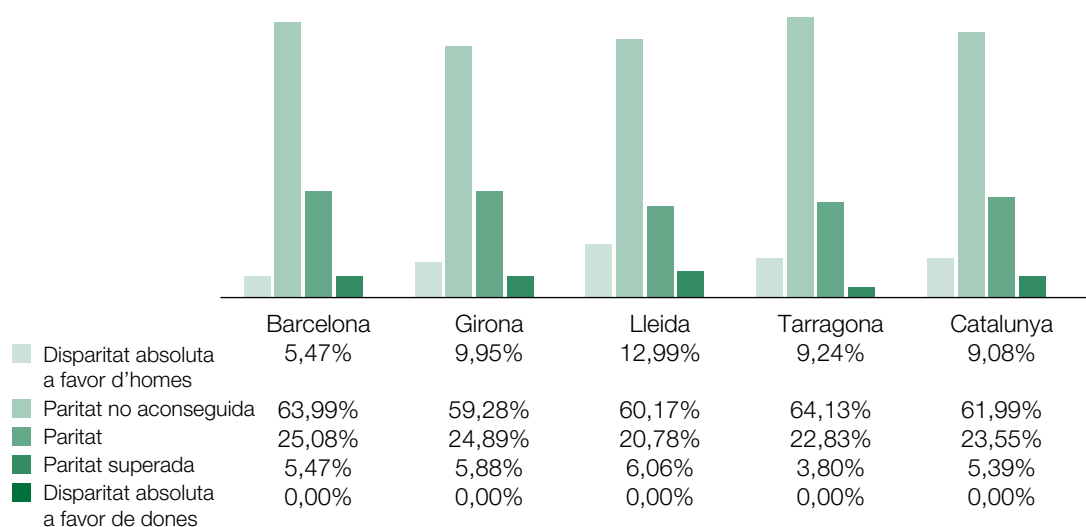
L'any 2003 veiem, en el [gràfic 9](#), com el 68% dels consistoris no arribaven a la paritat; el 21,4% (202 ajuntaments) no tenien cap regidora en la seva composició, mentre que en el 0,6% no hi havia cap regidor. I només el 7,2% assolien la paritat entre dones i homes.

En el [gràfic 10](#) es mostren els resultats corresponents a les eleccions municipals de 2011, els quals permeten copsar com la Llei orgànica 3/2007 ha pogut ajudar a equilibrar les proporcions de dones i homes en les composicions dels ajuntaments. Així, les corporacions amb paritat han passat d'un 7% a un 23%. Malgrat tot, però, encara en un 9% (86 ajuntaments) no hi ha cap dona representada en els plens municipals (el 2003, aquesta dada era d'un 21%) i el nombre de consistoris que no assolixen la paritat es manté en un percentatge alt: un 62%, només amb una reducció de 6 punts en relació amb 2003. Si sumem els consistoris amb paritat i els que la superen, el percentatge assolit és del 28,90%, una mica lluny encara del llistó mínim establert del 40%.

En la [taula 207](#), de resum dels mandats 2003-2007-2011, es mostra amb claredat el creixement sostingut del nombre d'ajuntaments amb paritat, que han experimentat un fort salt: del 12,30%, el 2007, al 23,50%, el 2011; també s'hi mostra el descens dels ajuntaments en els quals no hi ha cap regidora, que s'han reduït en més d'un 50%, passant del 21,4%, el 2003, al 13,8%, el 2007, fins al 9,10%, el 2011. Esperem que en les properes eleccions de 2015 aquest percentatge se situï en el 0%.

Gràfic 11. Grau de paritat als consistoris segons les províncies (2003)

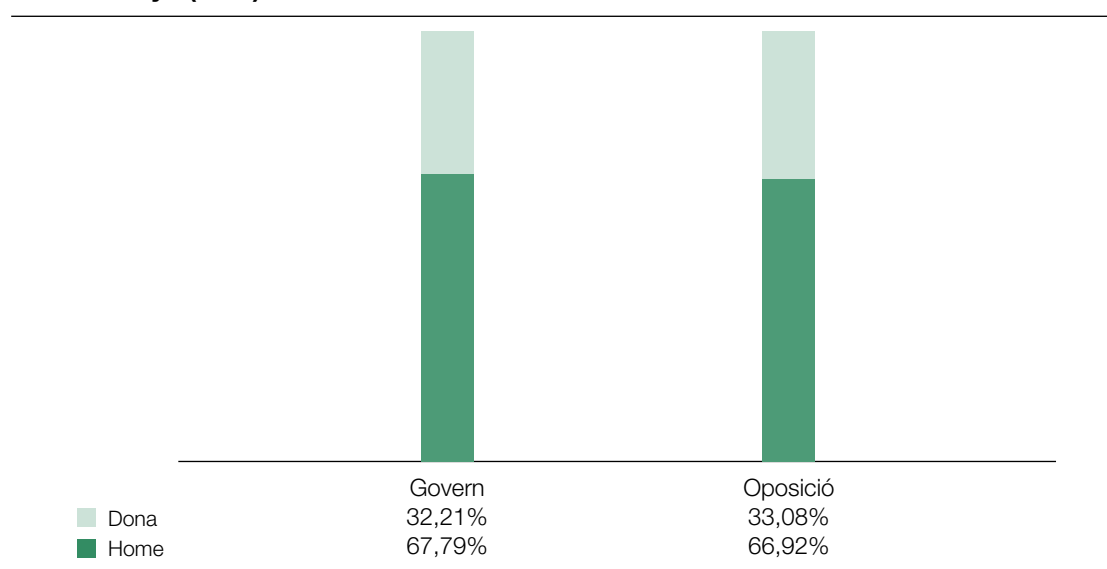

Gràfic 12. Grau de paritat als consistoris segons les províncies (2011)

L'evolució del grau de paritat a les quatre províncies mostra com la de Barcelona (igual que hem pogut veure amb la distribució de les alcaldesses i els alcaldes i també en les regidores i regidors) és la que registra uns percentatges més alts de paritat, triplicant els seus valors, ja que ha passat del 8%, el 2003, al 25%, el 2011. Girona ha experimentat també un fort creixement i ha assolit un percentatge quasi igual al de Barcelona, mentre que Tarragona i Lleida queden una mica per sota, però amb valors sempre superiors al 20%.

Regidores i regidores al govern i a l'oposició

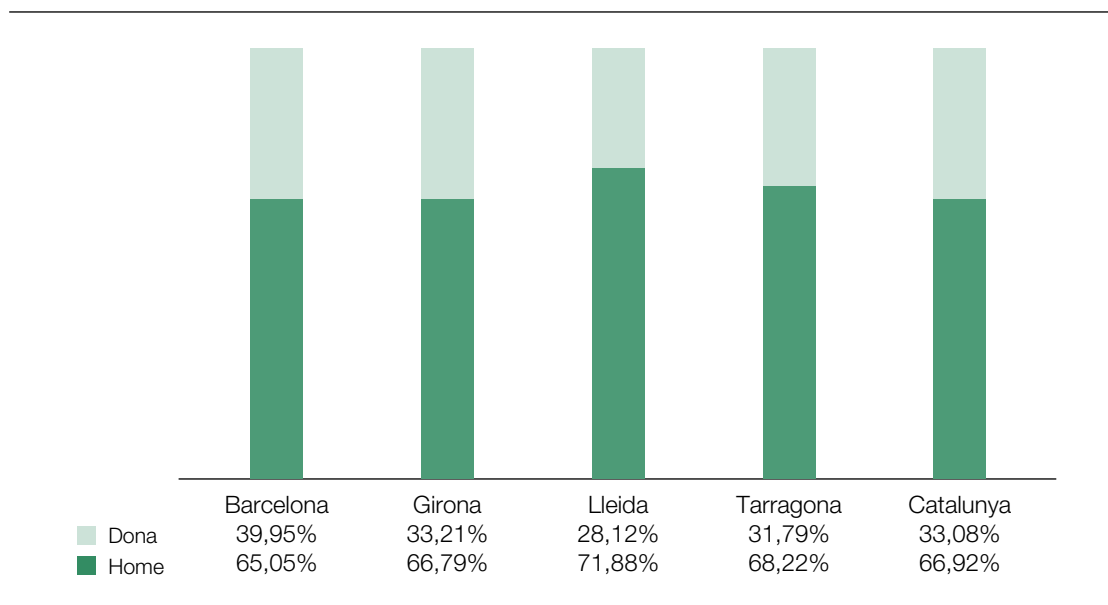
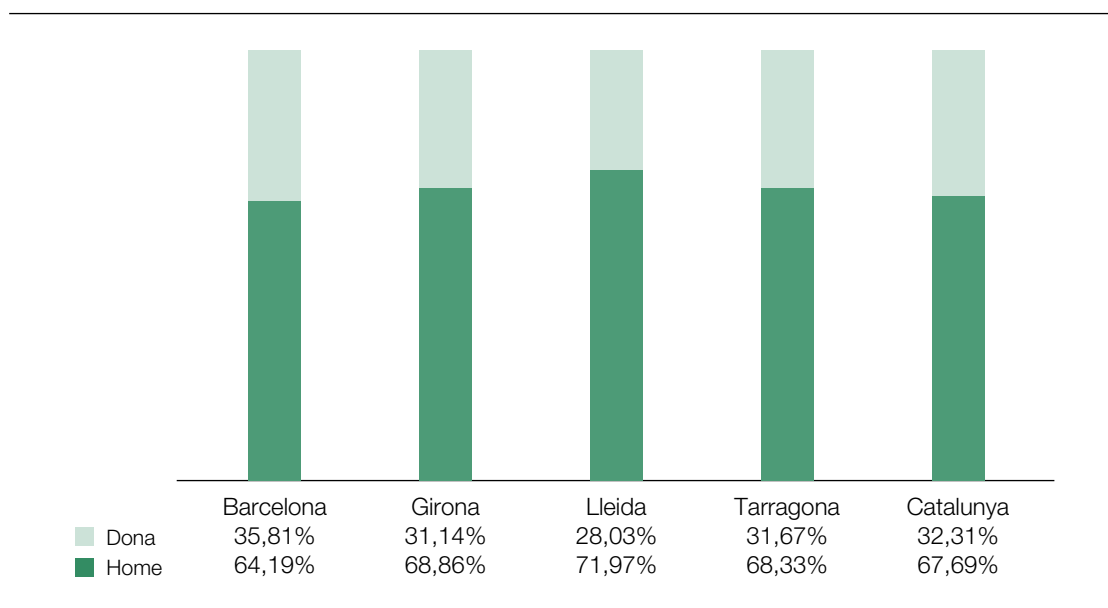
Gràfic 13. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició als ajuntaments de Catalunya (2011)

En el [gràfic 13](#) es mostra la ubicació dels regidors i les regidores al govern i a l'oposició. Hi veiem que es donen uns percentatges força equilibrats, amb un predomini clar dels homes en ambdós supòsits, si bé és una mica més alt en el cas dels homes que estan al govern: un 67,69% enfront d'un 66,92%.

Taula 208. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició, per províncies i a Catalunya (2011)

	Barcelona		Girona		Lleida		Tarragona		Catalunya		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Govern	Homes	1.450	64,19%	951	68,86%	937	71,97%	792	68,33%	4.130	67,69%
	Dones	809	35,81%	430	31,14%	365	28,03%	367	31,67%	1.971	32,31%
	Total govern	2.259	100,00%	1.381	100,00%	1.302	100,00%	1.159	100,00%	6.101	100,00%
Oposició	Homes	977	65,05%	370	66,79%	317	71,88%	365	68,22%	2.029	66,92%
	Dones	525	34,95%	184	33,21%	124	28,12%	170	31,78%	1.003	33,08%
	Total oposició	1.502	100,00%	554	100,00%	441	100,00%	535	100,00%	3.032	100,00%

Gràfic 14. Regidors/res al govern per províncies (2011)**Gràfic 15. Regidors/res a l'oposició per províncies (2011)**

En la [taula 208](#) podem veure, en percentatges i també en nombres absoluts, la ubicació dels regidors i les regidores al govern i a l'oposició, per províncies i per a tot Catalunya. Els dos gràfics la mostren visualment de manera més clara: el [gràfic 14](#) per al govern i el [gràfic 15](#) per a l'oposició. La província de Barcelona és la que registra més dones al govern i també a l'oposició. I a l'altra banda, hi trobem la província de Lleida, amb menys dones tant al govern com a l'oposició. Són percentatges que es corresponen proporcionalment amb el nombre de regidors i regidores de cada província.

Taula 209. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició, segons la dimensió del municipi (2011)

Grup poblacional	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Menys de 500 hab.	24,78%	75,22%	28,57%	71,43%
De 501 a 1.000 hab.	28,90%	71,10%	25,41%	74,59%
De 1.001 a 5.000 hab.	33,01%	66,99%	32,69%	67,31%
De 5.001 a 10.000 hab.	39,94%	60,06%	33,94%	66,06%
De 10.001 a 20.000 hab.	35,98%	64,02%	35,40%	64,60%
De 20.001 a 50.000 hab.	38,81%	61,19%	35,56%	64,44%
De 50.001 a 100.000 hab.	45,98%	54,02%	37,09%	62,91%
De 100.001 a 500.000 hab.	41,80%	58,20%	36,36%	63,64%
Més de 500.001 hab.	35,71%	64,29%	40,74%	59,26%
Totals Catalunya	32,27%	67,73%	33,15%	66,85%

En la [taula 209](#) es mostra la distribució dels regidors i regidores al govern i a l'oposició segons la dimensió poblacional del municipi. La concentració més alta es registra en els municipis de més de 5.001 habitants, superant la paritat en el cas de les regidores que governen en els consistoris dels municipis de les franges de 50.001 a 100.000 habitants i de 100.001 a 500.000 habitants. A la part baixa, hi trobem els consistoris amb menys població, que són els que registren menys regidores, especialment en el govern: un 27,78%.

Pel que fa als regidors i regidores que estan a l'oposició, hi ha més equilibri: les regidores estan sempre per sota de l'índex de paritat, excepte en el cas dels municipis de més de 500.001 habitants, és a dir, Barcelona, amb un 40,74%.

Taula 210. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Barcelona (2011)

Comarca	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Alt Penedès	31,68%	68,32%	37,07%	62,93%
Anoia	26,96%	73,04%	31,33%	68,67%
Bages	36,36%	63,64%	37,69%	62,31%
Baix Llobregat	39,74%	60,26%	35,06%	64,94%
Barcelonès	41,41%	58,59%	36,36%	63,64%
Berguedà	34,19%	65,81%	37,74%	62,26%
Garraf	35,19%	64,81%	34,62%	65,38%
Maresme	38,49%	61,51%	36,49%	63,51%
Osona	34,13%	65,87%	33,33%	66,67%
Selva (Barcelona)	33,33%	66,67%	66,67%	33,33%
Vallès Occidental	39,61%	60,39%	39,06%	60,94%
Vallès Oriental	35,64%	64,36%	28,75%	71,25%
Totals	35,81%	64,19%	34,95%	65,05%

De les onze comarques que conformen la província de Barcelona, la que registra un índex més alt de regidores al govern i a l'oposició és la del Vallès Occidental i la que en registra uns percentatges més baixos és l'Anoia.

Taula 211. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Girona (2011)

Comarca	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Alt Empordà	27,19%	72,81%	33,64%	66,36%
Baix Empordà	35,22%	64,78%	35,19%	64,81%
Cerdanya	19,35%	80,65%	11,76%	88,24%
Garrotxa	32,82%	67,18%	39,13%	60,87%
Gironès	34,44%	65,56%	31,33%	68,67%
Osona (Girona)	31,25%	68,75%	0,00%	100,00%
Pla de l'Estany	27,54%	72,46%	39,29%	60,71%
Ripollès	33,98%	66,02%	28,95%	71,05%
Selva	34,73%	65,27%	33,87%	66,13%
Totals	31,14%	68,86%	33,21%	66,79%

A les comarques gironines, podem veure-hi que en cap no hi ha paritat pel que fa a les regidores al govern. L'índex més alt es registra a la comarca del Baix Empordà i el més baix a la Cerdanya, i quant a les regidores a l'oposició, el Pla de l'Estany és la comarca amb més regidores que no governen.

Taula 212. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Lleida (2011)

Comarca	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Alt Urgell	26,73%	73,27%	28,57%	71,43%
Alta Ribagorça	30,00%	70,00%	28,57%	71,43%
Berguedà	0,00%	100,00%		
Cerdanya (Lleida)	29,41%	70,59%	50,00%	50,00%
Garrigues	28,03%	71,97%	36,11%	63,89%
Noguera	29,94%	70,06%	25,40%	74,60%
Pallars Jussà	25,00%	75,00%	23,08%	76,92%
Pallars Sobirà	22,67%	77,33%	20,83%	79,17%
Pla d'Urgell	34,91%	65,09%	29,55%	70,45%
Segarra	25,45%	74,55%	25,81%	74,19%
Segrià	30,80%	69,20%	29,37%	70,63%
Solsonès	29,63%	70,37%	27,78%	72,22%
Urgell	26,98%	73,02%	25,00%	75,00%
Val d'Aran	17,78%	82,22%	21,43%	78,57%
Totals	28,11%	71,89%	27,91%	72,09%

La Val d'Aran és la comarca que presenta un índex més baix pel que fa a regidores al govern, tant a la província de Lleida com a tot Catalunya. I si observem les diferents comarques lleidatanes, veiem com és on s'hi troben els percentatges més baixos de regidores tant al govern com a l'oposició, en la majoria per sota del 30% excepte unes poques excepcions que serien les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pla d'Urgell i el Segrià que tenen més d'un 30% de dones al govern i pel que fa a la presència de dones a l'oposició en dos casos se supera el 30%: Cerdanya-Lleida i Les Garrigues.

Taula 213. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Tarragona (2011)

Comarca	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Alt Camp	27,41%	72,59%	25,00%	75,00%
Baix Camp	34,24%	65,76%	36,90%	63,10%
Baix Ebre	35,48%	64,52%	32,20%	67,80%
Baix Penedès	38,46%	61,54%	35,29%	64,71%
Conca de Barberà	23,01%	76,99%	25,81%	74,19%
Montsià	40,91%	59,09%	32,69%	67,31%
Priorat	26,92%	73,08%	11,76%	88,24%
Ribera d'Ebre	32,93%	67,07%	40,00%	60,00%
Tarragonès	33,94%	66,06%	31,31%	68,69%
Terra Alta	21,54%	78,46%	27,27%	72,73%
Totals	31,67%	68,33%	31,78%	68,22%

De les deu comarques tarragonines, el Montsià és la que presenta paritat de regidores al govern, amb un 40,91%, i a la part baixa, hi trobem la Terra Alta, amb un 21,54%. Si ens fixem en les regidores que es troben a l'oposició, la Ribera d'Ebre n'és la comarca amb l'índex més alt (40%), i el Priorat, amb l'índex més baix, un 11,76%.

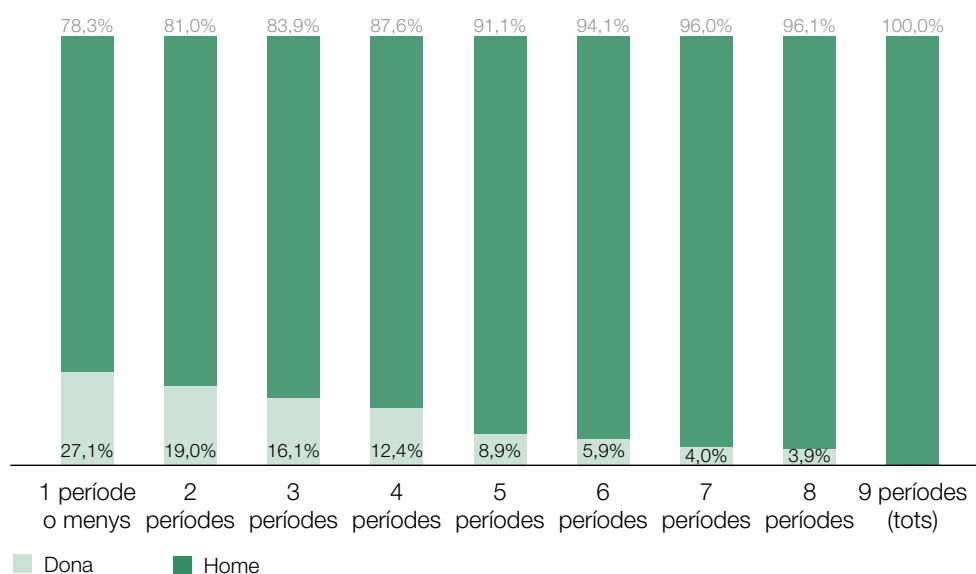
Taula 214. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició segons el partit polític, per a Catalunya (2011)

Partit polític	Govern		Oposició	
	Dones	Homes	Dones	Homes
CiU	30,84%	69,16%	33,13%	66,87%
ERC-AM	33,15%	66,85%	34,43%	65,57%
CUP-PA	40,74%	59,26%	17,65%	82,35%
ICV	38,52%	61,48%	36,76%	63,24%
PP	26,80%	73,20%	29,87%	70,13%
PSC-PM	39,05%	60,95%	39,51%	60,49%
PxC	0,00%	100,00%	14,75%	85,25%
SI	0,00%	100,00%	27,79%	72,41%
C's	0,00%	0,00%	42,86%	57,14%
Altres partits	28,86%	71,14%	29,49%	70,51%
Total Catalunya	32,27%	67,73%	33,08%	66,92%

Per partits polítics, i entre els dos partits polítics que tenen una representació territorial més gran, veiem com el PSC és el que presenta paritat tant al govern com a l'oposició, mentre que CiU es queda en un percentatge inferior: un 30,84% de dones al govern i un percentatge més alt pel que fa a les dones d'aquest mateix partit polític que es troben a l'oposició, un 33,13%.

La permanència de les regidores i els regidors

Gràfic 16. Períodes de permanència de dones i homes als ajuntaments catalans. Evolució 1979-2011

L'exercici de la política avui encara es caracteritza, en general, per la baixa i poc consolidada participació femenina. Si observem el [gràfic 16](#), sobre la permanència d'homes i dones en els plens de les corporacions locals, s'hi aprecia a primer cop d'ull la fugacitat de les dones. Les alcaldesses o regidores ho han estat per un espai curt de temps i cap s'ha mantingut durant els nou períodes electorals, des de 1979 fins a l'actualitat.

Aquesta curta permanència indica la gran renovació de les dones que es produeix en les candidatures dels diferents partits polítics. Per a la gran majoria d'elles, la política no és considerada com una sortida professional, sinó com una experiència puntual, mentre que en el cas dels homes, el seu pas temporal per la política esdevé, en molts casos, la seva professió.

Les responsabilitats de les regidores i els regidors

Un altre aspecte que hem analitzat en aquesta investigació és veure quines responsabilitats exerceixen les dones que han aconseguit ser escollides en cas que el seu partit o coalició governi. La responsabilitat s'ha analitzat separatament del càrrec que el regidor o regidora ocupa en el consistori, considerant les responsabilitats com les delegacions de polítiques públiques o àmbits organitzacionals que reben els càrrecs electes locals.

Les responsabilitats resultants tenen un valor qualitatiu. El seu tractament quantitatiu planteja diferents dificultats:

- a) Diverses expressions per designar responsabilitats similars. La variabilitat de denominacions incorpora un conjunt de matisos que en dificulten l'agregació.
- b) Dificultats per acotar o dimensionar les responsabilitats. Per exemple, àmbits com ara *benestar*, segons el municipi o les forces polítiques que governen, poden incorporar un ventall de definicions molt variable.

Operativament, s'han identificat les unitats mínimes de responsabilitat associades a cadascun dels càrrecs. Amb aquest *univers de responsabilitats*, s'ha realitzat un tractament informàtic posterior que ens ha permès explotar aquesta informació i obtenir les dades que presentem a continuació.

Tal com hem explicat en l'apartat «Metodologia», les unitats de responsabilitat s'han categoritzat successivament fins a arribar a la categorització 3 (cinc categories). La darrera categorització estableix cinc grans grups, que recullen tot el ventall de responsabilitats analitzat. Són aquests:

- Responsabilitats sobre l'estructura organitzativa i política.
- Responsabilitats sobre polítiques relacionades i orientades a les persones.
- Responsabilitats sobre polítiques relacionades i orientades al territori i l'entorn natural.
- Responsabilitats sobre polítiques relacionades i orientades a la projecció de la ciutat i a la creació de riquesa.
- La resta de responsabilitats que no es poden emmarcar en cap dels anteriors grups.

En xifres absolutes, els electes dels consistoris catalans sumen 9.133 entre homes i dones; d'aquests, només ostenten responsabilitats 4.754, quasi la meitat, dels quals 3.119 són homes, i 1.635, dones. La resta d'electes estan a l'oposició.

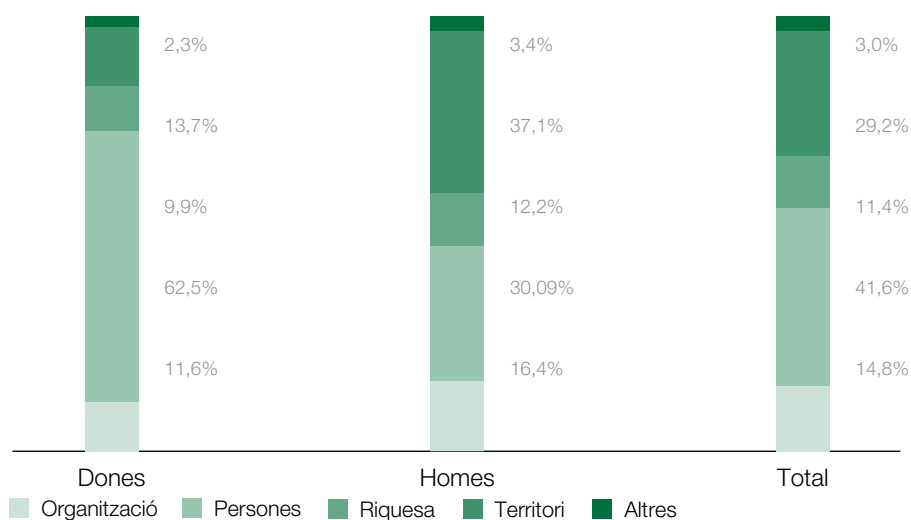
Les referències de les responsabilitats delegades, segons el nostre criteri d'identificació d'unitats de responsabilitat, sumen un total de 15.090, repartides en 9.871 responsabilitats per a 3.119 homes i 5.219 per a 1.635 dones. Això suposa una mitjana de 3,17 responsabilitats per electe que està al govern.

Respecte al gènere, les responsabilitats es troben aparentment repartides de manera igual: un 50,62% per als homes i un 55,01% per a les dones, si bé la proporcionalitat dels electes amb responsabilitat és d'un 66,40% d'homes enfront d'un 33,60% de dones.

Taula 215. Responsabilitats de les regidores i els regidors per categories (2011)

	Dones	Homes	Total
Organització	11,6%	16,4%	14,8%
Persones	62,5%	30,9%	41,6%
Riquesa	9,9%	12,2%	11,4%
Territori	13,7%	37,1%	29,2%
Altres	2,3%	3,4%	3,0%
	100%	100%	100%

Gràfic 17. Responsabilitats de les regidores i els regidors (2011)

En la [taula 215](#) i el [gràfic 17](#) s'indica amb claredat on estan els regidors i les regidores pel que fa a les responsabilitats. Segons els cinc grups en què hem agrupat les diferents responsabilitats, les dones estan a les àrees relacionades amb les persones en un percentatge d'un 62%, enfront d'un 30% d'homes que exerceixen aquestes res-

ponsabilitats. Per majoria, els regidors els trobem a territori, amb un 37%, enfront d'un 13% de dones que ocupen aquesta responsabilitat.

Les responsabilitats de les alcaldesses i les regidories d'igualtat

Tal com dèiem, les responsabilitats no són unitats d'anàlisi comparables amb els càrrecs. En preguntar-nos quines eren les competències de les alcaldesses en l'anàlisi de 2003, constatarem que en els municipis inferiors a 1.000 habitants delegaven poques responsabilitats i, fins i tot, en ocasions n'assumeixen la gran majoria. Actualment, això no només passa en els municipis més petits, sinó, fins i tot, en d'altres de més grandària. Els alcaldes i les alcaldesses assumeixen més responsabilitats.

De les 134 alcaldesses que hi ha a Catalunya, una quarta part assumeixen les responsabilitats de les polítiques d'igualtat, economia, comunicació o recursos humans.

Taula 216. Les diferents denominacions de les responsabilitats d'igualtat (2011)

Grup 3	Grup 1	D	H	Tot	% D	% H	
Persones	Dona	62	1	63	98,4%	1,6%	100%
Persones	Dones	11	0	11	100,0%	0,0%	100%
Persones	Gènere	7	0	7	100,0%	0,0%	100%
Persones	Igualtat	108	7	115	93,9%	6,1%	100%
Persones	Usos del temps	4	0	4	100,0%	0,0%	100%

Respecte a algunes responsabilitats específiques o polítiques públiques dirigides a les dones, hem de dir que en el conjunt de Catalunya són 170 les regidories que corresponen a prop de 436 responsabilitats distribuïdes en diferents noms, totes amb l'objectiu comú d'apoderar i visibilitzar les dones en els diferents àmbits d'activitat social. Un 6,1% d'aquestes responsabilitats de polítiques d'igualtat les ostenten homes.

Segons la mostra realitzada l'any 2003, aquesta responsabilitat s'havia arribat a implementar en més d'un 20% de consistoris, mentre que en les dades de 2011 se'n detecta una disminució.

Els diferents noms que s'atorguen a les polítiques de gènere o de dones són testimoni de les dificultats per definir els objectius d'aquestes polítiques.

Taula 217. Responsabilitats de comunicació (2011)

Grup 3	Grup 1	D	H	Tot	% D	% H	
03 Organització	01 Comunicació	121	199	320	37,8%	62,2%	100%
03 Organització	01 Relacions institucionals	20	48	68	29,4%	70,6%	100%
03 Organització	01 Relacions públiques i protocol	24	24	48	50,0%	50,0%	100%

Les responsabilitats de comunicació són quasi proporcionals als percentatges de regidors i regidores: un 37,8% les exerceixen les dones, i un 62,2%, els homes.

Candidats i candidates

Per observar el comportament dels partits polítics a l'hora d'elaborar les seves candidatures, hem registrat, en els 947 municipis catalans, el nombre de candidats i candidates a regidors presentats en les eleccions de 2011, tenint en compte el criteri de l'obligatorietat de respectar la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Taula 218. Presentats/des en les llistes electorals segons la dimensió del municipi (2011)

Dimensió municipi	Dones	Homes	Total	% Dones
Menys de 500 hab.	1.429	3.306	4.735	30,2%
De 501 a 1.000 hab.	1.242	2.574	3.816	32,5%
De 1.001 a 5.000 hab.	5.184	8.319	13.503	38,4%
De 5.001 a 10.000 hab.	3.850	4.516	8.366	46,0%
De 10.001 a 20.000 hab.	3.601	4.473	8.074	44,6%
De 20.001 a 50.000 hab.	3.790	4.590	8.380	45,2%
De 50.001 a 100.000 hab.	1.729	2.119	3.848	44,9%
De 100.001 a 500.000 hab.	1.673	2.087	3.760	44,5%
Més de 500.001 hab.	520	579	1.099	47,3%
	23.018	32.563	55.581	41,4%

En les eleccions de 2011, s'hi van presentar un total de 55.582 candidats i candidates entre titulars i suplents, dels quals un 41,4% eren dones; per tant, les llistes eren paritàries i respectaven la Llei orgànica 3/2007, que dictamina l'obligatorietat de situar un 40-60% de dones i homes, per trams de cinc llocs i per als municipis de més de 3.000 habitants. En verd, assenyallem el tram dels municipis de menys de 1.000 habitants, que no assolixen la paritat. Les llistes amb més paritat són les presentades en els municipis que tenen entre 5.001 i 10.000 habitants (46%), a part de la ciutat de Barcelona, amb un 47,3%.

Taula 219. Presentats/des com a titulars en les llistes electorals segons el partit polític. Municipis de més de 5.000 habitants (2011)

Partit polític	Dones	Homes	Total	% Dones
C's	507	642	1.149	44,1%
CiU	1.600	1.992	3.592	44,5%
CUP-PA	412	522	934	44,1%
ERC-AM	1.539	1.893	3.432	44,8%
ICV	1.421	1.595	3.016	47,1%
PP	1.534	1.865	3.399	45,1%
PSC-PM	1.664	1.906	3.570	46,6%
PxC	739	934	1.673	44,2%
SI	635	814	1.449	43,8%
Altres	2.820	3.288	6.108	46,2%
	12.871	15.451	28.322	45,4%

En tots els partits que es van presentar a les eleccions municipals de 2011, hi predominen les llistes que compleixen la Llei orgànica 3/2007 i, per tant, són paritàries pel que fa al sexe dels titulars, amb percentatges superiors al 40% de dones, sense observar-hi cap comportament diferent en funció de si els partits tenen més o menys possibilitats d'obtenir representació. Els percentatges més alts corresponen a ICV i PSC, amb un 47,1% i un 46,6% de dones, respectivament. Les dones ocupen, globalment, el 45,4% dels llocs de titulars en les llistes presentades. Aquestes dades disten molt dels resultats obtinguts: un 14,2% d'alcaldeses a tot Catalunya. Si observem els dos partits que més dones presentaven com a titulars, ICV i PSC, i ho comparem amb els seus resultats obtinguts, veiem que han baixat més del 50%. ICV obté un 21,74% d'alcaldeses, i el PSC, un 15,98%, sempre en relació amb els seus propis resultats.

Taules 220 i 221. Recompte de llistes presentades als municipis de més de 5.000 habitants

Partit polític	Primer tram: posicions 1-5 en les llistes Titulars en municipis > 5.000 hab.			Segon tram: posicions 6-10 en les llistes Titulars en municipis > 5.000 hab.				
	< 2 dones	2 dones	> 2 dones	100,0%	< 2 dones	2 dones	> 2 dones	100,0%
C's	0,0%	94,3%	5,7%	100,0%	0,0%	75,5%	24,5%	100,0%
CiU	1,0%	85,6%	13,4%	100,0%	0,0%	80,3%	19,7%	100,0%
CUP-PA	0,0%	91,3%	8,7%	100,0%	0,0%	80,4%	19,6%	100,0%
ERC-AM	0,0%	86,4%	13,6%	100,0%	1,0%	77,3%	21,7%	100,0%
ICV	0,0%	74,3%	25,7%	100,0%	0,0%	62,3%	37,7%	100,0%
PP	1,0%	84,1%	14,9%	100,0%	0,5%	69,7%	29,7%	100,0%
PSC-PM	0,0%	75,8%	24,2%	100,0%	0,5%	66,2%	33,3%	100,0%
PxC	0,0%	81,2%	18,8%	100,0%	0,0%	87,1%	12,9%	100,0%
SI	0,0%	96,0%	4,0%	100,0%	1,3%	88,0%	10,7%	100,0%
Altres	0,0%	79,3%	20,7%	100,0%	0,3%	71,4%	28,2%	100,0%
	0,3%	82,5%	17,3%	100,0%	0,4%	73,6%	26,0%	100,0%

Per trams en les llistes, la presència de dones que s'ha de complir és com a mínim de dues per cada cinc candidats. Les possibilitats que hem recollit en les llistes són aquestes: inferior a dues, igual a dues o superior a dues per trams de cinc candidats.

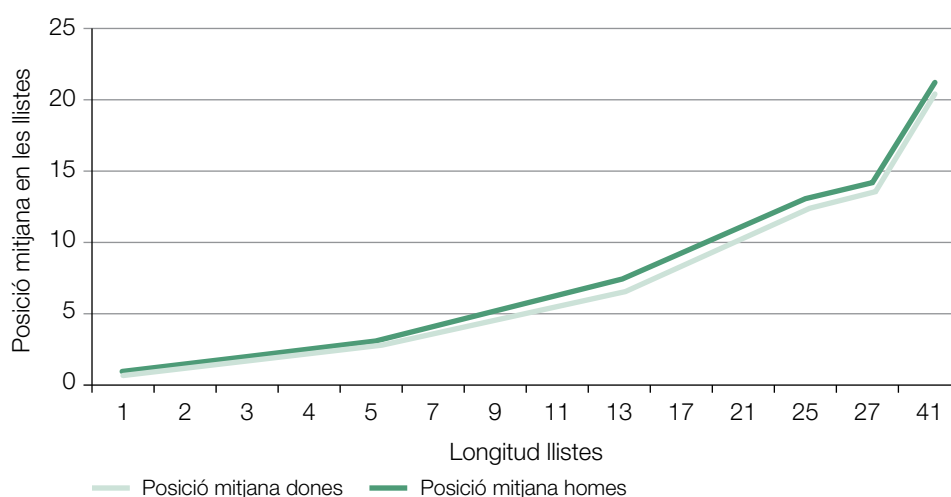
El 82,5% de les llistes presentades compleixen com a mínim amb dues dones en els cinc primers llocs en els municipis de > 5.000 habitants, i amb més de dues dones, en un 17,3%. Només un 0,3% no compleixen amb els trams marcats.

En el segon tram, és a dir, del lloc 6 al 10, un 73,6% de les llistes tenen dues dones, i un 26%, més de dues dones, mentre que en un 0,4% hi ha menys de dues dones, és a dir, no compleixen la llei.

Entre els diferents partits, hi ha molt poca diferència, sobretot en els majoritaris.

Taula 222. Diferència de posició mitjana en funció de la longitud de la llista electoral presentada

Longitud llista	Nombre de llistes	Posició mitjana dones	Posició mitjana homes	Diferència
1	403	1,00	1,00	
2	44	1,67	1,43	0,24
3	60	2,21	1,92	0,28
4	117	2,62	2,44	0,18
5	94	3,13	2,98	0,15
7	674	4,32	3,84	0,48
9	380	5,25	4,81	0,44
11	598	6,34	5,68	0,66
13	504	7,51	6,55	0,96
17	395	9,36	8,73	0,63
21	342	11,38	10,69	0,70
25	135	13,30	12,75	0,55
27	124	14,39	13,70	0,69
41	25	21,49	20,66	0,84

Gràfic 18. Diferència de posició mitjana en funció de la longitud de la llista electoral presentada

Hem analitzat la posició de les dones en els dos primers trams de les candidatures. Però la longitud de la llista és originada pel nombre de regidors/res que té assignats cada consistori, que van des d'onze fins a quaranta-un. Per això, ens hem basat en el mínim d'onze, és a dir, dos trams, però també hem tingut en compte la longitud de les llistes i la comparació entre homes i dones. No hem detectat grans diferències, però, tal com s'observa en el [gràfic 18](#) i la [taula 222](#), les dones sempre es troben per sota dels participants masculins. Si el mínim són dues posicions, home i dona, l'home es troba més amunt que la dona segons la posició mitjana.

Conclusions finals

En trenta-dos anys de democràcia local (1979-2011), s'ha passat del 4% al 32,5% de dones regidores, i de l'1% al 14,2% d'alcaldeses. No obstant això, els percentatges relatius són encara molt baixos i sempre es troben per sota de la mitjana de l'Estat espanyol, que, quant a les alcaldesses, en les eleccions de 2011 és del 16,7%, i a les regidores, del 34,9%. L'any 2007 entra en vigor la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes, que regula, entre d'altres, la proporcionalitat de dones i homes en les llistes electorals. La seva efectivitat pel que fa a l'assoliment de la paritat en el nombre d'alcaldes i alcaldesses a Catalunya està encara per corroborar, ja que entre 2003 i 2011 el percentatge d'alcaldeses a Catalunya només ha pujat 4 punts.

De les 134 alcaldesses catalanes escollides el 2011, només quatre governen en municipis superiors als 50.000 habitants: Santa Coloma de Gramenet, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Cugat del Vallès i Rubí. La resta evoluciona lentament en una distribució pel territori més equitativa, al marge de la densitat poblacional. Després de les eleccions de 2003, les alcaldesses que governaven en municipis de més de 50.000 habitants no eren les mateixes que les d'ara, excepte en el cas de Rubí. Llavors hi havia alcaldessa a Badalona, Sant Boi de Llobregat i Girona. Aquesta dada valida la hipòtesi de la curta permanència de les dones en càrrecs de responsabilitat.

L'evolució continuada a tot Catalunya en els darrers tres mandats mostra com, de mitjana, el creixement més gran en el nombre d'alcaldeses s'ha produït en els municipis amb més habitants. En els municipis de 10.001 a 20.000 habitants han passat del 13% al 24,56% i en els de 50.001 a 100.000 habitants han passat d'un 25% a un 30%, amb una caiguda fins al 15% registrada el 2007. I en els municipis amb menys població, aquest creixement s'ha moderat, o, fins i tot, podem afirmar que s'hi registra un estancament; per tant, aquí sí que veiem com s'han alterat alguns resultats pel que fa a la distribució de les alcaldesses segons la població. La hipòtesi confirmada en altres investigacions que les dones es concentren en les alcaldies de municipis amb menys habitants, en aquesta ocasió, no es corrobora de manera homogènia a tot el territori. La província de Barcelona canvia la tendència: les dades de 2011 hi mostren un descens en el nombre d'alcaldeses en els municipis de 501 a 1.000 habitants i en els de 20.001 a 50.000 habitants. En canvi, a les províncies de Girona, Lleida i Tarragona, s'hi continua observant la mateixa relació d'altres mandats: les alcaldesses es concentren en els municipis amb menor quantitat d'habitants.

Per densitat poblacional, a la província de Barcelona, s'hi ha incrementat el nombre d'alcaldeses en els seus municipis en relació amb 2003: el Barcelonès ha passat d'un

20% a un 40%, i el Vallès Occidental, d'un 17% a un 52%. A Girona, el factor de la densitat poblacional hi perd relleu, ja que s'ha incrementat el nombre d'alcaldeses a la comarca amb més densitat, la del Gironès, i a les dues que menys densitat tenen, la Cerdanya i el Ripollès. La província de Lleida, malgrat un lleu repunt, continua sent la que registra més comarques sense alcaldessa en cap dels seus municipis (5). I quant a la distribució de les alcaldesses segons la densitat poblacional, s'incrementen en dues comarques: al Segrià, la que més densitat de població té, i a la Segarra, una de les de menys densitat. Finalment, a la província de Tarragona, encara hi ha una comarca sense cap alcaldessa en els seus municipis: la Terra Alta. I a la resta de comarques, quatre (el Baix Ebre, el Baix Penedès, la Conca de Barberà i el Priorat) presenten un descens en el nombre d'alcaldeses. El Baix Camp, la tercera amb més densitat de població segons dades 2011, experimenta un creixement important, del 3% al 14%, mentre que el Baix Penedès, la segona en densitat de població (2011), baixa del 35% al 28%. En la franja més baixa de densitat, el Priorat baixa del 30% al 17%.

La província de Barcelona és la que registra un percentatge més alt d'alcaldeses: un 17,68%; a la banda més baixa, s'hi troba la de Lleida, amb un 11,69%.

El Vallès Occidental és la comarca amb més alcaldesses de la província de Barcelona i també de tot Catalunya, amb més del 50%, superant la paritat (12), seguida de l'Alt Empordà (9).

A tot Catalunya ([vegeu la taula a l'annex](#)), en nombres absoluts, CiU hi ostenta actualment més del doble d'alcaldeses que el PSC: 73 enfront de 29.

L'evolució del comportament dels partits polítics catalans a l'hora d'incorporar dones a les seves files per presidir els governs locals, al llarg dels darrers tres mandats electorals, ha presentat un creixement baix i una tendència a l'estancament, tal com es pot veure en el baix percentatge actual d'alcaldeses (14,2%). El PSC presenta una davallada de 2 punts entre 2007 i 2011; en canvi, CiU ha passat del 7,5%, el 2003, al 14,17%, el 2011. ICV ha crescut exponencialment, passant d'un 11% a un 21,74%. Finalment, cal esmentar l'evolució del PP, que dobla el 2007 en relació amb 2003 quant a percentatge, i, en canvi, el 2011 no obté cap alcaldessa, i ERC, que és la formació política que més alcaldesses ha perdut. A totes les províncies catalanes, hi destaca l'increment sostingut i en tot el territori que ha registrat CiU entre les eleccions de 2003 i les de 2011.

En el Vallès Occidental, una comarca de l'àrea metropolitana amb una alta densitat poblacional (1.530,10 hab./km²), s'hi observa el reflex del que succeeix globalment a Catalunya: un fort creixement de CiU entre 2003 i 2011, amb cinc alcaldies encapçalades per dones; una baixada d'ERC, ja que el 2011 no hi ostenta cap alcaldessa, i una lleugera pujada per part del PSC (sis alcaldies). ICV hi recupera representació femenina el 2011, amb una alcaldia. En canvi, observant els resultats de la segona comarca amb més alcaldesses de Catalunya, l'Alt Empordà, que es troba a l'altre extrem en densitat poblacional respecte al Vallès Occidental (103,4 hab./km²), s'hi detecta un equilibri entre les diferents forces polítiques amb representació, però, amb nombres absoluts, hi és clar el predomini de CiU (cinc alcaldies).

Les regidores, a tot Catalunya, representen un 32,54%. El creixement és constant però lent. S'ha passat del 4,8%, el 1979, al 32,5%, el 2011. Catalunya, igual que hem vist en el cas de les alcaldesses, amb les regidores també es troba per sota de la mitjana de l'Estat espanyol, amb una diferència de més de 2 punts: un 32,54% enfront d'un 34,90%. CiU és el partit que obté més regidores (1.213), seguida del PSC (702).

El 2007, amb la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes acabada d'estrenar, es va fer un salt important de prop de 6 punts, passant del 23,20% al 29,50%, mentre que el 2011, amb un 32,54% de regidores, el creixement s'ha moderat, lluny d'assolir la paritat, malgrat els més de trenta anys de democràcia local ininterrompuda.

La distribució, segons les quatre províncies, mostra que només les regidores de la província de Barcelona, amb un 35,44%, es troben per sobre de la mitjana de la comunitat autònoma, mentre que la província de Lleida, amb el percentatge del 28,06%, s'hi situa un 4% per sota.

Les comarques que tècnicament han assolit la paritat són les barcelonines del Barcelonès i el Vallès Occidental, amb un 39,86% i un 39,35%, respectivament, de regidores. En la part baixa, entre les que no arriben al 25% de regidores, hi trobem les lleidatanes del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran i les tarragonines de la Conca de Barberà i la Terra Alta.

Al llarg dels darrers tres mandats, el creixement del nombre de regidores s'ha produït de manera proporcionada en tots els municipis, sense que hi destaquï una franja poblacional en concret. Els municipis d'entre 5.001 i 10.000 habitants són els que n'han tingut el creixement més destacable.

El percentatge més alt de regidores es registra, actualment, en els municipis amb més densitat poblacional, tendència que es repeteix, excepte en algunes comarques, en tot el territori, amb valors superiors al 35% en els municipis de més de 5.000 habitants. En els municipis de 501 a 5.000 habitants és on es registra un desequilibri més gran entre regidors i regidores.

El PSC és el que proporcionalment situa més dones en el primer lloc de la llista, malgrat que si observem l'evolució que s'ha produït entre 2003 i 2011, les distàncies s'han escurçat entre els dos partits que presenten més llistes al llarg de tot el territori: CiU i PSC. Així, el 2003, el PSC va obtenir 29 alcaldesses a tot Catalunya, que representaven el 15,4% de les 188 alcaldies socialistes, mentre que les 39 alcaldesses de CiU representaven el 7,5% de les 519 alcaldies d'aquesta formació política. En canvi, el 2011, el PSC obté 29 alcaldesses, que representen el 15,98% de les seves alcaldies, i CiU fa un salt important i obté 73 alcaldesses, que representen el 14,17% de les 515 alcaldies d'aquesta formació política.

Respecte a la paritat, s'ha avançat, però no s'ha assolit. Així, les corporacions amb paritat (60-40) han passat d'un 7%, el 2003, a un 23%, el 2011. Malgrat tot, però, en un 9% (86 ajuntaments) no hi ha cap dona representada en els plens municipals (el 2003, aquesta dada era d'un 21%, o 202 ajuntaments) i el nombre de consistoris que

no assoleixen la paritat es manté en un percentatge alt: un 62%, només amb una reducció de 6 punts en relació amb 2003. Si sumem els consistoris amb paritat i els que la superen, el percentatge assolit és del 28,90%, una mica lluny encara del llistó mínim establert del 40%.

Pel que fa als regidors i regidores al govern i a l'oposició, veiem que es donen uns percentatges força equilibrats, amb un predomini clar dels homes en ambdós supòsits, si bé és una mica més alt en el cas dels homes que estan al govern: un 67,69% enfront d'un 66,92%. La província de Barcelona és la que registra més dones al govern i també a l'oposició. I a l'altra banda, hi trobem la província de Lleida, amb menys dones tant al govern com a l'oposició.

Dels resultats de les eleccions municipals de 2011, veiem com, en general, alguna cosa ha canviat pel que fa a les ubicacions de les dones en els municipis segons el nombre d'habitants: si bé abans es concentraven en municipis petits o mitjans, actualment el percentatge més alt de regidores es registra en els municipis amb més densitat poblacional, amb valors superiors al 35% en els municipis de més de 5.000 habitants. En canvi, en els municipis de 501 a 5.000 habitants és on es registra un desequilibri més gran entre regidors i regidores.

Aquestes dades porten a concloure que les accions afirmatives o mesures de discriminació positiva, com ara la Llei orgànica 3/2007, afavoreixen l'accés de les dones als llocs de presa de decisions. Per tant, constitueixen un dels camins possibles en l'àmbit normatiu i de les polítiques públiques per assolir la igualtat d'oportunitats i de representació en la funció pública.

Quines responsabilitats exerceixen els regidors i les regidores? Aquí no s'han detectat grans canvis en relació amb els resultats de l'any 2003, en els quals, de la mostra que es va fer, un percentatge molt alt de les regidores es concentrava en els anomenats *serveis a les persones*. Ara s'han examinat i processat les responsabilitats dels 947 ajuntaments a les quals hem pogut accedir. Les dades indiquen que les regidores gestionen les àrees relacionades amb les persones en un percentatge d'un 62%, enfront d'un 30% d'homes que exerceixen aquestes responsabilitats. En canvi, els regidors els trobem a territori, amb un 37%, enfront d'un 13% de dones que ocupen aquesta responsabilitat. Per tant, tornem a la mateixa conclusió a la qual vam arribar en l'anterior investigació: en la política local es reproduïx la feminització que hi ha en moltes professions.

Les responsabilitats es troben aparentment repartides de manera igual: un 50,62% per als homes i un 55,01% per a les dones, si bé la proporcionalitat dels electes amb responsabilitat és d'un 66,40% d'homes enfront d'un 33,60% de dones.

Baixa el nombre de regidories que, distribuïdes en diferents noms, tenen l'objectiu comú d'apoderar i visibilitzar les dones en els diferents àmbits d'activitat social, és a dir, les conegudes com a *regidories de dones*. Actualment, són 170 les regidories que corresponen a prop de 436 responsabilitats distribuïdes en diferents noms. Un 6,1% d'aquestes responsabilitats de polítiques d'igualtat les ostenten homes.

Referent a la permanència d'homes i dones en els plens de les corporacions locals, s'aprecia la fugacitat de les dones. Les alcaldesses o regidores ho han estat per un espai curt de temps i cap s'ha mantingut durant els nou períodes electorals, des de 1979 fins a l'actualitat. Hi ha una gran renovació de les dones en les candidatures dels diferents partits polítics. Per a la gran majoria d'elles, la política no és considerada com una sortida professional, sinó com una experiència puntual, mentre que en el cas dels homes, el seu pas temporal per la política esdevé, en molts casos, la seva professió.

En tots els partits que es van presentar a les eleccions municipals de 2003, hi predominaven les llistes que no assolien la paritat. En canvi, en les eleccions de 2011, un 41,4% dels integrants de les llistes eren dones; per tant, les llistes eren paritàries i respectaven la Llei orgànica 3/2007, que dictamina l'obligatorietat d'ubicar un 40-60% de dones i homes, per trams de cinc llocs i per als municipis més grans de 3.000 habitants. Tots els partits compleixen igualment aquest percentatge, sense observar-hi cap comportament diferent en funció de si els partits tenen més o menys possibilitats d'obtenir un nombre destacable de regidors/res. Si ens fixem en els titulars de les diferents llistes presentades, hi trobem que el 45,4% de llistes tenien dones com a titulars, globalment. Aquestes dades disten molt dels resultats obtinguts: un 14,2% d'alcalduesses a tot Catalunya. Si observem els dos partits que més dones presentaven com a titulars, ICV i PSC, i ho comparem amb els seus resultats, veiem que han baixat més del 50%. ICV obté un 21,74% d'alcalduesses, i el PSC, un 15,98%, en relació amb els seus propis resultats.

Si l'índex de paritat assolida i superada no arriba al 30% i totes les llistes presentades a municipis de més de 3.000 habitants eren paritàries, queda pendent d'analitzar què ha passat amb aquests 10 punts de diferència.

Cal concloure que es va avançant lentament en la incorporació de les dones a l'exercici de la política local, sense assolir la paritat i amb uns nivells per sota de la mitjana de l'Estat espanyol. L'entrada en vigor de la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes, sens dubte, ha ajudat a incrementar els valors pel que fa a la proporció de regidores, però les alcaldesses encara són molt poques i es mantenen les mateixes inèrcies i pautes a l'hora de distribuir les àrees de responsabilitat, on les dones estan majoritàriament en l'àrea d'atenció a les persones. La distribució dels diferents rols que es donen a la societat es reproduïx en la política local: l'atenció a les persones és un espai femení, mentre que el territori i la generació de riquesa són masculins. Continuem sense estar en condicions, tal com ja dèiem el 2003, d'avaluar si les dones exerceixen la política amb un estil diferent, o si el que es fa és intentar només aconseguir visibilitat, respecte i credibilitat, i, per tant, s'assumeixen molts rols masculins estandarditzats. El treball per assolir la plena ciutadania no s'ha acabat. L'interès d'aquest equip investigador està en què aquests resultats serveixin per generar debat sobre la realitat actual i perquè les persones expertes en polítiques d'igualtat, tècniques i càrrecs electes els tinguin com a referent en el moment de definir línies i pautes d'actuació fins a aconseguir una paritat real i un nou estil d'exercir la pràctica política en igualtat.

Bibliografia

- ARENDRT, Hannah (1993): *La condición humana*. Barcelona: Paidós.
- BENHABIB, Seyla; DRUCILLA CORNELL (ed.) (1990): *Teoría feminista y teoría crítica*. València: Alfons el Magnànim.
- BODELÓN GONZÁLEZ, Encarna; PILAR GIMÉNEZ ALCOVER (coord.) (2008): *Construint els drets de les dones: Dels conceptes a les polítiques locals*. Diputació de Barcelona, Estudis, Igualtat i Ciutadania.
- BORJA SEBASTIÀ, Jordi (1996): «The city, democracy and governability: the case of Barcelona». *International Social Science Journal* (UNESCO).
- BUSTELO RUESTA, María; EMANUELA LOMBARDO (ed.) (2007): *Políticas de igualdad en España y en Europa: Afinando la mirada*. Madrid: Cátedra.
- CORCOY RIUS, Marta; PATRICIA L. GÓMEZ (coord.); CAROLINA BARBER ALBORS; MONTSERRAT PUIG MOLLET; ELENA RIERA SALAZAR (2005): *Les dones en els governs locals catalans*. Cerdanyola del Vallès: Montflorit.
- FUENTE VÁZQUEZ, María de la; MARIA FREIXANET MATEU (coord.) (2009): *Polítiques de gènere i participació ciutadana al món local*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials.
- GILLIGAN, Carol (1985): *La moral y la teoría: Psicología del desarrollo femenino*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.
- GUTIÉRREZ-RUBÍ, Antoni (2008): *Políticas: Mujeres protagonistas de un poder diferenciado*. ElCobre, Planta29. <www.gutierrez-rubi.es>
- GUTIÉRREZ-RUBÍ, Antoni (2009): *Filopolítica: Filosofía para la política*. <www.gutierrez-rubi.es>
- LOMBARDO, Emanuela (2002): «La política de género en la UE: ¿Atrapada en el dilema de Wollestonecraft?». A: GARCÍA INDA, Andrés; EMANUELA LOMBARDO (ed.). *Género y derechos humanos*. Saragossa: Mira.
- MORENO SARDÀ, Amparo (1988): *La otra «Política» de Aristóteles: Cultura de masas y divulgación del arquetipo viril*. Barcelona: Icaria.
- MORÓN MARTÍN, María (2000). *El torn de les alcaldesses: Gènere i poder polític local*. Diputació de Barcelona, D+i.

POLLITT, Katha (1993): «¿Son las mujeres moralmente superiores a los hombres?». *Debate Feminista* (Mèxic), núm. 8.

RENAU MANÉN, M. Dolors (2008): *Ciudadanas y políticas*. Barcelona: Fundació Rafael Campalans.

SEVILLA MERINO, Julia (2004): *Mujeres y ciudadanía: La democracia paritaria*. València: Institut Universitari d'Estudis de la Dona.

VERGE MESTRE, Tània (2008): *El biaix de gènere en l'accés als càrrecs polítics*. Barcelona: Fundació Nous Horitzons.

VERGE MESTRE, Tània (2011): *Quotes de gènere i reclutament polític: Una anàlisi dels partits polítics catalans*. Barcelona: Fundació Josep Irla.

Annex: alcaldesses 2011

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
Josefina Bartolí Parera	Aiguamúrcia	IMA-E	Alt Camp
Maria Rosa Pujol Esteve	Aitona	CiU	Segrià
Maria Soler Sala	Abrera	PSC-PM	Baix Llobregat
Rosa Maria Mora Valls	Anglesola	CiU	Urgell
Montserrat Barniol Carcasona	Alpens	GDA	Osona
Maria Alba Serra Gràcia	Amer	CiU	Selva
Alexandra Cuadrat Capdevila	Alcoletge	PSC-PM	Segrià
M. José Invernón Mòdol	Aspa	CiU	Segrià
Patrocini Canal Burniol	Avià	SomAvià	Berguedà
Sònia Valero Dencas	Bellmunt d'Urgell	CiU	Noguera
Anna Magem Marsó	Balenyà	JxB	Osona
Núria Figueras Tuset	Banyeres del Penedès	CiU	Baix Penedès
Ana María del Puy del Frago Barés	Barberà del Vallès	PSC-PM	Vallès Occidental
Eva Maria Menor Cantador	Badia del Vallès	PSC-PM	Vallès Occidental
M. Mercè Esteve Pi	Begues	CiU	Baix Llobregat
M. Carme Garrofé Amorós	Les Avellanes i Santa Linya	UpM-PM	Noguera
Montserrat Roca Navarro	Botarell	PSC-PM	Baix Camp
Anna Maria Mascort Nogué	Brunyola	CiU	Selva
Rosa Maria Caselles Mir	Benavent de Segrià	PM	Segrià
Conxi Llurba i Escobar	Castellbisbal	CiU	Vallès Occidental
Maria del Carme Boixader Montanyà	Capolat	CiU	Berguedà

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
Calamanda Vila Borralleres	Cardedeu	CiU	Vallès Oriental
Rosa Huguet Sagrañas	Canyelles	CiU	Garraf
M. Mercè Dalmau Mallafré	Cambrils	CiU	Baix Camp
Montserrat Candini Puig	Calella	CiU	Maresme
Avelina (Lina) Morales Serra	Cabrils	CiU	Maresme
Maria Antònia Trullàs Povedano	Calaf	CiU	Anoia
Carmen Carmona Pascual	Cerdanyola del Vallès	PSC-PM	Vallès Occidental
Gemma Manresa Manresa	Cervià de les Garrigues	IperC	Garrigues
Roser Estañol i Torrent	Cervià de Ter	CiU	Gironès
Montserrat Badia Moreno	Castellbell i el Vilar	PSC-PM	Bages
Pilar Díaz Romero	Esplugues de Llobregat	PSC-PM	Baix Llobregat
Montserrat Carreras García	Cunit	CiU	Baix Penedès
Mònica Miquel Serdà	Cubelles	ICV-EUIA-E	Garraf
Maria Carme Güell Parnau	Corçà	PM	Baix Empordà
Meritxell Budó Pla	La Garriga	CiU	Vallès Oriental
Marisel Segú Peralba	Foradada	CiU	Noguera
Sílvia Orriols Palmero	Llívia	CiU	Cerdanya
Sònia Martínez i Juli	La Jonquera	CiU	Alt Empordà
Núria Marín Martínez	L'Hospitalet de Llobregat	PSC-PM	Barcelonès
Maria Teresa Balagué Vicent	Gratallops	CiU	Priorat
Montserrat Ribera Puig	Guardiola de Berguedà	CiU	Berguedà
Guadalupe Badies Galobardes	Guimerà	CiU	Urgell
Isabel Ramon Puig	Marganell	CiU	Bages
Conxita Campoy Martí	Malgrat de Mar	PSC-PM	Maresme
Eva Boixadé Calm	Lluçà	IpLISE-AM	Osona
Anna Panisello Mas	Llavorsí	CiU	Pallars Sobirà
Lídia Brugulat Visa	Lles de Cerdanya	PM	Cerdanya
M. Carme Valls Piera	Josa i Tuixén	CiU	Alt Urgell
Mònica Boix i Pagès	Montagut i Oix	CiU	Garrotxa

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
María Elena Pérez García	Montcada i Reixac	PSC-PM	Vallès Occidental
Elisabet Ferreres Vergés	Montesquiu	ERC-AM	Osona
Mireia Solsona i Garriga	Matadepera	CiU	Vallès Occidental
Núria Manchado Llorens	Masllorenç	UM	Baix Penedès
Maria Crehuet Wennberg	Ordis	IPO-PM	Alt Empordà
Imma Palet i Rubió	Orpí	IO-AM	Anoia
Estefania Rufach Fontova	Os de Balaguer	IOB-AM	Noguera
Judit Carreras Tort	Olvan	PSC-PM	Berguedà
Laura Piera Cuadras	Nalec	CiU	Urgell
Marta Huguet i Mas	Montornès de Segarra	CiU	Segarra
Núria Crivillé i Miró	La Morera de Montsant	CiU	Priorat
Immaculada Costa Ramon	El Montmell	PSC-PM	Baix Penedès
Eva Salmerón i Mateu	Planoles	GxP	Ripollès
Maria Carme Amenós Fabregat	Passanant i Belltall	CiU	Conca de Barberà
Júlia Celma Lluís	Paüls	CiU	Baix Ebre
Mònica Nadal i Pairó	Pedret i Marzà	CiU	Alt Empordà
Teresa Padrós Casañas	Palau-solità i Plegamans	PSC-PM	Vallès Occidental
M. Teresa Ferrés Àvila	Palamós	PSC-PM	Baix Empordà
Montserrat Meseguer Muñoz	El Palau d'Anglesola	CiU	Pla d'Urgell
Maria Antònia Raurell Pi	La Quar	CiU	Berguedà
Laura Vall-Llosera i Casanovas	Quart	AxQ-ERC-AM	Gironès
Lídia Bargas Musoy	Prades	CiU	Baix Camp
Maria Antònia Pubill Carro	Ponts	CiU	Noguera
Maria Mercè Juncosa Aulèstia	Porrera	PSC-PM	Priorat
Carme García Lores	Rubí	PSC-PM	Vallès Occidental
Marutxi Ballester Ferreres	La Sénia	FS-E	Montsià
Montserrat Roura Massaneda	Riudellots de la Selva	CiU	Selva

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
Eulàlia Massana i Serra	Riudaura	ERC-AM	Garrotxa
Anna Aragonès Roc	Riudecols	CiU	Baix Camp
Maria Immaculada Constans Ruiz	Queralbs	CiU	Ripollès
Dominica Montiel i Puig	Rabós	CiU	Alt Empordà
Rosa Maria Parés Yago	Renau	CiU	Tarragonès
Marta Blanch Figueras	Puigpelat	CiU	Alt Camp
Mercè Conesa i Pagès	Sant Cugat del Vallès	CiU	Vallès Occidental
Montserrat Albet Noya	Sant Cugat Sesgarrigues	PSC-PM	Alt Penedès
Maria Lluïsa Berdala Cirera	Sant Antoni de Vilamajor	CiU	Vallès Oriental
Sílvia Triola Costa	Sagàs	AEIS	Berguedà
Dolors González Dana	Saldes	PSC-PM	Berguedà
Carme Basora Ventura	El Rourell	CiU	Alt Camp
Montserrat Noguera Cantacorps	Sant Pere Sallavinera	CiU	Anoia
Montserrat Garrido Romera	Sant Pol de Mar	CiU	Maresme
Rosa Vestit Villegas	Sant Quirze de Besora	CiU	Osona
Montserrat Mundi i Mas	Sant Quirze del Vallès	CiU	Vallès Occidental
Maria Àngels Vilà i Sastre	Sant Martí Vell	ISMV-AM	Gironès
Modesta Cucurull i Nadal	Sant Mori	CiU	Alt Empordà
Núria Sans Palau	Sant Iscle de Vallalta	CiU	Maresme
Montserrat Sanmartí Pratginestós	Sant Fost de Campsentelles	IUSF	Vallès Oriental
Núria Colomé i Rodríguez	Sentmenat	CiU	Vallès Occidental
Isabel Garcia Ripoll	Santa Perpètua de Mogoda	ICV-EUIA-E	Vallès Occidental
Laura Vilagrà i Pons	Santpedor	ERC-AM	Bages
Anna Franquesa Roca	Santa Eugènia de Berga	CiU	Osona
Imma Ferret Raventós	Santa Margarida i els Monjos	PSC-PM	Alt Penedès
Núria Parlon Gil	Santa Coloma de Gramenet	PSC-PM	Barcelonès

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
Esther Pujol Martí	Tiana	PSC-PM	Maresme
Roser Bagué Paretas	La Tallada d'Empordà	PM	Baix Empordà
Rosa Maria Perelló Escoda	Tàrrega	CiU	Urgell
Joaquina Casas Parés	Sobremunt	CiU	Osona
Núria Albà Alegret	Senan	APS-E	Conca de Barberà
Misericòrdia Montlleó Domènech	Ulldemolins	CiU	Priorat
Maria Gràcia Serrats Paretas	Ultramort	CiU	Baix Empordà
Dolors Manzanera Candela	La Vajol	ERC-AM	Alt Empordà
Gisela Saladich Parés	Tossa de Mar	TU-FIC	Selva
Núria Trullols Mulet	Torrelameu	CiU	Noguera
Maria Mercè Valls Querol	Torà	CiU	Segarra
Maria Lourdes Castellana Vilaró	Tarroja de Segarra	CiU	Segarra
Irene Palol Ribas	Viladamat	CUP-PA	Alt Empordà
Marta Payeró Torró	Verges	ERC-AM	Baix Empordà
Maria Carme Barceló i Blanch	Vila-sacra	CiU	Alt Empordà
Maria Sarret Pijuan	Vallfogona de Balaguer	CiU	Noguera
Maria Carme Freixa i Bosch	Vallfogona de Ripollès	TpV-AM	Ripollès
Eva María Martínez Morales	Vallirana	PSC-PM	Baix Llobregat
Lourdes Prims Jané	Vallromanes	IVALL	Vallès Oriental
Isabel Serra Montaña	Viver i Serrateix	CiU	Berguedà
Olga Guillem Pujol	Vilobí d'Onyar	CiU	Selva
Neus Cornet Donet	Fulleda	APF-AM	Garrigues
Gemma Carim i Gironés	Vinebre	CiU	Ribera d'Ebre
Neus Lloveras i Massana	Vilanova i la Geltrú	CiU	Garraf
Montserrat Fornells i Solé	Vilanova de l'Aguda	IVA-AM	Noguera
Maria Teresa Vilella Torrelles	Vilanova de Segrià	CiU	Segrià
Paquita Pastoret i Busquets	Vilallonga de Ter	CiU	Ripollès
Maria Dolors Rovirola i Coromí	Vilademuls	CiU	Pla de l'Estany
Consol Cantenys Arbolí	Vilafant	PSC-PM	Alt Empordà

Nom i cognoms	Municipi	Partit	Comarca
Montserrat Majà Graells	Estaràs	InSe-AM	Segarra
M. José Beltrán Piñol	Tivenys	PSC-PM	Baix Ebre

Índex de taules i gràfics

Taula 1. Sexe de l'alcalde/essa, per a tot Catalunya (%), en els darrers tres mandats	15
Gràfic 1. Evolució d'alcaldes/esses des de 1979 fins a 2011	16
Gràfic 2. Alcaldesses a l'Estat espanyol i a Catalunya (1983-2011)	16
Taula 2. Alcaldesses per comunitats en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)	17
Gràfic 3. Alcaldesses per comunitats (2011)	18
Taula 3. Sexe de l'alcalde/essa per províncies catalanes en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)	19
Taula 4. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Barcelona i la densitat (2003)	20
Taula 5. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Barcelona i la densitat (2011)	20
Taula 6. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Girona i la densitat (2003)	21
Taula 7. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Girona i la densitat (2011)	21
Taula 8. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Lleida i la densitat (2003)	22
Taula 9. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Lleida i la densitat (2011)	23
Taula 10. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Tarragona i la densitat (2003)	24
Taula 11. Sexe de l'alcalde/essa segons les comarques de Tarragona i la densitat (2011)	25
Taula 12. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi, per a tot Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%)	26

Taula 13. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió del municipi (província de Barcelona). Evolució de 2003 a 2011 (%)	27
Taula 14. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió del municipi (província de Girona). Evolució de 2003 a 2011 (%)	27
Taula 15. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió del municipi (província de Lleida). Evolució de 2003 a 2011 (%)	28
Taula 16. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió del municipi (província de Tarragona). Evolució de 2003 a 2011 (%)	28
Taules 17, 18 i 19. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011)	29
Taula 20. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Llobregat (2003-2011)	30
Taula 21. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Barcelonès (2011).	31
Taula 22. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Berguedà-Barcelona (2011)	31
Taula 23. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Garraf (2011).	31
Taula 24. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Maresme (2011)	32
Taules 25 i 26. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis de les comarques d'Osona-Barcelona i la Selva-Barcelona (2011).	32
Taula 27. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Occidental (2003-2011)	33
Taula 28. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Oriental (2011)	33
Taules 29 i 30. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011).	34
Taules 31, 32 i 33. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Cerdanya-Girona, la Garrotxa i el Ripollès (2011).	35
Taula 34. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Gironès (2011)	36
Taules 35 i 36. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques d'Osona-Girona i el Pla de l'Estany (2011).	36
Taula 37. Sexe de l'alcald/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Selva-Girona (2011).	37

Taules 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 i 45. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà-Lleida, la Cerdanya-Lleida, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)	37
Taula 46. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de les Garrigues (2011)	39
Taula 47. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Noguera (2011)	39
Taula 48. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Pla d'Urgell (2011)	40
Taules 49, 50 i 51. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)	40
Taules 52 a 53. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)	41
Taula 54. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Ebre (2003-2011)	42
Taula 55. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Penedès (2011)	42
Taula 56. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Conca de Barberà (2011)	43
Taula 57. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca del Montsià (2011)	43
Taules 58, 59 i 60. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)	43
Taula 61. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Terra Alta (2011)	44
Taula 62. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític que governa a l'ajuntament. Total de Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%).	46
Gràfic 4. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit que governa a l'ajuntament (2011)	46
Taula 62a. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític que governa a l'ajuntament. Total de Catalunya 2011 (n)	47
Taula 63. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant, per províncies. Evolució dels mandats 2003-2011 (%)	48
Taules 64 i 65. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques de l'Alt Penedès i l'Anoia (2011)	49

Taula 66. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Bages (2011).	50
Taula 67. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Baix Llobregat. Evolució 2003-2011	50
Taula 68. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Barcelonès (2011).	51
Taules 69, 70 i 71. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a les comarques del Berguedà-Barcelona, Osona-Barcelona i la Selva-Barcelona (2011).	51
Taula 72. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Garraf (2011).	52
Taula 73. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Maresme (2011)	52
Taula 74. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Vallès Occidental. Evolució 2003-2011	53
Taula 75. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant a la comarca del Vallès Oriental. Evolució 2003-2011	53
Taules 76 i 77. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011)	54
Taules 78, 79 i 80. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques de la Cerdanya-Girona, la Garrotxa i el Ripollès (2011)	54
Taula 81. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca del Gironès (2011)	55
Taula 82, 83 i 84. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques d'Osona-Girona, el Pla de l'Estany i la Selva-Girona (2011)	56
Taules 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 i 92. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà-Lleida, la Cerdanya-Lleida, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)	57
Taula 93. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca de les Garrigues (2011)	59
Taula 94. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca de la Noguera (2011)	59
Taula 95. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca del Pla d'Urgell (2011)	59

Taules 96, 97 i 98. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)	60
Taules 99 i 100. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)	61
Taula 101. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca del Baix Ebre (2003-2011)	61
Taula 102. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca del Baix Penedès (2011)	62
Taula 103. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca de la Conca de Barberà (2011)	62
Taula 104. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca del Montsià (2011)	63
Taules 105, 106 i 107. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)	63
Taula 108. Sexe de l'alcalde/essa segons el partit polític governant als municipis de la comarca de la Terra Alta (2011)	64
Taula 109. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Barcelona, 2003-2011)	66
Taula 110. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Girona, 2003-2011)	68
Taula 111. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Lleida, 2003-2011)	70
Taula 112. Sexe de l'alcalde/essa segons la dimensió del municipi i el partit governant a l'ajuntament (província de Tarragona, 2003-2011)	72
Taula 113. Sexe dels regidors/res, per a tot Catalunya, en els darrers tres mandats (%)	74
Gràfic 5. Regidors i regidores als ajuntaments (1979-2011)	75
Gràfic 6. Regidores a Catalunya i l'Estat espanyol (1995-2011)	75
Taula 114. Evolució de les regidores per comunitats (mandats 2003-2007-2011) .	76
Gràfic 7. Regidores per comunitats autònomes (2011)	77
Taula 115. Sexe dels regidors/res, per províncies catalanes, en els darrers mandats (2003, 2007 i 2011)	78
Taula 116. Sexe dels regidors/res per comarques de cada província (2011)	79

Taula 117. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi, per a tot Catalunya. Evolució dels mandats 2003-2007-2011 (%)	81
Taula 118. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Barcelona, 2011)	82
Taula 119. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Girona, 2011).	82
Taula 120. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Lleida, 2011)	83
Taula 121. Sexe dels regidors/res segons la dimensió del municipi (província de Tarragona, 2011)	83
Taules 122, 123 i 124. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011) . . .	84
Taula 125. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Llobregat (2011)	85
Taula 126. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Barcelonès (2011).	85
Taula 127. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Berguedà (2011).	86
Taula 128. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Garraf (2011).	86
Taula 129. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Maresme (2011)	87
Taula 130. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca d'Osona (2011).	87
Taula 131. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Occidental (2011)	88
Taula 132. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Vallès Oriental (2011)	88
Taules 133 i 134. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011).	89
Taules 135, 136 i 137. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Cerdanya, la Garrotxa i el Ripollès (2011)	90
Taula 138. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Gironès (2011)	91

Taules 139 i 140. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques del Pla de l'Estany i la Selva (2011)	91
Taules 141, 142, 143, 144, 145 i 146. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)	92
Taula 147. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de les Garrigues (2011)	93
Taula 148. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Noguera (2011)	94
Taula 149. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Pla d'Urgell (2011)	94
Taules 150, 151 i 152. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)	94
Taules 153 i 154. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011)	95
Taula 155. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Ebre (2011)	96
Taula 156. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Baix Penedès (2011)	97
Taula 157. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Conca de Barberà (2011)	97
Taula 158. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca del Montsià (2011)	98
Taules 159, 160 i 161. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)	98
Taula 162. Sexe dels regidors/res segons la dimensió dels municipis a la comarca de la Terra Alta (2011)	99
Taula 163. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics, per a Catalunya, 2011 (%)	100
Taula 163a. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics, per a Catalunya, 2011 (n)	100
Gràfic 8. Sexe dels regidors/res segons el partit que governa a l'ajuntament (2011)	101
Taula 164. Regidores segons les províncies i el partit polític (2003)	102
Taula 165. Regidores segons les províncies i el partit polític (2011)	102

Taules 166, 167 i 168. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Bages (2011)	103
Taula 169. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Llobregat (2011)	104
Taula 170. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Barcelonès (2011).	105
Taula 171. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Berguedà (2011).	105
Taula 172. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Garraf (2011).	105
Taula 173. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Maresme (2011)	106
Taula 174. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca d'Osona (2011).	106
Taula 175. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Vallès Occidental (2011).	107
Taula 176. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Vallès Oriental (2011)	107
Taules 177 i 178. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà (2011).	108
Taules 179, 180 i 181. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de la Cerdanya, la Garrotxa i el Ripollès (2011)	109
Taula 182. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Gironès (2011)	110
Taules 183 i 184. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques del Pla de l'Estany i la Selva (2011)	110
Taules 185, 186, 187, 188, 189 i 190. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Val d'Aran (2011)	111
Taula 191. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de les Garrigues (2011)	113
Taula 192. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Noguera (2011)	113
Taula 193. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Pla d'Urgell (2011)	114

Taules 194, 195 i 196. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de la Segarra, el Segrià i l'Urgell (2011)	114
Taules 197 a 198. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques de l'Alt Camp i el Baix Camp (2011).	115
Taula 199. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Ebre (2011).	116
Taula 200. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Baix Penedès (2011).	116
Taula 201. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Conca de Barberà (2011)	117
Taula 202. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca del Montsià (2011)	117
Taules 203 a 205. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a les comarques del Priorat, la Ribera d'Ebre i el Tarragonès (2011)	117
Taula 206. Sexe dels regidors/res segons els partits polítics a la comarca de la Terra Alta (2011)	118
Gràfic 9. Grau de paritat als consistoris catalans (2003)	122
Gràfic 10. Grau de paritat als consistoris catalans (2011)	122
Taula 207. Paritat als ajuntaments en els darrers mandats (2003-2007-2011.).	122
Gràfic 11. Grau de paritat als consistoris segons les províncies (2003).	123
Gràfic 12. Grau de paritat als consistoris segons les províncies (2011).	124
Gràfic 13. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició als ajuntaments de Catalunya (2011)	125
Taula 208. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició, per províncies i per a Catalunya (2011)	125
Gràfic 15. Regidors/res a l'oposició per províncies (2011)	126
Taula 209. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició segons la dimensió del municipi (2011).	127
Taula 210. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Barcelona (2011).	128
Taula 211. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Girona (2011)	129
Taula 212. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Lleida (2011)	130

Taula 213. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició per comarques de la província de Tarragona (2011)	131
Taula 214. Sexe dels regidors/res al govern i a l'oposició segons el partit polític, per a Catalunya (2011)	132
Gràfic 16. Períodes de permanència de dones i homes als ajuntaments catalans. Evolució 1979-2011	133
Taula 215. Responsabilitats de les regidores i els regidors per categories (2011)	135
Gràfic 17. Responsabilitats de les regidores i els regidors (2011)	135
Taula 216. Les diferents denominacions de les responsabilitats d'igualtat (2011)	136
Taula 217. Responsabilitats de comunicació (2011)	137
Taula 218. Presentats/des a les llistes electorals segons la dimensió del municipi (2011)	138
Taula 219. Presentats/des com a titulars en les llistes electorals segons el partit polític. Municipis de més de 5.000 habitants (2011).	139
Taules 220 i 221 Recompte de llistes presentades als municipis de més de 5.000 habitants.	140
Taula 222. Diferència de posició mitjana en funció de la longitud de la llista electoral presentada.	141
Gràfic 18. Diferència de posició mitjana en funció de la longitud de la llista electoral presentada.	141